

15.3.2012

UPONOR OYJ:N VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Aika	15.3.2012, klo 17.00
Paikka	Helsingin Messukeskus Messuaukio 1, Helsinki
Läsnä	Kokouksessa olivat läsnä tai edustettuina kokouksessa vahvistetusta ääniluettelosta ilmenevät osakkeenomistajat. Läsnä olivat lisäksi hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja yhtiön tilintarkastaja.

1 §**Kokouksen avaaminen**

Yhtiön hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi avasi kokouksen, ja toivotti samalla kokoukseen osallistujat tervetulleiksi.

2 §**Kokouksen järjestäytyminen**

Yhtiökokouksen puheenjohtajaksi valittiin laamanni Tomas Lindholm, joka kutsui sihteeriksi varatuomari Reetta Härkin.

Puheenjohtaja selosti kokouksen asialistalla olevien asioiden käsittelyä koskevat menettelytavat.

Todettiin, että kokous pidettiin suomeksi ja tulkittiin simultaanisesti englanniksi. Tämän lisäksi kokous tallennettiin äänitallenteelle.

Todettiin, että hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle oli julkistettu 10.2.2012 julkistetulla pörssitiedotteella sekä kokonaisuudessaan yhtiön internetsivuilla 10.2.2012.

Puheenjohtaja totesi, että eräät hallintarekisterissä olevia osakkeita omistavat osakkeenomistajat olivat toimittaneet yhtiölle äänestysohjeita ennen yhtiökokousta sekä selosti hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien ennakkoon toimittamia äänestysohjeita, joita koskeva yhteenveto otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Puheenjohtajan tiedustelun mukaisesti Tuomas Mattila vahvisti edustavansa lukuisia hallintarekisteröityjä osakkeenomistajia, joiden osakemääristä ja äänestysohjeista hän oli toimittanut tiedot kokouksen puheenjohtajalle. Tuomas Mattila vahvisti, etteivät hänen päämiehensä vaatineet äänestystä niissä esityslistan kohdissa, joissa ohje oli vastustaa päätösehdotusta

15.3.2012

tai olla osallistumatta asian käsittelyyn, vaan asianmukainen merkintä pöytäkirjaan olisi riittävä.

Antoni Airikkala ja Iris Rauhalahti vahvistivat vastaavalla tavalla omien päämiestensä äänestysohjeet ja menettelytavat.

Puheenjohtaja totesi, että kokouksessa meneteltäisiin ehdotetulla tavalla ja että vastustavat äänet merkittäisiin pöytäkirjaan asianomaisiin kohtiin. Puheenjohtaja totesi vielä, että yhteenvetoluettelossa esitetyt vastustavat äänet merkitään pöytäkirjaan kunkin asiakohdan yhteyteen vastustavina ääнинä vain siltä osin kuin ne samalla kannattavat äänestyskelpoista vastaehdotusta.

Todettiin, että yhteenvetoluettelot Tuomas Mattilan, Antoni Airikkalan ja Iris Rauhalahden edustamien osakkeenomistajien äänestysohjeista otettiin pöytäkirjan liitteiksi (Liite 1, Liite 2 ja Liite 3).

3 §

Pöytäkirjantarkastajien ja äänenlaskun valvojen valitseminen

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Esko Raunio ja Antti Savilaakso.

Äänenlaskun valvojiksi valittiin Kim Lindström ja Georg von Graevenitz.

4 §

Kokouksen laillisuuden toteaminen

Todettiin, että kokouskutsu oli julkaistu 23.2.2012 Helsingin Sanomissa ja Kauppalehdessä. Kokouskutsu oli julkaistu 23.2.2012 myös yhtiön kotisivuilla internetissä.

Todettiin, että yhtiökokous oli kutsuttu koolle yhtiöjärjestyksen ja osakeyhtiölain määräyksiä noudattaen.

Kokouskutsu otettiin pöytäkirjan liitteeksi (Liite 4).

5 §

Läsnä olevien toteaminen ja ääniluettelon vahvistaminen

Esitettiin luettelo osallistumistilanteesta kokouksen alkaessa ja ääniluettelo, joiden mukaan läsnä yhtiökokouksessa oli 250 osakkeenomistajaa joko henkilökohtaisesti tai lakimääräisen edustajan tai valtuutetun asiamiehen edustamana. Merkittiin, että kokouksessa oli sen alkaessa edustettuna 43.270.412 osaketta ja ääntä.

15.3.2012

Kokouksen alkamisajankohtaa koskeva osallistumistilanne ja ääniluettelo otettiin pöytäkirjan liitteeksi (Liite 5). Todettiin, että ääniluettelo vahvistetaan vastaamaan osallistumistilannetta mahdollisen äänestyksen alkaessa.

6 §**Toimitusjohtajan katsaus vuoden 2011 toimintaan**

Toimitusjohtaja Jyri Luomakoski esitti katsauksen yhtiön vuoden 2011 toiminnasta.

7 §**Vuoden 2011 tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen esittäminen**

Yhtiön talousjohtaja Riitta Palomäki esitteli tilinpäätöksen tilikaudelta 2011, joka käsitti tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman liitetietoineen, sekä konsernitilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen. Merkittiin, että emoyhtiön tilinpäätös oli laadittu suomalaisen laskentasäännösten mukaan ja konsernitilinpäätös kansainvälisen laskentasäännösten (IFRS) mukaan.

Todettiin, että tilinpäätösasiakirjat olivat olleet nähtävinä yhtiön internetsivuilla 10.2.2012 lähtien, minkä lisäksi ne olivat saatavilla myös kokouspaikalla.

Tilinpäätösasiakirjat otettiin pöytäkirjan liitteiksi (Liite 6).

8 §**Vuoden 2011 tilintarkastuskertomuksen ja konsernitilintarkastuskertomuksen esittäminen**

Yhtiön päävastuullinen tilintarkastaja KHT Mikael Paul esitteli tilintarkastuskertomuksen ja konsernitilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2011.

Tilintarkastuskertomus ja konsernitilintarkastuskertomus otettiin pöytäkirjan liitteeksi (Liite 7).

9 §**Tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistaminen**

Yhtiökokous päätti vahvistaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 2011.

10 §**Taseen osoittaman voiton käyttäminen ja osingonjaosta päättäminen**

15.3.2012

Todettiin, että tilikaudelta 2011 emoyhtiön taseen mukaan emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat 133.446.081,62 euroa, josta tilikauden 2011 voitto on 58.951.536,38 euroa.

Todettiin, että hallitus oli ehdottanut yhtiökokoukselle, että emoyhtiön jakokelpoisista varoista maksetaan osinkoa 0,35 euroa osakkeelta, yhteensä 25.566.430,40 euroa. Ehdotuksen mukaan osinko maksetaan osakkeenomistajille, jotka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 20.3.2012 ovat merkittyinä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Ehdotuksen mukaan osinko maksetaan 27.3.2012.

Hallituksen ehdotus otettiin pöytäkirjan liitteeksi (Liite 8).

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että emoyhtiön jakokelpoisista varoista maksetaan osinkoa 0,35 euroa osakkeelta osakkeenomistajille, jotka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 20.3.2012 ovat merkittyinä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osinko maksetaan 27.3.2012.

11 §

Vastuuvapaudesta päättäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle

Todettiin vastuuvapauden myöntämisen tilikaudelta 2011 koskevan seuraavia henkilöitä:

Jari Paasikivi, hallituksen puheenjohtaja
Aimo Rajahalme, hallituksen varapuheenjohtaja
Jorma Eloranta, hallituksen jäsen
Anne-Christine Silfverstolpe Nordin, hallituksen jäsen
Rainer S. Simon, hallituksen jäsen
Eva Nygren, hallituksen jäsen 15.3.2011 lähtien
Jyri Luomakoski, toimitusjohtaja.

Yhtiökokous päätti myöntää vastuuvapauden yllä mainituille hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

12 §

Hallituksen jäsenten palkkioista päättäminen

Yhtiön nimitystoimikunnan puheenjohtaja Pekka Paasikivi esitteli yhtiökokoukselle nimitystoimikunnan ehdotuksen hallituksen jäsenten palkkioiksi.

Todettiin, että yhtiön nimitystoimikunta oli ehdottanut yhtiökokoukselle, että valittaville hallituksen jäsenille maksetaan tämän yhtiökokouksen päättyessä alkavalta ja vuoden 2013

15.3.2012

varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä päättyvältä toimikaudelta seuraavat vuosipalkkiot:

- hallituksen puheenjohtajalle 71.000 euroa
- hallituksen varapuheenjohtajalle 49.000 euroa
- muille hallituksen jäsenille kullekin 44.000 euroa.

Nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaan vuosipalkkioista noin 40 prosenttia maksetaan markkinoilta hankittavina Uponor Oyj:n osakkeina ja loput rahana.

Todettiin, että nimitystoimikunta oli edelleen ehdottanut, että hallituksen kokouksiin liittyvistä matkoista aiheutuneet kulut korvataan yhtiön noudattaman matkustuskäytännön mukaisesti.

Lisäksi nimitystoimikunta oli ehdottanut, että hallituksen jäsenille maksetaan kultakin hallituksen sekä valiokunnan varsinaiselta kokoukselta (poislukien päätökset ilman kokousta) palkkiona 600 euroa jäsenen kotimaassa pidetyltä kokoukselta, 1.200 euroa muualla Euroopassa pidetyltä kokoukselta ja 2.400 euroa Euroopan ulkopuolella pidetyltä kokoukselta. Puhelinkokousten osalta kokouspalkkio ehdotetaan maksettavan jäsenen kotimaassa pidetyn kokouksen palkkion mukaisesti.

Nimitystoimikunnan ehdotus otettiin pöytäkirjan liitteeksi (Liite 9).

Yhtiökokous päätti hyväksyä nimitystoimikunnan ehdotuksen.

13 §

Hallituksen jäsenten lukumäärästä päättäminen

Yhtiön nimitystoimikunnan puheenjohtaja Pekka Paasikivi esitteli yhtiökokoukselle nimitystoimikunnan ehdotuksen hallituksen jäsenten lukumääräksi.

Todettiin, että yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään seitsemän varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenten nykyinen lukumäärä on kuusi.

Todettiin, että hallituksen nimitystoimikunta oli ehdottanut yhtiökokoukselle hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi.

Nimitystoimikunnan ehdotus otettiin pöytäkirjan liitteeksi (Liite 10).

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistetaan kuusi (6).

15.3.2012

14 §**Hallituksen jäsenten valitseminen**

Yhtiön nimitystoimikunnan puheenjohtaja Pekka Paasikivi esitteli yhtiökokoukselle nimitystoimikunnan ehdotuksen hallituksen jäsenten valitsemiseksi.

Todettiin, että hallituksen nimitystoimikunta oli ehdottanut yhtiökokoukselle, että toimikaudeksi, joka alkaa tämän yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, valitaan uudelleen hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt:

Jorma Eloranta
Eva Nygren
Jari Paasikivi
Anne-Christine Silfverstolpe Nordin
Rainer S. Simon

ja että samaksi toimikaudeksi valitaan uudeksi hallituksen jäseneksi Jari Rosendal.

Nimitystoimikunnan ehdotus otettiin pöytäkirjan liitteeksi (Liite 11).

Yhtiökokous päätti valita hallituksen jäseniksi nimitystoimikunnan ehdottamat henkilöt:

Jorma Eloranta
Eva Nygren
Jari Paasikivi
Jari Rosendal
Anne-Christine Silfverstolpe Nordin
Rainer S. Simon

15§**Tilintarkastajan palkkiosta päättäminen**

Todettiin, että hallitus oli ehdottanut yhtiökokoukselle, että valittavalle tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Hallituksen ehdotus otettiin pöytäkirjan liitteeksi (Liite 12).

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

15.3.2012

**16 §
Tilintarkastajan valitseminen**

Todettiin, että yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiössä on yksi varsinainen tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Kuluneena tilikautena yhtiön tilintarkastajana oli toiminut KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Mikael Paul.

Todettiin, että hallitus oli ehdottanut yhtiökokoukselle, että toimikaudeksi, joka päättyy vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy valitaan uudelleen tilintarkastajaksi. Hallitus oli myös ehdottanut, että yhtiökokous pyytää tilintarkastajaa tilintarkastuskertomuksessa lausumaan tilinpäätöksen vahvistamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä sekä hallituksen voitonjakoehdotuksesta.

Hallituksen ehdotus otettiin pöytäkirjan liitteeksi (Liite 13).

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että toimikaudeksi, joka päättyy vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy valitaan uudelleen tilintarkastajaksi ja että tilintarkastajaa pyydetään tilintarkastuskertomuksessa lausumaan tilinpäätöksen vahvistamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä sekä hallituksen voitonjakoehdotuksesta.

**17 §
Nimitystoimikunnan perustamisesta päättäminen**

Todettiin, että hallitus oli ehdottanut yhtiökokoukselle, että yhtiölle perustetaan osakkeenomistajista tai osakkeenomistajien edustajista koostuva nimitystoimikunta valmistelemaan vuosittain hallituksen jäsenten valintaa ja hallituksen jäsenten palkitsemista koskevia ehdotuksia.

Nimitystoimikunnan tehtävänä on yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäseniä koskevan ehdotuksen valmistelu, yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäsenten palkitsemisasioiden valmistelu, hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaiden etsiminen sekä yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäseniä ja jäsenten palkitsemisasioiden koskevien ehdotusten esittely.

Nimitystoimikuntaan valitaan kolme suurinta osakkeenomistajaa tai osakkeenomistajan edustajaa kunkin vuoden elokuun 31. päivän osakastilanteen perusteella ja toimikuntaan kuuluu lisäksi asiantuntijajäsenenä hallituksen puheenjohtaja.

15.3.2012

Nimitystoimikunta on päätösvaltainen kun enemmistö jäsenistä on paikalla. Nimitystoimikunnan koollekutsujana toimii hallituksen puheenjohtaja ja toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Nimitysvaliokunnan tulee pääsääntöisesti antaa ehdotuksensa yhtiön hallitukselle tammikuun loppuun mennessä, kuitenkin aina viimeistään neljä viikkoa ennen yhtiökokousta sinä vuonna, jolloin varsinainen yhtiökokous pidetään.

Hallituksen ehdotus otettiin pöytäkirjan liitteeksi (Liite 14).

Merkittiin, että tässä asiakohdassa hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien vastustavia ääniä oli 84.763.

Yhtiökokous päätti, että yhtiölle perustetaan nimitystoimikunta hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

18 §

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Todettiin, että hallitus oli ehdottanut yhtiökokoukselle, että hallitus valtuutetaan päättämään, yhden tai useamman kerran, yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla seuraavasti:

Hankittavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 3.500.000 osaketta, mikä vastaa noin 4,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Hallitus päättää miten omia osakkeita hankitaan. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen).

Omia osakkeita voidaan hankkia hankintapäivänä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan siten kuin osakkeiden hankkimisesta julkisella kaupankäynnillä on säädetty.

Valtuutus kumoaa yhtiökokouksen 15.3.2011 antaman valtuutuksen päättää omien osakkeiden hankkimisesta.

Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouspäivästä lukien.

Hallituksen ehdotus otettiin pöytäkirjan liitteeksi (Liite 15).

Merkittiin, että tässä asiakohdassa hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien vastustavia ääniä oli 325.235.

15.3.2012

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

19 §**Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista**

Todettiin, että hallitus oli ehdottanut yhtiökokoukselle, että hallitus valtuutetaan päättämään, yhden tai useamman kerran, uusien osakkeiden antamisesta tai omien osakkeiden luovuttamisesta seuraavasti:

Valtuutuksen nojalla annettavien uusien osakkeiden tai luovutettavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 7.200.000 osaketta, mikä vastaa noin 9,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Hallitus päättää kaikista osakeannin ehdoista. Osakkeita voidaan antaa osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen (suunnattu anti).

Valtuutus sisältää mahdollisuuden päättää maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen.

Valtuutus on voimassa kolme vuotta yhtiökokouspäivästä lukien.

Hallituksen ehdotus otettiin pöytäkirjan liitteeksi (Liite 16).

Merkittiin, että tässä asiakohdassa hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien vastustavia ääniä oli 6.479.368.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

20 §**Kokouksen pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen**

Merkittiin, että yhtiökokouksesta laadittava pöytäkirja tulisi olemaan nähtävillä yhtiön internetsivuilla viimeistään 29.3.2012 lukien.

21 §**Kokouksen päättäminen**

Merkittiin, että yhtiökokouksessa tehtyjä päätöksiä olivat kannattaneet kaikki läsnä olevat osakkeenomistajat, ellei pöytäkirjassa toisin mainita.

15.3.2012

Puheenjohtaja totesi, että asialistan asiat olivat loppuun käsitelty.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.14.

Vakuudeksi:

Tomas Lindholm
puheenjohtaja

Reetta Härkki
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:

Helsingissä 15.3.2012

Esko Raunio

Helsingissä 15.3.2012

Antti Savilaakso

LIITTEET

16 kpl

15.3.2012

LIITTEET

- Liite 1 Yhteenvetoluettelo Tuomas Mattilan edustaminen osakkeenomistajien äänestysohjeista
- Liite 2 Yhteenvetoluettelo Antoni Airikkalan edustaminen osakkeenomistajien äänestysohjeista
- Liite 3 Yhteenvetoluettelo Iris Rauhalahden edustaminen osakkeenomistajien äänestysohjeista
- Liite 4 Yhtiökokouskutsu
- Liite 5 Osallistumistilanne ja ääniluettelo
- Liite 6 Tilinpäätös, konsernitilinpäätös ja toimintakertomus tilikaudelta 2011
- Liite 7 Tilintarkastuskertomus ja konsernitilintarkastuskertomus
- Liite 8 Hallituksen osingonjakoehdotus
- Liite 9 Yhtiön nimitystoimikunnan ehdotus hallituksen jäsenten palkkioista
- Liite 10 Yhtiön nimitystoimikunnan ehdotus hallituksen jäsenten lukumäärästä
- Liite 11 Yhtiön nimitystoimikunnan ehdotus hallituksen kokoonpanosta
- Liite 12 Hallituksen ehdotus tilintarkastajan palkkiosta
- Liite 13 Hallituksen ehdotus tilintarkastajan valinnasta
- Liite 14 Hallituksen ehdotus nimitystoimikunnan perustamisesta
- Liite 15 Hallituksen ehdotus yhtiön omien osakkeiden hankintavaltuutuksesta
- Liite 16 Hallituksen ehdotus osakeantivaltuutuksesta

1/2012

Liite 1

19: Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista

VOTE AGAINST yhteensä: Osakkeenomistajia: 1

Osakkeita: 3 654 768

Osakkeenomistaja

Osakemäärä Äänet

CAPITAL INCOME BUILDER	3 654 768	3 654 768
------------------------	-----------	-----------

Ystävällisin Terveisin,

Meri Herranen

Account Manager, Corporate Actions Finland

Nordea | Securities Services | Wholesale Banking

Visit me: Aleksis Kiven katu 3-5, 2nd floor, Helsinki

Write to me: Aleksis Kiven katu 3-5, VC210, 00020 NORDEA

Tel: +358 9 165 51083 Fax: +358 9 165 51260

E-mail: custody.ca.fi@nordea.com

Web: nordea.com

UPONOR OYJ
VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS 15.03.2012
VASTUSTAVAT JA TYHJÄT ÄÄNET

Skandinaviska Enskilda Banken toimittaa tällä ilmoituksella edustamiensa osakkeenomistajien vastustavat ja tyhjät äänestysohjeet yhtiökokouksessanne päätettäviin asiakohtiin. Vastustavat ja äänestyksestä pidätyvät äänimäärät pyydetään ottamaan liitteenä tai kirjauksena huomioon kokouksen pöytäkirjaa pidettäessä.

Äänestystä ja täyttä äänenlaskentaa ei vaadita, mikäli yhtiökokouksen puheenjohtaja voi ennakkoon toimitettujen äänestysohjeiden ja kokouksessa esitettyjen kantojen perusteella selvästi todeta, että kyseisessä asiakohdassa vaadittu enemmistö äänistä (ja tarvittaessa kokouksessa edustetuista osakkeista) puoltaa yhtiökokoukselle tehtyä esitystä. Missään asiakohdassa ei kuitenkaan tehdä sisällöllistä vastaehdotusta.

Numero	Asiakohta	Vote Against	Abstain from Voting
9	Tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistaminen	0	0
10	Taseen osoittaman voiton käyttäminen ja osingonjaosta päättäminen	0	0
11	Vastuuvapaudesta päättäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle	0	0
12	Hallituksen jäsenten palkkioista päättäminen	0	0
13	Hallituksen jäsenten lukumäärästä päättäminen	0	0
14	Hallituksen jäsenten valitseminen	107 524	0
15	Tilintarkastajan palkkiosta päättäminen	84 763	3 883
16	Tilintarkastajan valitseminen	84 763	0
17	Nimitystoimikunnan perustamisesta päättäminen	84 763	0

Merchant Banking

<i>Mailing address</i>	<i>Phone</i>	<i>Fax</i>	<i>Internet</i>	<i>S.W.I.F.T address</i>	<i>Organisation Number</i>
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)					
Helsinki Branch					
P.O. BOX 630, FIN-00101 Helsinki					
<i>Visiting address</i>					
Unioninkatu 30, 00100 Helsinki	+358 9 616 28000	+358 9 171 056	www.seb.fi	ESSEFIHX	0985469-4

18	Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta	0	0
19	Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista	2 824 600	0

Merchant Banking

<i>Mailing address</i>	<i>Phone</i>	<i>Fax</i>	<i>Internet</i>	<i>S.W.I.F.T address</i>	<i>Organisation Number</i>
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsinki Branch P.O. BOX 630, FIN-00101 Helsinki <i>Visiting address</i> Unioninkatu 30, 00100 Helsinki	+358 9 618 28000	+358 9 171 056	www.seb.fi	ESSEFIHX	0985469-4

Name: Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ). Reg.no: 502032-9081. Bofagsverket, Sweden. Registered adress: Stockholm, Sweden.

UPONOR OYJ, VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS 15.03.2012
VASTUSTAVAT JA TYHJÄT ÄÄNET OSAKKEENOMISTAJITTAIN

14		
AGAINST		
	CALIFORNIA STATE TEACHERS RETIREMENT SYSTEM 100 WATERFRONT PLACE MS-04 WEST SACRAMENTO CA 95605-2807	1540
	NORFOLK COUNTY RETIREMENT SYSTEM 480 NE PONSET STREET BUILDING 15 CANTON MA 02021	3883
	CALIFORNIA STATE TEACHERS RETIREMENT SYSTEM 100 WATERFRONT PLACE MS-04 WEST SACRAMENTO CA 95605-2807	17338
	CALVERT IMPACT FUND, INC. - CALVERT GLOBAL WATER FUND 4550 MONTGOMERY AVENUE STE 1000N BETHESDA MD 20814	84763
	YHTEENSÄ	107 524
15		
AGAINST		
	CALVERT IMPACT FUND, INC. - CALVERT GLOBAL WATER FUND 4550 MONTGOMERY AVENUE STE 1000N BETHESDA MD 20814	84763
	YHTEENSÄ	84 763
ABSTAIN		
	NORFOLK COUNTY RETIREMENT SYSTEM 480 NE PONSET STREET BUILDING 15 CANTON MA 02021	3883
	YHTEENSÄ	3883
16		
AGAINST		
	CALVERT IMPACT FUND, INC. - CALVERT GLOBAL WATER FUND 4550 MONTGOMERY AVENUE STE 1000N BETHESDA MD 20814	84763
	YHTEENSÄ	84763
17		

AGAINST		
	CALVERT IMPACT FUND, INC. - CALVERT GLOB AL WATER FUND 4550 MONTGOMERY AVENUE STE 1000N BETHESDA MD 20814	84763
	YHTEENSÄ	84 763
19		
AGAINST		
	AMERICAN FUNDS INSURANCE SERIES GLO BAL SMALL CAPITALIZATION FUND 333 S OUTH HOPE STREET LOS ANGELES CA 900 71-1406	303000
	SMALLCAP WORLD FUND INC 333 SOUTH H OPE STREET LOS ANGELES CA 90071-140 6	2521600
	YHTEENSÄ	2824600

NIH	Osaka	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
ALASKA PERMANENT FUND CORPORATION 401 W. 6TH STREET SUITE 302 JUNEAU A K 998115500	289522	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
ARIZONA STATE RETIREMENT SYSTEM 300 N. CENTRAL AVE PHOENIX AZ 85012	23739	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
BLACKROCK INSTITUTIONAL TRUST COMPANY, N.A. INVESTMENT FUNDS FOR EMPLOYEE BENEFIT TRUSTS 400 HOWARD STREET SAN FRANCISCO, CA 94104	86078	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
BLACKROCK INSTITUTIONAL TRUST COMPANY, N.A. INVESTMENT FUNDS FOR EMPLOYEE BENEFIT TRUSTS 400 HOWARD STREET SAN FRANCISCO, CA 94104	32031	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
BLACKROCK MSCI EAFE SMALL CAP EQUITY INDEX FUND 9400 HOWARD STREET SAN FRANCISCO, CA 94105	13816	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
BLACKROCK MSCI EMU INDEX FUND 9400 HOWARD STREET SAN FRANCISCO, CA 94105	4229	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
CALIFORNIA PUBLIC EMPLOYEES RETIREMENT SYSTEM 400 Q STREET SACRAMENTO CA 95811	50255	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
CALIFORNIA PUBLIC EMPLOYEES RETIREMENT SYSTEM 400 Q STREET SACRAMENTO CA 95811	186839	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
CALIFORNIA PUBLIC EMPLOYEES RETIREMENT SYSTEM 400 Q STREET SACRAMENTO CA 95811	19389	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
COLLEGE RETIREMENT EQUITIES FUND 29 THIRD AVENUE NEW YORK NY 10017	72183	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
CONNECTICUT GENERAL LIFE INSURANCE COMPANY 1601 CHESTNUT ST PHILADELPHIA PA 19152	584	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
EMPLOYEE RETIREMENT INCOME PLAN TRUST OF MINNESOTA WINING AND MFG CO 3 M CENTER BLDG 2246521 ST PAUL MN 55 1441000	1359	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	78000	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	30200	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	23419	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	504885	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	1292733	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	4485	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	8	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	4058	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	2238	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	2760	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	68546	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	107228	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	1755	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	11614	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	208568	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	47365	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	22785	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	1200	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	51755	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	5500	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	22700	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	4890	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	1075	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	10338	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	482228	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	3342	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	6400	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	2070	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	244	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	1350	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	1541	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	13010	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	22354	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	15878	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	1370	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	19298	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	4100	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	3900	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	681	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	2800	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	1912	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	384	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
F.C.P. Intra-Occidentales 2010-2014, Avenue Franklin, D. Roosevelt, Paris, 75008 France	6455	For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
FRANKLIN RETIREMENT SYSTEM 1501 HERM ITAGE BLVD SUITE 100 TALLAHASSEE FL 32309		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
FRANKLIN GLOBAL TRUST - FRANKLIN INTERNATIONAL SMALL CAP GROWTH FUND ONE NORTH CAPITOL, STE 001 INDIANAPOLIS, IN 46204		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
GOLDMAN SACHS PUBLIC EMPLOYEES RETIREMENT FUND ONE NORTH CAPITOL, STE 001 INDIANAPOLIS, IN 46204		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
IBM GLOBAL PENSION PLAN 48 AVENUE JF KENNEDY L-1855 LUXEMBOURG		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
IBM GLOBAL PENSION PLAN 48 AVENUE JF KENNEDY L-1855 LUXEMBOURG		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
IBM GLOBAL PENSION PLAN 48 AVENUE JF KENNEDY L-1855 LUXEMBOURG		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
ISHARES FTSE DEVELOPED SMALL CAP INDEX FUND 400 HOWARD STREET SAN FRANCISCO, CA 94105		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
ISHARES FTSE DEVELOPED SMALL CAP INDEX FUND 400 HOWARD STREET SAN FRANCISCO, CA 94105		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
ISHARES FTSE DEVELOPED SMALL CAP INDEX FUND 400 HOWARD STREET SAN FRANCISCO, CA 94105		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
ISHARES MSCI FINLAND CAPPED INVESTABLE MARKET INDEX FUND 400 HOWARD STREET SAN FRANCISCO, CA 94105		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
ISHARES MSCI FINLAND CAPPED INVESTABLE MARKET INDEX FUND 400 HOWARD STREET SAN FRANCISCO, CA 94105		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
ISHARES MSCI FINLAND CAPPED INVESTABLE MARKET INDEX FUND 400 HOWARD STREET SAN FRANCISCO, CA 94105		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
KBC Eco Climate Change Fund KBC Asset Management, Dawson St, Dublin, 2 Ireland		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
KBI Institutional Water Fund KBI Dublin Joshua Dawson House, Dawson Street, Dublin 2		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
MANAGED PENSION FUNDS LIMITED 20 CHURCH ILL PLACE CANARY WHARF LONDON E 14 5HJ		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
NORTHEAST UTILITIES SERVICE COMPANY RETIREMENT PLAN 107 SELDEN STREET BERLIN CT 060371616		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
NUMERIC WORLD FUNDAMENTAL STATISTICAL ARBITRAGE LEVERED OFFSHORE FUND LTD, 470 ATLANTIC AVENUE, 6TH FLOOR, BOSTON, MA 02210		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
PENSION RESERVES INVESTMENT TRUST FUND CO PRIM BOARD 84 STATE STREET SUITE 250 BOSTON MA 02109		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
POWERSHARES FTSE RAIL DEVELOPED MAR KETS EXUS SMALL PORTFOLIO 2 HANSON PLACE 12TH FLOOR BROOKLYN NY 11217 UNITED STATES		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
POWERSHARES GLOBAL FUNDS IRELAND PLC FITZWILTON HOUSE WILTON PLACE DUB LIN 2 IRELAND		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
POWERSHARES GLOBAL FUNDS IRELAND PLC FITZWILTON HOUSE WILTON PLACE DUB LIN 2 IRELAND		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
POWERSHARES GLOBAL WATER PORTFOLIO 2 HANSON PLACE, 12TH FLOOR BROOKLYN NY 11217 UNITED STATES		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
ROGERSCASEY TARGET SOLUTIONS LLC ONE PARKLANDS DRIVE DAREEN CT 0682014 80		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
SCHWAB INTERNATIONAL SMALL-CAP EQUITY ETF 211 MAIN STREET SAN FRANCISCO, CA 94105		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
SEMPRA ENERGY PENSION MASTER TRUST 101 A SH STREET SAN DIEGO CA 92101		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
SPDR MSCI EUROPE SMALL CAP ETF DEFENSE PLAZA 23-25 RUE DELARIVIERE LEF OULLON 92064 PARIS LA DEFENSE CEDEX FRANCE		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
SSGA MSCI EAFE SMALL CAP INDEX SEGU RITI ES LENDING COMMON TRUST FUND ONE LINCOLN STREET BOSTON MA 02111		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
STATE OF ALASKA RETIREMENT AND BENEFITS PLANS 333 WILLOUGHBY AVE 11TH FL JUNEAU AK 99811 0405		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY INVESTMENT FUNDS FOR TAXEXEMPT RETIREMENT PLANS ONE LINCOLN STREET BOSTON MA 02111		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY INVESTMENT FUNDS FOR TAXEXEMPT RETIREMENT PLANS ONE LINCOLN STREET BOSTON MA 02111		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY INVESTMENT FUNDS FOR TAXEXEMPT RETIREMENT PLANS ONE LINCOLN STREET BOSTON MA 02111		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
TREASURER OF THE STATE OF NC EQTY INVESTMNT FUND POOLED TRUST 325 N SALLIS BURY ST RALEIGH NC 27603		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
TRF MASTER FUND (CAYMAN) LP 569 MADISON AVENUE SUITE 804, NEW YORK, NY, 10022		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
UAW RETIREE MEDICAL BENEFITS TRUST PO BOX 14309 DETROIT, MI 48214		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
UAW RETIREE MEDICAL BENEFITS TRUST PO BOX 14309 DETROIT, MI 48214		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
USS ETF 49 AVENUE JF KENNEDY L-1855 LUXEMBOURG		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
WELLS FARGO MASTER TRUST DIVERSIFIED STOCK PORTFOLIO 525 MARKET STREET SAN FRANCISCO, CA 94105		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
WISDOMTREE EUROPE SMALLCAP DIVIDEND FUND 2 HANSON PLACE, 12TH FLOOR BROOKLYN, NY 11217 UNITED STATES US		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
WISDOMTREE DEFA EQUITY INCOME FUND 380 MADISON AVENUE 21ST FLOOR NEW YORK, NY 10017		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For
WISDOMTREE INTERNATIONAL SMALLCAP DIVIDEND FUND 2 HANSON PLACE, 12TH FLOOR BROOKLYN, NY 11217 UNITED STATES US		For	For	For	For	For	For	For	For	For	For

Handelsbanken

UPONOR OYJ

YHTIÖKOKOUS 15.3.2012

VASTUSTAVAT JA TYHJÄT ÄÄNET

Svenska Handelsbanken AB (julk), Suomen sivukonttoritoiminta toimittaa tällä ilmoituksella edustamiensa osakkeenomistajien vastustavat ja tyhjät äänestysohjeet yhtiökokouksessanne päätettäviin asiakohtiin. Vastustavat ja äänestyksestä pidettyvät nimittävät pyydetään ottamaan liitteenä tai kirjauksena huomioon kokouksen pöytäkirjaa pidettäessä.

Äänestystä ja täyttä äänenlaskentaa ei vaadita, mikäli yhtiökokouksen puheenjohtaja voi ennakkoon toimitettujen äänestysohjeiden ja kokouksessa esitettyjen kantojen perusteella selvästi todeta, että kyseisessä asiakohdassa vaadittu enemmistö äänistä (ja tarvittaessa kokouksessa edustetuista osakkeista) puoltaa yhtiökokoukselle tehtyä esitystä. Missään asiakohdassa ei kuitenkaan tehdä sisällöllistä vastachdotusta.

Numero	Asiakohta	Vote against	Abstain from Voting
18	Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta	325 235	0

UPONOR OYJ, YHTIÖKOKOUS 15.3.2012

VASTUSTAVAT JA TYHJÄT ÄÄNET OSAKKEENOMISTAJITTAIN

AGAINST

Asiakohdn	Osakas	Osakkeita kpl
18	PETTELAAR EFFECTENBEW INZ MILIEUP MND	325 235
	Yht.	<u>325 235</u>

Kutsu Uponor Oyj:n varsinaiseen yhtiökokoukseen

Uponor Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään torstaina maaliskuun 15. päivänä 2012 alkaen klo 17.00 Helsingin Messukeskuksessa osoitteessa Messuaukio 1, Helsinki. Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanotto ja äänestyslippujen jakaminen alkaa klo 16.00. Kahvitarjoilu on kokouksen jälkeen.

A. Yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat

Yhtiökokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- Kokouksen avaaminen
- Kokouksen järjestäytyminen
- Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskun valvojen valitseminen
- Kokouksen laillisuuden toteaminen
- Läsnä olevien toteaminen ja ääniluettelon vahvistaminen
- Toimitusjohtajan katsaus vuoden 2011 toimintaan
- Vuoden 2011 tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen esittäminen
- Vuoden 2011 tilintarkastuskertomuksen ja konsernitilintarkastuskertomuksen esittäminen
- Tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistaminen
- Taseen osoittaman voiton käyttäminen ja osingonjaosta päättäminen
Hallitus ehdottaa, että tilikaudesta 2011 jaetaan osinkoa 0,35 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 20.3.2012 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osaksluetteloon. Osinko maksetaan 27.3.2012.
- Vastuuvapaudesta päättäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle
- Hallituksen jäsenten palkkiosta päättäminen
Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen jäsenille maksetaan palkkioita siten, että hallituksen puheenjohtaja saa 71 000 euron, varapuheenjohtaja 49 000 euron ja jäsenet 44 000 euron vuosipalkkion. Nimitystoimikunta ehdottaa, että palkkiosta noin 40 prosenttia maksetaan markkinoilta hankittavina Uponor Oyj:n osakkeina ja loput rahana. Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen kokouksiin liittyvistä matkoista aiheutuneet kulut korvataan yhtiön noudattaman matkustuskäytännön mukaisesti.
Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen jäsenille maksetaan kullakin hallituksen sekä valiokunnan varsinaiselta kokoukselta (poislukien päätökset ilman kokousta) palkkiona 600 euroa jäsenen kotimaassa pidetyltä kokoukselta, 1 200 euroa muualla Euroopassa pidetyltä kokoukselta ja 2 400 euroa Euroopan ulkopuolella pidetyltä kokoukselta. Puhelinkokousten osalta maksetaan kokouspalkkio jäsenen kotimaassa pidetyn kokouksen palkkion mukaisesti.
Osakkeenomistajien ryhmittymä, joka edustaa noin 34,6 prosenttia osake- ja äänimääristä, on ilmoittanut kannattavansa ehdotusta.
- Hallituksen jäsenten lukumäärästä päättäminen
Nimitystoimikunta ehdottaa yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi.
- Hallituksen jäsenten valitseminen
Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallitukseen valitaan uudelleen Jorma Eloranta, Eva Nygren, Jari Paasikivi, Anne-Christine Silfverstolpe Nordin ja Rainer S. Simon sekä uudeksi jäseneksi Jari Rosendal.
Osakkeenomistajien ryhmittymä, joka edustaa noin 34,6 prosenttia osake- ja äänimääristä, on ilmoittanut kannattavansa ehdotusta.
- Tilintarkastajan palkkiosta päättäminen
Hallitus ehdottaa, että valittavalle tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän laskun mukaan.
- Tilintarkastajan valitseminen
Hallitus ehdottaa, että yhtiön tilintarkastajana jatkaa KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy. Hallitus myös ehdottaa, että yhtiökokous pyytää tilintarkastajaa tilintarkastuskertomuksessa lausumaan tilinpäätöksen vahvistamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä sekä hallituksen valtuutuksesta.
- Nimitystoimikunnan perustamisesta päättäminen
Hallitus ehdottaa, että yhtiökokous päättää perustaa osakkeenomistajista tai osakkeenomistajien edustajista koostuvan nimitystoimikunnan valmistelemaan vuosittain hallituksen jäsenten valintaa ja hallituksen jäsenten palkitsemista koskevia ehdotuksia. Nimitystoimikunnan tehtävänä on
 - yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäseniä koskevan ehdotuksen valmistelu;
 - yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäsenten palkitsemisasiota koskevan ehdotuksen valmistelu;
 - hallituksen jäsenten seuraajehdokkaiden etsiminen; sekä
 - yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäseniä ja jäsenten palkitsemisasiota koskevien ehdotusten esittely.
 Nimitystoimikuntaan valitaan kolme suurinta osakkeenomistajaa tai tällaisen osakkeenomistajan edustajaa. Toimikuntaan kuuluu lisäksi asiantuntijajäsenenä hallituksen puheenjohtaja. Osakkeenomistajia edustavien jäsenten nimeämisoikeus on kolmella suurimmalla osakkeenomistajalla, jotka on rekisteröity varsinaista yhtiökokousta edeltävän kalenterivuoden elokuun 31. päivänä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osaksluetteloon ja joiden osuus on laskettu osaksluettelon kaikkien osakkeiden tuottamista äänistä. Mikäli osakkeenomistaja, jolla on arvopaperimarkkinain mukainen velvollisuus ilmoittaa tietyistä omistusmuutoksista (luputusvelvollinen omistaja), esittää varsinaista yhtiökokousta edeltävänä kalenterivuonna viimeistään elokuun 30. päivänä yhtiön hallitukselle asiaa koskevan kirjallisen vaatimuksen, lasketaan tällainen osakkeenomistajan useisiin rahastoihin tai rekisteriin merkityt omistukset yhteen ääniosuutta laskettaessa. Mikäli osakkeenomistaja ei halua käyttää nimeämisoikeuttaan, nimeämisoikeus siirtyy osaksluetteloon mukaan seuraavaksi suurimmalle omistajalle, jolla muutoin ei olisi nimeämisoikeutta. Nimitystoimikunta on päätösvaltainen kun enemmistö jäsenistä on paikalla.
Nimitystoimikunnan koollekutsujana toimii hallituksen puheenjohtaja ja toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.
Nimitystoimikuntaan tulee pääsääntöisesti antaa ehdotuksensa yhtiön hallitukselle tammi-kuun loppuun mennessä, kuitenkin aina viimeistään neljä viikkoa ennen yhtiökokousta sinä vuonna, jolloin varsinaisen yhtiökokous pidetään.
Uponor Oyj:n hallituksen näkemyksen mukaan on yhtiön ja sen osakkeenomistajien edun mukaista, että yhtiön suurimmat osakkeenomistajat osallistuvat hallituksen jäsenten nimitys- ja palkitsemisasioiden valmisteluun.
- Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta
Hallitus ehdottaa, että hallitus valtuutetaan päättämään, yhden tai useamman kerran, yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla seuraavasti:
Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 3 500 000 oman osakkeen hankkimisesta. Määrä vastaa noin 4,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

- Hallitus päättää miten omia osakkeita hankitaan. Osakkeet voidaan hankkia muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osuuksien suhteessa (suunnattu hankkiminen).
- Omia osakkeita voidaan hankkia hankintapäivänä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan siten kuin osakkeiden hankkimisesta julkisella kaupankäynnillä on säädetty.
- Valtuutus kumoaa yhtiökokouksen 15.3.2011 antaman valtuutuksen päättää omien osakkeiden hankkimisesta.
- Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouspäivästä lukien.
- Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista
Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että hallitus valtuutetaan päättämään, yhden tai useamman kerran, uusien osakkeiden antamisesta tai omien osakkeiden luovuttamisesta seuraavien ehtojen nojalla: Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 7 200 000 uuden osakkeen antamisesta tai omien osakkeiden luovuttamisesta, mikä määrä vastaa noin 9,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Hallitus on oikeutettu päättämään kaikista osakeannin ehdoista. Osakkeita voidaan antaa osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen (suunnattu anti). Valtuutus sisältää mahdollisuuden päättää maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen.
Valtuutus on voimassa kolme vuotta yhtiökokouspäivästä lukien.
 - Kokouksen pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen
 - Kokouksen päättäminen

B. Yhtiökokousasiakirjat

Edellä mainitut yhtiökokouksen asialistalla olevat päätösehdotukset sekä tämä kokouskutsu ovat saatavilla Uponor Oyj:n internet-sivuilla osoitteessa www.uponor.fi > Sijoittajat. Uponor Oyj:n tilinpäätöstä koskevat asiakirjat ovat saatavilla mainituilla internet-sivuilla viimeistään 23.2.2012 alkaen. Päätösehdotukset ja muut edellä mainitut asiakirjat ovat myös saatavilla yhtiökokouksessa. Jäljennökset asiakirjoista lähetetään osakkeenomistajalle pyydettyä.

Erillistä kutsua yhtiökokoukseen ei lähetetä.

C. Ohjeita yhtiökokoukseen osallistujille

1. Osaksluetteloon merkitty osakkeenomistaja

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 5.3.2012 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osaksluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osaksluetteloon. Yhtiön osaksluetteloon merkityn osakkeenomistajan, jonka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään maanantaina 12.3.2012 klo 10.00, mihin mennessä ilmoittautumisen on oltava perillä. Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- Uponor Oyj:n kotisivuilla www.uponor.fi > Sijoittajat tai
- telefaksilla numeroon 020 129 2851 tai
- puhelimella numeroon 020 129 2837/Carita Etelämäki arkipäivinä klo 9.00–15.00 tai
- kirjeitse osoitteella Uponor Oyj, Lakiasiat, PL 37, 01511 Vantaa.

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa osakkeenomistajan nimi, henkilötunnus, osoite, puhelinnumero sekä mahdollisen avustajan tai asiamiehen nimi ja asiamiehen henkilötunnus. Osakkeenomistajan Uponor Oyj:lle luovuttamia henkilötietoja käytetään vain yhtiökokoukseen ja siihen liittyvien tarpeellisten rekisteröintien käsittelyn yhteydessä.

Osakkeenomistajan, hänen edustajansa tai asiamiehensä tulee kokouspaikalla tarvittaessa pystyä osoittamaan henkilöilijänsä ja/tai edustusoikeutensa.

2. Hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja

Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen niiden osakkeiden nojalla, joiden perusteella hänellä olisi oikeus olla merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osaksluetteloon 5.3.2012. Osallistuminen edellyttää lisäksi, että osakkeenomistaja on näiden osakkeiden nojalla tilapäisesti merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osaksluetteloon viimeistään 12.3.2012 klo 10.00 mennessä. Hallintarekisteriin merkittyjen osakkeiden osalta tämä katsotaan ilmoittautumiseksi yhtiökokoukseen.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien rekisteröitymistä tilapäiseen osaksluetteloon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista yhtiökokoukseen. Omaisuudenhoitajan tilinhoitajayhteisön tulee ilmoittaa hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa, joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, merkittäväksi yhtiön tilapäisesti yhtiön osaksluetteloon viimeistään edellä mainittuun ajankohtaan mennessä.

3. Asiamiehen käyttäminen ja valtakirjat

Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä oikeuksiaan asiamiehen välityksellä. Osakkeenomistajan asiamiehen on esitettävä päivityt valtakirja tai hänen on muuten luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan osakkeenomistajaa. Mikäli osakkeenomistaja osallistuu yhtiökokoukseen usean asiamiehen välityksellä, jotka edustavat osakkeenomistajaa eri arvopaperitilillä olevilla osakkeilla, on ilmoittautumisen yhteydessä ilmoitettava osakkeet, joiden perusteella kukin asiamies edustaa osakkeenomistajaa.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä yhtiölle osoitteeseen Uponor Oyj, Lakiasiat, PL 37, 01511 Vantaa ennen ilmoittautumisaikojen päättymistä.

4. Muut ohjeet/tiedot

Yhtiökokouksessa läsnä olevalla osakkeenomistajalla on yhtiökokouksessa osakeyhtiölain 5 luvun 25 §:n mukainen kyselyoikeus kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Uponor Oyj:llä on kokouskutsun päivänä yhteensä 73 206 944 osaketta, jotka edustavat 73 206 944 ääntä.

Äänilippu osakkeenomistajalle tai valtuutetulle annetaan yhtiökokoukseen saavuttaessa ilmoittautumisen yhteydessä.

Vantaalla 10. helmikuuta 2012

Uponor Oyj
Hallitus

Varsinainen Yhtiökokous 15.03.2012 17:00

Edustetut osakkaat 250
- joista ennakkoon äänestäneitä 0

Kokouspaikalla:

- osakkaita 130
- asiamiehiä 15
- päällekkäiset edustukset -3
- avustajia 11

Yhteensä kokouspaikalla 153

Osakesarjakohtainen edustus:

Osakesarja	Omistus-erien lkm	Äänimäärä	Osakkeiden lkm	Äänten osuus osakesarjan äänimäärästä	Osakkeiden osuus osakesarjan osakemäärästä
UNR1V	250	43 270 412	43 270 412	59,10698 %	59,10698 %
Yhteensä		43 270 412	43 270 412	59,10698 %	59,10698 %

Kokonaismäärästä on vähennetty (OYL 5:9)

	Äänimäärä	Osakkeiden lkm
UNR1V	160 000	160 000
Yhteensä	160 000	160 000

	Edustetuista osakkeista	Käytettävissä olevista äänistä
Kaikki osakesarjat		
Kokouksessa käytettävissä oleva äänimäärä		43 270 412,0
1/2 käytettävissä olevista äänistä		21 635 206,0
1/4 käytettävissä olevista äänistä		10 817 603,0
2/3 käytettävissä olevista äänistä		28 846 941,3
3/4 käytettävissä olevista äänistä		32 452 809,0
9/10 käytettävissä olevista äänistä		38 943 370,8
1/2 edustetuista osakkeista	21 635 206,0	
1/3 edustetuista osakkeista	14 423 470,7	
2/3 edustetuista osakkeista	28 846 941,3	
9/10 edustetuista osakkeista	38 943 370,8	
1/10 koko osakemäärästä	7 320 694,4	
1/10 koko osall.oik. osakemäärästä	7 304 694,4	
Osakesarja UNR1V		
Kokouksessa käytettävissä oleva äänimäärä		43 270 412,0
1/2 käytettävissä olevista äänistä		21 635 206,0
1/4 käytettävissä olevista äänistä		10 817 603,0
2/3 käytettävissä olevista äänistä		28 846 941,3
3/4 käytettävissä olevista äänistä		32 452 809,0
9/10 käytettävissä olevista äänistä		38 943 370,8
1/2 edustetuista osakkeista	21 635 206,0	
1/3 edustetuista osakkeista	14 423 470,7	
2/3 edustetuista osakkeista	28 846 941,3	
9/10 edustetuista osakkeista	38 943 370,8	
1/2 koko osall.oik. osakemäärästä	36 523 472,0	
1/3 koko osall.oik. osakemäärästä	24 348 981,3	
1/10 koko osall.oik. osakemäärästä	7 304 694,4	

Nimi	Äänilipun numero	Osakesarja	Osakkeita	Ääniä
AALTO VEIKKO KASPERI	0000083	UNR1V	600	600
		Yhteensä	600	600
ACI MULTI STRATEGY MARKET NEUTRAL MASTER	0000322	UNR1V	3 770	3 770
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	3 770	3 770
AHONEN JORI ANTTO	0000022	UNR1V	250	250
		Yhteensä	250	250
AILIO IRJA-LIISA	0000043	UNR1V	100	100
		Yhteensä	100	100
ALA-ILKKA TARJA-LIISA	0000248	UNR1V	1 600	1 600
Valtakirja: ALA-ILKKA HEIKKI		Yhteensä	1 600	1 600
ALASKA PERMANENT FUND CORPORATION 8 01 W	0000264	UNR1V	81	81
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	81	81
AMERICAN FUNDS INSURANCE SERIES GLOBALS	0000274	UNR1V	303 000	303 000
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	303 000	303 000
ANTTILA TARMO JOHANNES	0000217	UNR1V	557	557
		Yhteensä	557	557
ARIZONA STATE RETIREMENT SYSTEM 330 0 N.	0000309	UNR1V	299 522	299 522
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	299 522	299 522
AUTERINEN KAIJA	0000196	UNR1V	1 000	1 000
		Yhteensä	1 000	1 000
BENGTS KRISTIAN JOHAN GÖRAN	0000204	UNR1V	220	220
		Yhteensä	220	220
BLACKROCK INDEXED ALL-COUNTRY EQUITY FUN	0000323	UNR1V	335	335
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	335	335
BLACKROCK INSTITUTIONAL TRUST COMPANIES NY, N	0000281	UNR1V	23 739	23 739
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	23 739	23 739
BLACKROCK INSTITUTIONAL TRUST COMPANIES NY, N	0000282	UNR1V	88 078	88 078
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	88 078	88 078
BLACKROCK INSTITUTIONAL TRUST COMPANIES NY, N	0000283	UNR1V	32 031	32 031
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	32 031	32 031
BLACKROCK MSCI EAFE SMALL CAP EQUITY IN	0000270	UNR1V	13 816	13 816
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	13 816	13 816
BLACKROCK MSCI EMU IMI INDEX FUND B 400H	0000271	UNR1V	4 228	4 228
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	4 228	4 228
BONDESTAM SEBASTIAN	0000159	UNR1V	4 172	4 172
		Yhteensä	4 172	4 172
CALIFORNIA PUBLIC EMPLOYEES RETIREMENT SYSTEMS	0000310	UNR1V	50 255	50 255
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	50 255	50 255
CALIFORNIA PUBLIC EMPLOYEES RETIREMENT SYSTEMS	0000311	UNR1V	168 839	168 839
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	168 839	168 839
CALIFORNIA PUBLIC EMPLOYEES RETIREMENT SYSTEMS	0000312	UNR1V	19 389	19 389
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	19 389	19 389
CALIFORNIA STATE TEACHERS RETIREMENT SYSTEM	0000286	UNR1V	17 338	17 338
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	17 338	17 338
CALIFORNIA STATE TEACHERS RETIREMENT SYSTEM	0000313	UNR1V	1 540	1 540
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	1 540	1 540
CALVERT IMPACT FUND, INC. - CALVERT GLOBAL	0000273	UNR1V	84 763	84 763
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	84 763	84 763

Nimi	Äänilipun numero	Osakesarja	Osakkeita	Ääniä
CAPITAL INCOME BUILDER	0000325	UNR1V	3 654 768	3 654 768
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	3 654 768	3 654 768
CARDIA INVEST OY AB	0000054	UNR1V	14 210	14 210
Asemavaltuutettu: LINDSTRÖM KIM		Yhteensä	14 210	14 210
CARLSSON KARL-OSCAR ROBIN	0000160	UNR1V	680	680
		Yhteensä	680	680
CHARLES SCHWAB CO	0000326	UNR1V	190	190
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	190	190
COLLEGE RETIREMENT EQUITIES FUND 73 0 TH	0000284	UNR1V	72 193	72 193
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	72 193	72 193
CONNECTICUT GENERAL LIFE INSURANCE COMPA	0000269	UNR1V	584	584
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	584	584
ELKALA AUNE HELENA	0000079	UNR1V	690	690
Valtakirja: ELKALA ERKKI		Yhteensä	690	690
ELORANTA JORMA OLAVI	0000008	UNR1V	32 490	32 490
		Yhteensä	32 490	32 490
EMPLOYEE RETIREMENT INCOME PLAN TRU ST O	0000258	UNR1V	1 358	1 358
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	1 358	1 358
F.C.P INTRINSEQUE OPPORTUNITIES2009-2013	0000303	UNR1V	78 000	78 000
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	78 000	78 000
F.C.P INTRINSEQUE OPPORTUNITIES2010-2014	0000304	UNR1V	30 200	30 200
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	30 200	30 200
F.CP INTRINSEQUE EUROPEAVENUE FRANKLIN,	0000302	UNR1V	23 819	23 819
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	23 819	23 819
FCP VALEUR INTRINSEQUEAVENUE FRANKLIN, D	0000301	UNR1V	504 885	504 885
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	504 885	504 885
FLORIDA RETIREMENT SYSTEM 1801 HERM ITAG	0000257	UNR1V	310 569	310 569
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	310 569	310 569
FOLGMANN HEIKO	0000161	UNR1V	2 735	2 735
		Yhteensä	2 735	2 735
FORD MOTOR COMPANY DEFINED BENEFIT MASTE	0000327	UNR1V	4 731	4 731
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	4 731	4 731
FORD MOTOR COMPANY OF CANADA, LIMITED MA	0000328	UNR1V	1 100	1 100
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	1 100	1 100
FRANKLIN GLOBAL TRUST - FRANKLIN IN TERN	0000300	UNR1V	1 229 739	1 229 739
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	1 229 739	1 229 739
FRANKLIN TEMPLETON INVESTMENT FUNDS FRAN	0000329	UNR1V	821 069	821 069
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	821 069	821 069
GOLDMAN SACHS FUNDS 49 AVENUE JF KE NNED	0000279	UNR1V	4 485	4 485
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	4 485	4 485
GOLDMAN SACHS TRUST - GOLDMAN SACHS STRU	0000330	UNR1V	9 685	9 685
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	9 685	9 685
GOVERNMENT OF NORWAY	0000331	UNR1V	1 297 078	1 297 078
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	1 297 078	1 297 078
GRAEVENITZ VON GEORG PETER	0000246	UNR1V	6 875	6 875
		Yhteensä	6 875	6 875
GUGGENHEIM S AND P GLOBAL WATER IND EX E	0000294	UNR1V	8	8
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	8	8
GULLSTEN PEKKA	0000140	UNR1V	700	700
		Yhteensä	700	700

Nimi	Äänilipun numero	Osakesarja	Osakkeita	Ääniä
HAATANEN RITVA HELEENA	0000014	UNR1V	572	572
		Yhteensä	572	572
HAEGGSTRÖM EBBA MARGARETHA HELENA	0000233	UNR1V	1 000	1 000
		Yhteensä	1 000	1 000
HALAVA RISTO VILHO	0000062	UNR1V	400	400
		Yhteensä	400	400
HALME TIMO	0000096	UNR1V	100	100
		Yhteensä	100	100
HAPONEN JOUKO ARMAS	0000135	UNR1V	1 000	1 000
		Yhteensä	1 000	1 000
HEIDENPOINT OY Asemavaltuutettu: MÄÄTTÄ TIMO OLAVI	0000225	UNR1V	7 000	7 000
		Yhteensä	7 000	7 000
HEIKKILÄ RISTO ILMARI	0000213	UNR1V	1 700	1 700
		Yhteensä	1 700	1 700
HEINÄNEN AIRI MERI	0000030	UNR1V	200	200
		Yhteensä	200	200
HIETANEN JARMO VEIKKO	0000238	UNR1V	600	600
		Yhteensä	600	600
HIGHCLERE INTERNATIONAL INVESTORS INTERN Valtakirja: MATTILA TUOMAS	0000332	UNR1V	695 049	695 049
		Yhteensä	695 049	695 049
HONGELL BENGT LENNART	0000086	UNR1V	750	750
		Yhteensä	750	750
HULSI KAI KRISTIAN	0000184	UNR1V	400	400
		Yhteensä	400	400
HUUMONEN MARTTI ANTERO	0000122	UNR1V	220	220
		Yhteensä	220	220
HYVÄRINEN JAAKKO	0000042	UNR1V	290	290
		Yhteensä	290	290
HYTYIÄINEN RAUNO EMIL	0000137	UNR1V	300	300
		Yhteensä	300	300
HÄRKKI REETTA ELINA	0000003	UNR1V	530	530
		Yhteensä	530	530
IBM 401(K) PLUS PLAN NEW ORCHARD RO AD,M Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI	0000290	UNR1V	4 058	4 058
		Yhteensä	4 058	4 058
IJAS JOHANNES	0000130	UNR1V	434	434
		Yhteensä	434	434
ILMARINEN KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUS Valtakirja: KÄRKKÄINEN TIMO	0000359	UNR1V	1 797 066	1 797 066
		Yhteensä	1 797 066	1 797 066
INDIANA PUBLIC EMPLOYEES RETIREMENT FUND Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI	0000263	UNR1V	2 236	2 236
		Yhteensä	2 236	2 236
INKINEN TIMO LEO JUHANI	0000208	UNR1V	100	100
		Yhteensä	100	100
ISHARES FTSE DEVELOPED SMALL CAP EX NORT Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI	0000267	UNR1V	2 760	2 760
		Yhteensä	2 760	2 760
ISHARES II PUBLIC LIMITED COMPANY J P MO Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI	0000291	UNR1V	66 946	66 946
		Yhteensä	66 946	66 946
ISHARES MSCI EAFE SMALL CAP INDEX F UND4 Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI	0000266	UNR1V	107 228	107 228
		Yhteensä	107 228	107 228
ISHARES MSCI FINLAND CAPPED INVESTA BLEM Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI	0000268	UNR1V	1 755	1 755
		Yhteensä	1 755	1 755
JAAKKOLA JOUKO	0000116	UNR1V	600	600
		Yhteensä	600	600

Nimi	Äänilipun numero	Osakesarja	Osakkeita	Ääniä
JAALAN, ELIMÄEN JA VALKEALAN KEHITTÄMISS	0000211	UNR1V	9 345	9 345
Valtakirja: LINDSTRÖM KIM		Yhteensä	9 345	9 345
JAPAN TRUSTEE SERVICES BANK LTD AS TRUST	0000333	UNR1V	2 599	2 599
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	2 599	2 599
JNL FRANKLIN TEMPLETON INTERNATIONAL SMA	0000334	UNR1V	322 845	322 845
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	322 845	322 845
JOHANSSON TAISTO	0000181	UNR1V	100	100
		Yhteensä	100	100
JOKINEN PENTTI	0000015	UNR1V	101	101
		Yhteensä	101	101
JOUHKI JORMA TAPIO	0000067	UNR1V	500	500
		Yhteensä	500	500
JPMORGAN FUNDS EUROPEAN BANK AND BUSINES	0000335	UNR1V	110 909	110 909
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	110 909	110 909
JÄRVENPÄÄ HELVI KYLLIKKI	0000147	UNR1V	11 500	11 500
		Yhteensä	11 500	11 500
JÄRVENPÄÄ PENTTI JOHANNES	0000148	UNR1V	6 200	6 200
		Yhteensä	6 200	6 200
JÄRVINEN VISA JUHANI	0000215	UNR1V	1 000	1 000
		Yhteensä	1 000	1 000
KARASTIE JOUKO	0000153	UNR1V	500	500
		Yhteensä	500	500
KARJALA ONNI ERKKI	0000104	UNR1V	300	300
		Yhteensä	300	300
KBC ECO CLIMATE CHANGE FUND KBC ASSET MA	0000306	UNR1V	11 614	11 614
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	11 614	11 614
KBC ECO WATER FUND KBC ASSET MANAGEMENT,	0000305	UNR1V	208 969	208 969
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	208 969	208 969
KBC INVESTMENT TRUST	0000336	UNR1V	106 714	106 714
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	106 714	106 714
KBI DST WATER FUND THE NT COMPANY OF DEL	0000337	UNR1V	13 875	13 875
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	13 875	13 875
KBI INSTITUTIONAL GESS FUND KBI DUBLINJO	0000308	UNR1V	47 365	47 365
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	47 365	47 365
KBI INSTITUTIONAL WATER FUND KBI DUBLINJ	0000307	UNR1V	22 786	22 786
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	22 786	22 786
KEMPPAINEN VEIJO JOHANNES	0000134	UNR1V	300	300
		Yhteensä	300	300
KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA	0000232	UNR1V	1 356 500	1 356 500
Valtakirja: RAUNIO ESKO		Yhteensä	1 356 500	1 356 500
KESKINÄINEN TYÖELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ VARMA	0000082	UNR1V	5 162 072	5 162 072
Valtakirja: RISTO MURTO		Yhteensä	5 162 072	5 162 072
KIISKI JOUNI JARMO KALEVI	0000038	UNR1V	1 760	1 760
		Yhteensä	1 760	1 760
KIRKON KESKUSRAHASTO	0000074	UNR1V	200 000	200 000
Valtakirja: SAVILAAKSO ANTTI		Yhteensä	200 000	200 000
KOIVUCO OY	0000252	UNR1V	500	500
Valtakirja: ALA-ILKKA HEIKKI		Yhteensä	500	500
KOIVUSAARI PEKKA NESTORI	0000221	UNR1V	200	200
		Yhteensä	200	200

Nimi	Äänilipun numero	Osakesarja	Osakkeita	Ääniä
KONSULTTIYRITYS CONVESTORKY Valtakirja: AHONEN ANTTI	0000057	UNR1V Yhteensä	300 300	300 300
KOSKENOJA ANJA	0000157	UNR1V Yhteensä	14 000 14 000	14 000 14 000
KOVALAINEN ARI	0000129	UNR1V Yhteensä	200 200	200 200
KUKKONEN OLAVI HUGO	0000021	UNR1V Yhteensä	1 100 1 100	1 100 1 100
KUOPPA-AHO MIKA	0000007	UNR1V Yhteensä	200 200	200 200
KYMIN OSAKEYHTIÖN 100-VUOTISSÄÄTIÖ Asemavaltuutettu: LINDSTRÖM KIM	0000117	UNR1V Yhteensä	37 000 37 000	37 000 37 000
KÄHKÖNEN TAPIO	0000041	UNR1V Yhteensä	600 600	600 600
LAASONEN EERO	0000110	UNR1V Yhteensä	200 200	200 200
LAASONEN RAULI KULLERVO	0000059	UNR1V Yhteensä	200 200	200 200
LABOR PENSION FUND SUPERVISORY COMMITTEE Valtakirja: MATTILA TUOMAS	0000338	UNR1V Yhteensä	1 239 1 239	1 239 1 239
LAHDENPERÄ OLAVI AULIS ANTERO	0000179	UNR1V Yhteensä	900 900	900 900
LAHKELA TAPIO	0000050	UNR1V Yhteensä	1 000 1 000	1 000 1 000
LAPPALAINEN MATTI	0000169	UNR1V Yhteensä	3 000 3 000	3 000 3 000
LAURILA MATTI JUHANI	0000183	UNR1V Yhteensä	50 50	50 50
LEGAL AND GENERAL ASSURANCE (PENSIONS MA) Valtakirja: MATTILA TUOMAS	0000339	UNR1V Yhteensä	6 432 6 432	6 432 6 432
LEHTO JUKKA	0000044	UNR1V Yhteensä	670 670	670 670
LEIKAS OLLI JAAKKO	0000234	UNR1V Yhteensä	50 50	50 50
LEMINEN AARNE	0000114	UNR1V Yhteensä	400 400	400 400
LIESAHO RAIMO KALEVI	0000124	UNR1V Yhteensä	200 200	200 200
LINDSTRÖM KIM	0000053	UNR1V Yhteensä	24 477 24 477	24 477 24 477
LOS ANGELES CITY EMPLOYEES RETIREMENT SY Valtakirja: MATTILA TUOMAS	0000340	UNR1V Yhteensä	520 520	520 520
LUOMAKOSKI JYRI HARRI	0000158	UNR1V Yhteensä	40 000 40 000	40 000 40 000
LYYRÄNEN KYÖSTI JUHANI	0000012	UNR1V Yhteensä	500 500	500 500
MANAGED PENSION FUNDS LIMITED 20 CH URCH Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI	0000318	UNR1V Yhteensä	1 200 1 200	1 200 1 200
MANTILA BERTTA HILMA	0000222	UNR1V Yhteensä	400 400	400 400
MIKKOLA AILA KYLLIKKI	0000068	UNR1V Yhteensä	500 500	500 500

Nimi	Äänilipun numero	Osakesarja	Osakkeita	Ääniä
MOISIO SEPPO MIKAEL	0000249	UNR1V	112	112
		Yhteensä	112	112
MUSTONEN RISTO JUHANI	0000040	UNR1V	200	200
		Yhteensä	200	200
MÄENPÄÄ RISTO	0000174	UNR1V	2 000	2 000
		Yhteensä	2 000	2 000
MÄNTY JOUNI KULLERVO	0000154	UNR1V	200	200
		Yhteensä	200	200
MÄÄTTÄ TIMO OLAVI	0000224	UNR1V	1 500	1 500
		Yhteensä	1 500	1 500
NATIONAL RAILROAD RETIREMENT INVESTMENTT Valtakirja: MATTILA TUOMAS	0000341	UNR1V	4 427	4 427
		Yhteensä	4 427	4 427
NEW ZEALAND SUPERANNUATION FUND Valtakirja: MATTILA TUOMAS	0000342	UNR1V	2 900	2 900
		Yhteensä	2 900	2 900
NEWELL COMPANY MASTER RETIREMENT TRUST Valtakirja: MATTILA TUOMAS	0000343	UNR1V	45 374	45 374
		Yhteensä	45 374	45 374
NORFOLK COUNTY RETIREMENT SYSTEM 48 0 NE Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI	0000316	UNR1V	3 883	3 883
		Yhteensä	3 883	3 883
NORGES BANK (CENTRAL BANK OF NORWAY) Valtakirja: MATTILA TUOMAS	0000344	UNR1V	5 328	5 328
		Yhteensä	5 328	5 328
NORTHEAST UTILITIES SERVICE COMPANY RETI Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI	0000265	UNR1V	61 755	61 755
		Yhteensä	61 755	61 755
NORTHERN TRUST GLOBAL INVESTMENTS COLLEC Valtakirja: MATTILA TUOMAS	0000345	UNR1V	30 765	30 765
		Yhteensä	30 765	30 765
NOTKONEN KALEVI	0000216	UNR1V	7 000	7 000
		Yhteensä	7 000	7 000
NTGI-QM COMMON DAILY ALL COUNTRY WORLD E Valtakirja: MATTILA TUOMAS	0000346	UNR1V	1 166	1 166
		Yhteensä	1 166	1 166
NUMERIC SOCIALLY AWARE MULTI-STRATEGY FU Valtakirja: MATTILA TUOMAS	0000347	UNR1V	900	900
		Yhteensä	900	900
NUMERIC WORLD FUNDAMENTAL STATISTICALARB Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI	0000320	UNR1V	5 500	5 500
		Yhteensä	5 500	5 500
NYBERG RIITTA LIISA	0000006	UNR1V	300	300
		Yhteensä	300	300
OJALA AITO ILMO	0000028	UNR1V	1 500	1 500
		Yhteensä	1 500	1 500
OJALA KALEVI	0000102	UNR1V	500	500
		Yhteensä	500	500
ORAS INVEST OY Asemavaltuutettu: PAASIKIVI ANNIKA MARIA	0000164	UNR1V	16 571 780	16 571 780
		Yhteensä	16 571 780	16 571 780
PAASIKIVI ANNIKA MARIA	0000165	UNR1V	34 182	34 182
		Yhteensä	34 182	34 182
PAASIKIVI JARI Valtakirja: PAASIKIVI ANNIKA MARIA	0000168	UNR1V	543 417	543 417
		Yhteensä	543 417	543 417
PAASIKIVI JUKKA Valtakirja: PAASIKIVI ANNIKA MARIA	0000203	UNR1V	538 173	538 173
		Yhteensä	538 173	538 173
PAASIKIVI KAJ JALMAR	0000166	UNR1V	52 182	52 182
		Yhteensä	52 182	52 182

Nimi	Äänilipun numero	Osakesarja	Osakkeita	Ääniä
PAASIKIVI PEKKA	0000167	UNR1V	443 096	443 096
Valtakirja: PAASIKIVI ANNIKA MARIA		Yhteensä	443 096	443 096
PALIN NILS HARALD	0000035	UNR1V	2 500	2 500
		Yhteensä	2 500	2 500
PALLAS TIMO	0000226	UNR1V	1 060	1 060
		Yhteensä	1 060	1 060
PALOMÄKI RIITTA MARJAANA	0000162	UNR1V	3 000	3 000
		Yhteensä	3 000	3 000
PARKKARI TAPIO	0000039	UNR1V	200	200
		Yhteensä	200	200
PENSION RESERVES INVESTMENT TRUST F UNDC	0000260	UNR1V	22 700	22 700
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	22 700	22 700
PESOLA JYRKI JUHANI	0000084	UNR1V	1 300	1 300
		Yhteensä	1 300	1 300
PETTELAAR EFFECTENBEW INZ MILIEUP MNDIMP	0000254	UNR1V	325 235	325 235
Valtakirja: RAUHALAHTI IRIS		Yhteensä	325 235	325 235
PIHLAJA OLAVI AUKUSTI	0000201	UNR1V	2 000	2 000
		Yhteensä	2 000	2 000
PIHLAJA SISKO MAIJA	0000202	UNR1V	1 000	1 000
		Yhteensä	1 000	1 000
POWERSHARES FTSE RAFI DEVELOPED MAR KETS	0000299	UNR1V	4 890	4 890
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	4 890	4 890
POWERSHARES GLOBAL FUNDS IRELAND PL C FI	0000292	UNR1V	1 075	1 075
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	1 075	1 075
POWERSHARES GLOBAL FUNDS IRELAND PL C FI	0000293	UNR1V	10 338	10 338
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	10 338	10 338
POWERSHARES GLOBAL WATER PORTFOLIO 2 HAN	0000298	UNR1V	482 228	482 228
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	482 228	482 228
PYLKKÄNEN MATTI TOIVO JUHANI	0000037	UNR1V	1 100	1 100
		Yhteensä	1 100	1 100
RAIKKERUS ANTTI	0000100	UNR1V	440	440
		Yhteensä	440	440
RAJAHALME AIMO	0000229	UNR1V	28 445	28 445
		Yhteensä	28 445	28 445
RAJAHALME TUULA	0000227	UNR1V	870	870
		Yhteensä	870	870
RANTANEN PAULI TAPIO	0000128	UNR1V	700	700
		Yhteensä	700	700
RAUNIO VEIKKO JUHANI	0000242	UNR1V	1 663	1 663
		Yhteensä	1 663	1 663
REPONEN JUHA-PEKKA	0000200	UNR1V	700	700
		Yhteensä	700	700
RIIPPI ERKKI JUSSI	0000136	UNR1V	2 500	2 500
		Yhteensä	2 500	2 500
RISSANEN ATSO	0000205	UNR1V	200	200
		Yhteensä	200	200
RISTANIEMI PENTTI	0000034	UNR1V	600	600
		Yhteensä	600	600

Nimi	Äänilipun numero	Osakesarja	Osakkeita	Ääniä
ROBECO CAPITAL GROWTH FUNDS	0000348	UNR1V	33 000	33 000
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	33 000	33 000
ROGERSCASEY TARGET SOLUTIONS LLC ON E PA	0000262	UNR1V	3 342	3 342
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	3 342	3 342
ROMO MATTI JUHANI	0000092	UNR1V	2 400	2 400
		Yhteensä	2 400	2 400
ROSENQVIST HARRY	0000188	UNR1V	725	725
		Yhteensä	725	725
ROSES FERNANDEZ FERNANDO	0000163	UNR1V	2 735	2 735
		Yhteensä	2 735	2 735
RÄMÄNEN PEKKA	0000126	UNR1V	5 000	5 000
		Yhteensä	5 000	5 000
RÄSÄNEN RISTO HEIKKI ANTERO	0000150	UNR1V	450	450
		Yhteensä	450	450
SAARELAINEN ANTTI JUHANI	0000058	UNR1V	340	340
		Yhteensä	340	340
SAARIMÄKI MATTI	0000076	UNR1V	1 000	1 000
		Yhteensä	1 000	1 000
SALONIUS PENTTI KALEVI	0000141	UNR1V	400	400
		Yhteensä	400	400
SANTAHARJU AARNE TUOMAS	0000026	UNR1V	1 150	1 150
		Yhteensä	1 150	1 150
SANTAHARJU ANNELI MARJATTA	0000027	UNR1V	200	200
		Yhteensä	200	200
SAVOLAINEN MATTI	0000036	UNR1V	700	700
		Yhteensä	700	700
SCHWAB FUNDAMENTAL INTERNATIONAL SMALL-M	0000349	UNR1V	7 722	7 722
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	7 722	7 722
SCHWAB INTERNATIONAL SMALL-CAP EQUI TY E	0000276	UNR1V	6 400	6 400
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	6 400	6 400
SELKÄINAHO JORMA TAPANI	0000144	UNR1V	380	380
		Yhteensä	380	380
SELKÄINAHO RITVA LIISA	0000145	UNR1V	75	75
		Yhteensä	75	75
SEMPRA ENERGY PENSION MASTER TRUST 101 A	0000261	UNR1V	2 070	2 070
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	2 070	2 070
SEPPÄLÄINEN ANNA MARIA HELENA	0000025	UNR1V	200	200
		Yhteensä	200	200
SEPPÄNEN LAURI	0000055	UNR1V	28 013	28 013
		Yhteensä	28 013	28 013
SIHVOLA KALLE PEKKA	0000111	UNR1V	200	200
		Yhteensä	200	200
SIIPPI RITVA	0000118	UNR1V	600	600
		Yhteensä	600	600
SIJOITUSRAHASTO NORDEA NORDIC SMALL CAP	0000105	UNR1V	743 927	743 927
Valtakirja: SAVILAAKSO ANTTI		Yhteensä	743 927	743 927
SIJOITUSRAHASTO NORDEA PRO SUOMI	0000106	UNR1V	445 000	445 000
Valtakirja: SAVILAAKSO ANTTI		Yhteensä	445 000	445 000
SIJOITUSRAHASTO NORDEA SUOMI SMALL CAP	0000107	UNR1V	77 101	77 101
Valtakirja: SAVILAAKSO ANTTI		Yhteensä	77 101	77 101
SILFVERSTOLPE-NORDIN ANNE-CHRISTINE	0000171	UNR1V	35 019	35 019
		Yhteensä	35 019	35 019

Nimi	Äänilipun numero	Osakesarja	Osakkeita	Ääniä
SIMOMAA KIMMO KALEVI	0000085	UNR1V	200	200
		Yhteensä	200	200
SIMON RAINER SIEGFRIED	0000172	UNR1V	32 395	32 395
		Yhteensä	32 395	32 395
SJELVGREN JAN-CHRISTIAN	0000190	UNR1V	340	340
		Yhteensä	340	340
SMALLCAP WORLD FUND INC 333 SOUTH H OPES	0000275	UNR1V	2 521 600	2 521 600
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	2 521 600	2 521 600
SOMERLA VEIKKO	0000138	UNR1V	200	200
		Yhteensä	200	200
SOMMAREK JOHAN	0000001	UNR1V	400	400
		Yhteensä	400	400
SPDR MSCI EUROPE SMALL CAP ETF DEFE NSEP	0000287	UNR1V	244	244
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	244	244
SSGA MSCI EAFE SMALL CAP INDEX SECURITI	0000278	UNR1V	1 350	1 350
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	1 350	1 350
STANLIB FUNDS LIMITED	0000350	UNR1V	1 442	1 442
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	1 442	1 442
STATE OF ALASKA RETIREMENT AND BENEFITS	0000285	UNR1V	1 541	1 541
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	1 541	1 541
STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY INVE	0000288	UNR1V	13 010	13 010
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	13 010	13 010
STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY INVE	0000289	UNR1V	22 954	22 954
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	22 954	22 954
STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY INVE	0000317	UNR1V	15 878	15 878
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	15 878	15 878
SUIKKI REIJO KALERVO	0000066	UNR1V	150	150
		Yhteensä	150	150
SULANTO JUKKA	0000024	UNR1V	700	700
		Yhteensä	700	700
SUOMI JORMA OLAVI	0000197	UNR1V	260	260
		Yhteensä	260	260
SUOMINEN HEIKKI EERO ANTERO	0000236	UNR1V	1 000	1 000
		Yhteensä	1 000	1 000
SUOMINEN PERTTI	0000108	UNR1V	100	100
		Yhteensä	100	100
SVENSKA FOLKSKOLANS VÄNNER R.F.	0000219	UNR1V	28 800	28 800
Valtakirja: LINDSTRÖM KIM		Yhteensä	28 800	28 800
TAKKUNEN PASI KAARLO ENSIO	0000139	UNR1V	500	500
		Yhteensä	500	500
THE HIGHCLERE (JERSEY)INTERNATIONAL SMALL	0000351	UNR1V	6 941	6 941
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	6 941	6 941
TIAINEN OIVA	0000198	UNR1V	1 000	1 000
		Yhteensä	1 000	1 000
TINELL TEUVO	0000245	UNR1V	200	200
		Yhteensä	200	200
TOIVONEN ESA	0000240	UNR1V	75	75
		Yhteensä	75	75
TOIVONEN JORMA RIKHARD	0000097	UNR1V	740	740
		Yhteensä	740	740
TOPPARI HANNU TAPIO	0000080	UNR1V	1 000	1 000
		Yhteensä	1 000	1 000

Nimi	Äänilipun numero	Osakesarja	Osakkeita	Ääniä
TREASURER OF THE STATE OF NC EQTY I NVES	0000259	UNR1V	1 370	1 370
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	1 370	1 370
TRF MASTER FUND (CAYMAN) LP509 MADISON A	0000319	UNR1V	19 298	19 298
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	19 298	19 298
UAW RETIREE MEDICAL BENEFITS TRUST PO BO	0000314	UNR1V	4 100	4 100
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	4 100	4 100
UAW RETIREE MEDICAL BENEFITS TRUST PO BO	0000315	UNR1V	3 800	3 800
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	3 800	3 800
UBS ETF 49 AVENUE JF KENNEDY L-1855 LUXE	0000280	UNR1V	681	681
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	681	681
VALTONEN REIJO VILHELM	0000032	UNR1V	500	500
		Yhteensä	500	500
VANGUARD FTSE ALL-WORLD EX-US SMALL CAPI	0000255	UNR1V	34 057	34 057
Valtakirja: RAUHALAHTI IRIS		Yhteensä	34 057	34 057
VANGUARD INTERNATIONAL SMALL COMPANIES I	0000352	UNR1V	2 803	2 803
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	2 803	2 803
VANGUARD INVESTMENT SERIES	0000353	UNR1V	6 616	6 616
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	6 616	6 616
VANGUARD TOTAL INTERNATIONAL STOCK INDEX	0000354	UNR1V	202 158	202 158
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	202 158	202 158
VIITANEN RISTO TAPIO	0000099	UNR1V	200	200
		Yhteensä	200	200
VIRTANEN MARKKU ANTERO	0000228	UNR1V	130	130
		Yhteensä	130	130
VUORINEN RITVA	0000121	UNR1V	150	150
		Yhteensä	150	150
VUORISJÄRVI ESKO	0000020	UNR1V	100	100
		Yhteensä	100	100
VUORISJÄRVI OUTI	0000019	UNR1V	100	100
		Yhteensä	100	100
WASHINGTON STATE INVESTMENT BOARD	0000355	UNR1V	25 206	25 206
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	25 206	25 206
WELLS FARGO MASTER TRUST DIVERSIFIE D ST	0000277	UNR1V	2 800	2 800
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	2 800	2 800
WHEELS COMMON INVESTMENT FUND	0000356	UNR1V	1 357	1 357
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	1 357	1 357
WISDOMTREE EUROPE SMALLCAP DIVIDEN D FU	0000296	UNR1V	1 912	1 912
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	1 912	1 912
WISDOMTREE DEFA EQUITY INCOME FUND 380 M	0000295	UNR1V	384	384
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	384	384
WISDOMTREE INTERNATIONAL SMALLCAP D IVID	0000297	UNR1V	6 456	6 456
Valtakirja: AIRIKKALA ANTONI		Yhteensä	6 456	6 456
WYOMING RETIREMENT SYSTEM WYOMING RETIRE	0000357	UNR1V	1 931	1 931
Valtakirja: MATTILA TUOMAS		Yhteensä	1 931	1 931
YLI-OLLI ERKKI MATIAS	0000210	UNR1V	300	300
		Yhteensä	300	300
ÖFVERSTEN JORMA OLAVI	0000195	UNR1V	700	700
		Yhteensä	700	700
		UNR1V	43 270 412	43 270 412
Yhteensä 250 osakasta		Yhteensä	43 270 412	43 270 412

1/2012

Liite 6

uponor

TASEKIRJA
1.1.-31.12.2011
Uponor Oyj

1/2

SISÄLLYSLUETTELO

Hallituksen toimintakertomus	3
Konsernin taloudelliset tunnusluvut	14
Osakekohtaiset tunnusluvut	15
Tunnuslukujen laskentakaavat	16
Konsernin laaja tuloslaskelma	17
Konsernitase	18
Konsernin rahavirtalaskelma	20
Laskelma oman pääoman muutoksista	21
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	22
Osakkeet ja osakkeenomistajat	54
Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	56
Tuloslaskelma	56
Tase	57
Rahoituslaskelma	59
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	60
Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle	67
Tilinpäätösmerkintä	67

42

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Markkinat

Makrotalous alkoi kehittyä Uponorin tärkeimmillä markkina-alueilla kohtuullisen suotuisissa merkeissä vuoden 2011 alussa. Vuoden keskivaiheilla kehitys kääntyi kuitenkin heikommaksi. Kysyntä vaihteli selkeästi myös eri alueiden välillä. Asuin- sekä liike- ja julkisen rakentamisen markkinat Keski-Euroopassa pitivät pintansa lähinnä Saksan vilkkaan kysynnän ansiosta. Lounais-Euroopan jo valmiiksi heikko markkinatilanne heikkeni entisestään rakennustoiminnan hiljentyessä erityisesti Italiassa, Portugalissa ja Espanjassa. Pohjoismaat ja Pohjois-Amerikan markkinat asettuvat näiden kahden välimaastoon. Pohjoismaissa kysyntä säilyi suhteellisen vakaana, joskin heikkeni hieman edellisvuodesta. Pohjois-Amerikassa rakentajien luottamus oli vahvimmillaan vuoden 2007 jälkeen, vaikkakaan markkinoissa ei tapahtunut muutosta kumpaankaan suuntaan. Yhdyskuntatekniikan kysyntä jatkui Pohjoismaissa ja lähimarkkinoilla lähes edellisvuotta vastaavalla tasolla.

Liiketoimintaryhmittäin tarkasteltuna uudisrakennusmarkkinoiden heikkeneminen ja korjausrakentamisen suhteellinen lisääntyminen ovat olleet eduksi erityisesti käyttövesiratkaisujen kysynnälle. Sisäilmastoratkaisujen kysyntä noudattelee pääsääntöisesti uudisrakennusmarkkinoiden kehitystä, joskin suuria pintoja hyödyntävät lämmitys- ja viilennysratkaisut ovat herättäneet asiakkaissa lisääntyvää kiinnostusta pienen energialanjätkensä takia.

Liikevaihto

Uponorin jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto vuonna 2011 oli 806,4 (2010: 749,2) miljoonaa euroa, mikä on 7,6 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Kaikki liiketoimintasegmentit onnistuivat kasvattamaan liikevaihtoaan orgaanisesti. Pohjois-Amerikan taloteknisessä liiketoiminnassa kasvu oli suhteellisesti suurinta mitattuna paikallisessa valuutassa.

Orgaaninen liikevaihdon kasvu, joka ei sisällä Zent-Frengerin hankinnan vaikutusta, oli 4,9 %. Myyntihintojen korotukset ja volyymin kasvu olivat vaikutuksiltaan yhtä suuret. Valuuttakurssien muutokset vähensivät vuoden 2011 liikevaihtoa 1,2 milj. eurolla.

Liikevaihdon jakautuminen 1.1. – 31.12.2011:

M€	1–12 2011	1–12 2010	Raportoitu muutos, %
Talotekniikka – Eurooppa	543,9	504,4	7,8 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	121,5	114,6	6,0 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	170,1	151,1	12,6 %
Yhdyskuntatekniikka	149,7	138,3	8,1 %
Eliminoinnit	-8,7	-8,1	
Konserni (jatkuvat toiminnot)	806,4	749,2	7,6 %

Liikevaihdolla mitattuna kymmenen suurinta maata ja niiden osuudet konsernin liikevaihdosta (vuoden 2010 osuus sulkeissa): Saksa 18,7 % (16,4 %), Suomi 11,5 % (11,9 %), USA 11,0 % (11,3 %), Ruotsi 10,5 % (10,6 %), Espanja 4,8 % (5,3 %), Norja 4,6 % (5,0 %), Tanska 4,6 % (4,7 %), Alankomaat 4,4 % (4,4 %), Itäliä 4,2 % (4,9 %) ja Kanada 4,1 % (4,0 %).

Euroopan talotekniikan liikevaihto kasvoi kohtalaisesti lähinnä Saksan vahvan taloustilanteen tukemien elinvoimaisten rakennusmarkkinoiden ansiosta. Kehitys oli suotuisaa myös eräissä Saksan naapurimaissa. Pohjoismaiden markkinatilanne säilyi suhteellisen vakaana alueen vahvojen talouksien tukemana, vaikkakin huoli maailmantalouden kehityksestä ja sen vaikutuksesta vientiteollisuuteen vaikutti myös Pohjoismaiden tilanteeseen. Lounais-Euroopan kireästä markkinatilanteesta huolimatta Uponorin liikevaihto on sielläkin säilynyt lähes edellisvuoden tasolla. Uponor onnistui kasvattamaan markkinaosuuttaan Espanjassa ja Portugalissa ja parantamaan liikevaihtoa esimerkiksi Ranskassa ja Isossa-Britanniassa. Pohjois-Amerikassa talotekniikan liikevaihdon kasvu on ollut seurausta kaupallisten mahdollisuuksien tehokkaasta hyödyntämisestä, esimerkiksi moni asentaja ja rakennuttaja on saatu valitsemaan Uponorin järjestelmät kilpailevien ratkaisujen sijaan. Positiivista on ollut myös suotuisa kehitys niillä maantieteellisillä alueilla, joilla markkinaosuus on aikaisemmin ollut varsin pieni. Uponor on vahvistanut asemaansa Itä-Euroopan ja erityisesti Venäjän markkinoilla ja onnistunut saamaan vankemman jalansijan kansainvälisillä markkinoilla, esimerkiksi Lähi-idässä.

Yhdyskuntatekniikan toiminta on pysynyt yleisesti ottaen suhteellisen vakaana, mutta Uponor onnistui kasvattamaan hieman sekä liikevaihtoaan että markkinaosuuttaan uusien tuotteiden lanseeraamisen, tehokkaamman asiakassegmentoinnin ja toimitusketjun hienosäätöjen ansiosta.

Talotekniikkasegmentin sisäilmastoliiketoiminnan positiivista kehitystä joudutti kasvava kestävien, energiatehokkaiden ja eri energianlähteitä hyödyntävien lämmitys- ja viilennysjärjestelmien kysyntä. Uponor on pyrkinyt kehittämään kilpailukykyisten kokonaisratkaisujensa tarjontaa tuomalla markkinoille uusia asennusta helpottavia ratkaisuja ja säätöjärjestelmiä.

Käyttövesijärjestelmien liiketoiminta kasvoi erityisen vahvasti Pohjois-Amerikan markkinoilla niille vuoden 2011 kuluessa tuotujen ainutlaatuisien innovaatioiden siivittämänä. Esimerkiksi Quick&Easy-putkillittimet ovat olleet avainasemassa, kun uusia asiakkaita on houkuteltu siirtymään Uponorin tuotteiden käyttäjiksi.

Molemmat talotekniikan liiketoimintaryhmät hyötyivät yhtenäistetyistä avaintuotteiden markkinointikampanjoista sekä tuotteiden jatkuvasta harmonisoinnista, minkä ansiosta myynti kasvaa vaikka nimikemäärä on pienempi.

Tulos ja kannattavuus

Uponor-konsernin jatkuvien liiketoimintojen bruttokate oli 292,9 (288,1) milj. euroa, jossa oli 4,8 milj. euron lisäys edellisvuoteen verrattuna. Bruttokatemarginaali 36,3 prosenttia pieneni 2,1 prosenttiyksikköä johtuen erityisesti muutoksista tuotevalikoimassa. Sen lisäksi hintainflaatio heikensi marginaalia.

Jatkuvien toimintojen liikevoitto oli 35,4 (52,4) miljoonaa euroa, ja se laski 32,4 % edellisvuodesta. Myös kannattavuus heikkeni ja liikevoittomarginaali oli 4,4 % (7,0 %) liikevaihdosta.

Liikevoittoa rasitti tammikuussa 2012 tehty päätös myydä saksalainen Hewing GmbH. Alaskirjaus heikensi jatkuvien liiketoimintojen liikevoittoa 10,5 milj. eurolla. Ilman tätä alaskirjausta liikevoitto olisi ollut 45,9 miljoonaa euroa ja liikevoittomarginaali vastaavasti 5,7 %.

Muita liikevoittoon vaikuttaneita tekijöitä olivat esimerkiksi raaka-aineiden korkea hinta ja energia- ja kuljetuskustannusten sekä vastaavien kulujen yleinen kustannusinflaatio samoin kuin kysynnän heikkeneminen vuoden toisella puoliskolla. Myynti- ja

markkinointikustannukset olivat edellisvuotta suuremmat. Kustannusten nousuun vaikuttivat vuoden aikana tehdyt uusien tuotteiden aktiiviset lanseeraukset. Myös myyntiin ja markkinointiin liittyvät muuttuvat kulut kasvoivat liikevaihdon kasvun myötä.

Syksyllä 2011 Uponor käynnisti useita kustannussäästöihin tähtääviä toimenpiteitä tasapainottaakseen kysynnän ja liikevaihdon laskusuuntaista kehitystä. Näistä merkittävimmät olivat Turkin toimiston sulkeminen, Kroatian toimintojen supistaminen ja liiketoiminnan kehitysyksikön lakkauttaminen. Merkittäviä säästöjä saatiin myös virtaviivaistamalla organisaatiota, tehostamalla varastojenhallintaa esimerkiksi vähentäen tuotenimikkeiden määrää ja vähentämällä sisäisiin kokouksiin liittyvää matkustusta hyödyntämällä paremmin uutta viestintäteknologiaa.

Haastavasta markkinatilanteesta huolimatta Pohjois-Amerikan talotekniikan liikevoitto parani huomattavasti. Suotuisa kehitys oli lähinnä seurausta käyttövesiratkaisujen myynnin vilkastumisesta, kun urakoitsijoita ja asentajia on saatu valitsemaan Uponorin tuotteet kilpailijoiden tuotteiden sijaan. Euroopassa taloteknisen toiminnan liikevoitto laski liikevaihdon kasvusta huolimatta. Edellä mainittujen syiden lisäksi liikevoittoon vaikuttivat myös vuoden alun korkeat markkinointikulut ja vuoden jälkipuoliskolla vallinnut heikko markkinatilanne eräillä keskeisillä markkina-alueilla, kuten Lounais-Euroopassa. Liikevaihdon kasvusta huolimatta myös yhdyskuntatekniikan liikevoitto heikkeni edelleen, minkä voidaan katsoa johtuvan raaka-aineiden hintakehityksestä, kovasta hintakilpailusta ja uusien tuotteiden lanseeraamiseen liittyvistä kustannuksista.

Saksalaisen Hewing GmbH:n koko osakekannan myynnistä aiheutunut 10,5 milj. euron alaskirjaus rasittaa Muu-segmentin tulosta.

Liikevoiton jakautuminen 1.1. – 31.12.2011:

M€	1-12 2011	1-12 2010	Raportoitu muutos, %
Talotekniikka – Eurooppa	41,7	55,7	-25,0 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	10,1	3,1	+223,6 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	14,2	4,1	+243,8 %)
Yhdyskuntatekniikka	-2,4	0,4	-692,2 %
Muu	-14,0	-6,8	
Eliminoinnit	0,0	0,0	
Konserni (jatkuvat toiminnot)	35,4	52,4	-32,4 %

Rahoituskulut nousivat merkittävästi, 17,7 (10,7) milj. euroon, mikä johtui verottajan joulukuun 2011 lopulla yritykselle maksettavaksi määräämästä viivemaksuista, joiden yhteenlaskettu määrä nousi 3,2 miljoonaan euroon, sekä helmikuussa 2012 julkaistusta Ison-Britannian 6,0 miljoonan euron lainasaamisten alaskirjaamisesta.

Valuuttakurssierot olivat -1,3 milj. euroa.

Konsernin tulos ennen veroja laski 57,8 % ja oli 17,7 (41,7) milj. euroa. Tuloverojen määrä oli 15,8 (14,7) milj. euroa, kun veroaste oli 88,8 % (35,3 %). Kolmesta edellä mainitusta kertaluontoisesta erästä – Hewing GmbH:n myynti ja Ison-Britannian lainasaamisen alaskirjaaminen sekä verottajan päätökset - mikään ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen.

Konsernin tilikauden tulos oli 1,6 (24,7) milj. euroa, josta jatkuvien liiketoimintojen osuus oli 1,9 (27,0) milj. euroa.

Oman pääoman tuotto laski 0,7 (9,7) prosenttiin ja sijoitetun pääoman tuotto 11,0 (14,4) prosenttiin.

Konsernin osakekohtainen tulos oli 0,03 (0,34) euroa ja jatkuvien liiketoimintojen osalta 0,03 (0,37) euroa. Oma pääoma osaketta kohti oli 2,86 (3,45) euroa. Muut osakekohtaiset tiedot löytyvät taulukko-osasta.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli 58,4 (49,2) milj. euroa ja rahavirta ennen rahoitusta 29,3 (35,6) milj. euroa. Onnistuneen käyttöpääoman hallinnan ansiosta liiketoiminnan rahavirta säilyi vahvana huolimatta heikosta tuloskehityksestä

Tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksestä viiden vuoden ajalta.

Investoinnit, tutkimus ja kehitys sekä rahoitus

Toimintojen kehittämistä jatkettiin, joskin investointien taso pidettiin matalana ja tehdyt investoinnit kohdennettiin tuottavuuden parantamiseen, kunnossapitoon sekä uusiin tuotteisiin. Suurin yksittäinen investointi oli 50,3 prosentin omistusosuuden hankkiminen saksalaisesta yrityksestä Zent-Frenger Gesellschaft für Gebäudetechnik mbH:sta. Investoinnit uusien tuotteiden työkaluihin ja koneisiin sekä esimerkiksi pakkausautomaattikkaan ovat esimerkkejä muista merkittävistä investoinneista.

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat yhteensä 24,0 (19,0) milj. euroa eli 5,0 milj. euroa enemmän kuin edellisvuonna. Nettoinvestointien määrä oli 23,1 (13,6) milj. euroa.

Panostukset tutkimukseen ja kehitykseen olivat yhteensä 16,3 (16,1) miljoonaa euroa eli 2,0 (2,1) prosenttia liikevaihdosta.

Maailmantalouden kriisin jatkuessa huoli pankkirahoituksen saatavuudesta kohtuullisin ehdoin on kasvanut. Turvataksaan pitkäaikaisrahoituksensa Uponor laski kesäkuussa liikkeelle kaksi joukkovelkakirjalainaa. Markkinatilanteen heikennyttyä vuoden toisella puoliskolla erityistä huomiota on kiinnitetty myyntisaamisiin ja luottoriskeihin.

Kesäkuussa liikkeelle laskettujen joukkovelkakirjalainojen yhteissumma on 100 milj. euroa. Viisivuotisen vaihtuvakorkoisen lainan määrä on 20 milj. euroa ja seitsemänvuotisen vaihtuvakorkoisen lainan määrä on 80 milj. euroa. Joukkovelkakirjalainoilla Uponor on laajentanut maturiteettirakennetta ja mahdollisia rahoituslähteitä.

Tärkeimmät voimassa olevat rahoitusohjelmat 31. joulukuuta 2011 olivat vuonna 2018 erääntyvä 80 milj. euron joukkovelkakirjalaina ja vuonna 2016 erääntyvä 20 milj. euron joukkovelkakirjalaina. Näiden lisäksi voimassa oli useampia kahdenvälisiä, vuonna 2015 erääntyviä luottolimiittejä yhteensä 190 milj. euron arvosta; tilinpäätöspäivänä näistä ei ollut nostettuna yhtään.

Näiden lisäksi yhtiön käytettävissä on myös kotimainen 150 milj. euron yritystodistusohjelma, josta tilinpäätöshetkellä oli laskettu liikkeelle 1,0 milj. euroa. Rahavarat vuoden lopussa olivat yhteensä 29,1 milj. euroa.

Konsernin korolliset nettovelat nousivat 84,1 (66,8) milj. euroon. Konsernin omavaraisuusaste oli 41,2 (50,8) prosenttia ja velkaantumisaste 39,3 (26,5) prosenttia. Velkaantumisasteen vuosineljännesten keskiarvoksi muodostui 55,8 (45,5), kun sen vaihteluväli yhtiön taloudellisissa tavoitteissa on 30–70.

Katsauskauden tapahtumia

Vuoden aikana Uponor osallistui menestyksekkäästi useille alan messuille. Messuilla esiteltiin sekä talotekniikan että yhdyskuntatekniikan uutta tuotetarjontaa asentajille, rakentajille ja loppukäyttäjille.

Kasvustrategiansa mukaisesti Uponor lanseerasi useita tuoteuutuuksia. Uutuuksiin kuuluvat mm. RTM-liittimet, joiden toiminta perustuu liittimen sisällä olevaan puristusrenkaaseen, ja PEXa-putkiliitostyökalut käyttövesi- ja lämmitysratkaisujen asentamiseen sekä itsekiinnittyvä lattialämmitysjärjestelmä.

Sisäilmastoliiketoiminta on täydentänyt Uponorin energiaa säästävien ratkaisujen valikoimaa tuomalla markkinoille uudenlaisen maalämmön talteenottoratkaisun, joka pystyy keräämään lämpöenergian perinteisiä keruuputkia paremmin talteen. Lisäksi markkinoille tuotiin uudet sisäilmastolämpötilan säädön ohjaimet ja koko Euroopan alueelle yhtenäistetty pumppujen tuotevalikoima. Omakotitalojen ilmanvaihtojärjestelmien markkinointi käynnistettiin laajemmilla markkinoilla vastaamaan kuluttajien vaatimuksiin paremmasta sisäilman laadusta ja energian säästöistä. Pohjois-Amerikassa markkinoille tuotiin osittain valmiiksi asennettu yksikkö nopeuttamaan ja helpottamaan lattialämmitysjärjestelmien asentamista. Käyttövesiratkaisut paransivat nousuputkitarjontaa, toivat pohjoismaisille markkinoille uudet ISO-tuotteet ja täydensivät kokonaistarjontaa uudella messinkihanaliittimellä. Yhdyskuntatekniikka laajensi IQ-hulevesiputkien valikoimaa ja toi markkinoille myös uudenlaisia kaivoratkaisuja hule- ja viemäriveresien hallintaan erityisesti rankkasateista kärsivien yhteisöjen avuksi. Uudet tuotteet ovat herättäneet laajalti kiinnostusta ja vahvistaneet Uponorin asemaa alan johtavana toimijana.

Konkreettinen askel projektiliiketoiminnan vauhdittamiseksi oli saksalaisen Zent-Frenger Gesellschaft für Gebäudetechnik mbH:n osake-enemmistön (50,3 %) hankkiminen. Kaupan ohessa saatiin myös uutta jäädytystekniikkaa ja osaamista. Ostosopimus sisältää optio-oikeuden koko loppuosan (49,7 %) lunastamiseksi alkuvuodesta 2012. On todennäköistä, että yhtiö käyttää kyseisen oikeuden.

Palvellakseen paremmin asiakkaitaan Lähi-Idässä ja päästäkseen hyötymään alueen kasvavien talouksien tarjoamista mahdollisuuksista Uponor perusti yhteisyrityksen Libanonin pääkaupunkiin Beirutin ja avasi uudet myyntitoimistot Dubaihin ja Saudi-Arabiaan. Uponor pyrkii laajentamaan toimintojaan Aasiassa ja avasi viime vuonna uuden toimiston myös Intiassa.

Asiakaskeskeinen lähestymistapa pysyi vahvana näkyen esimerkiksi Uponor Academyn kursseilla, joille viime vuonna osallistui ennätysmäärä uusia opiskelijoita.

Syksyllä Uponor teki päätöksen uuden pohjoismaisen jakelukeskuksen rakentamisesta Västeråsiin Ruotsiin. Uuden keskuksen tehtävänä on huolehtia sekä talotekniikan että yhdyskuntateknisten ratkaisujen logistiikasta. Rakennus otetaan käyttöön vuoden 2012 loppupuolella.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Tammikuun 24. päivänä Uponor tiedotti Hewing GmbH:n koko osakekannan myynnistä. Ochtrupissa Saksassa sijaitseva OEM-valmistukseen keskittynyt Hewing GmbH ei kuulu Uponorin ydinliiketoimintaan. Sopimuksen arvo on noin 11,9 milj. euroa, ja sen seurauksena vuoden 2011 tulokseen piti kirjata 10,5 milj. euron alaskirjaus, joka vaikutti jatkuvien toimintojen liikevoittoon. Kauppa astuu voimaan 1.1.2012 edellyttäen, että tietyt ehdot, kuten lupa kilpailuviranomaiselta, täyttyvät. Kauppa uskotaan saatavan päätökseen maaliskuun huhtikuussa 2012.

Helmikuun 7. päivänä Uponor ilmoitti alaskirjauksesta, joka liittyy vuonna 2008 tapahtuneen kaupan lainasaamiseen. Kaupalla Uponor myi Englannissa ja Irlannissa sijaitsevan yhdyskuntateknisen liiketoimintansa, ja osa kauppahinnasta jäi Uponor Oyj:lle lainasaamisena. Pääomitetuine korkoineen sen arvo on 6,0 milj. euroa. Uponor ilmoitti 9.5.2008 myyneensä Englannissa ja Irlannissa sijainneen yhdyskuntateknisen liiketoimintansa yksityiselle pääomasijoittajalle 3i:lle ja sen hallinnoimille rahastoille. Myytyjen liiketoimintojen liikevaihto vuonna 2007 oli 169,1 milj. euroa. Liiketoiminnan velaton kauppahinta oli 100 milj. punttaa, josta Uponor kirjasi silloin lähes 45 miljoonan euron kauppavoiton päättyneiden liiketoimintojen eränä.

Henkilöstö ja organisaatio

Konsernin palveluksessa oli vuoden lopussa 3 228 (3 197) työntekijää eli 31 henkeä enemmän kuin vuoden 2010 lopussa täysipäiväiseksi muutettuna. Keskimäärin henkilömäärä vuoden aikana oli 3 288 (3 219). Vuoden 2011 henkilöstömäärään on laskettu mukaan Zent-Frengerin 96 työntekijää, jotka tulivat Uponor-konserniin 1. huhtikuuta 2011.

Konsernin henkilöstö jakaantui maittain seuraavasti: Saksa 1 134 (35,1 %), Ruotsi 508 (15,7 %), Suomi 472 (14,6 %), USA 406 (12,6 %), Espanja 202 (6,3 %), Iso-Britannia 135 (4,2 %), Italia 60 (1,9 %), Tanska 54 (1,7 %) ja muut maat 257 (8,0 %).

Konsernissa maksettujen palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella oli 183,9 (169,4) miljoonaa euroa.

Uponor-konsernin johtoryhmän jäsen ja Pohjois-Amerikan aluejohtaja Anders Tollsten jätti yrityksen joulukuun 2011 lopussa. Anders Tollsten tuli Uponoriin vuonna 2004 johtamaan Pohjoismaista liiketoimintaa. Pohjois-Amerikan aluejohtajana hän toimi vuodesta 2006.

Vuonna 2011 Uponorissa käynnistettiin uusi koulutusohjelma nuorille ammattilaisille, joilla on kykyjä toimia kansainvälisissä tehtävissä.

Liiketoimintaan kohdistuvat riskit

Uponorin taloudellinen tulos on alttiina useille markkina- ja vahinkoriskeille sekä operatiivisille ja taloudellisille riskeille.

Markkinariskit

Uponorin toiminnan pääpaino on Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa, joissa poliittinen riski luokitellaan vähäiseksi. Koska Uponorin liikevaihto jakaantuu laajalle joukolla asiakkaita, joista useimmat ovat itse jakelijoita (tukkuliikkeitä), myös Uponorin tuotteiden loppukysyntä on hajautunut laajalle. Viisi suurinta asiakasryhmää vastaavat noin kolmasosasta Uponorin kokonaisliikevaihdosta, joka jakautuu 26 maahan.

Uponorin tuotteiden kysyntä on riippuvainen rakennusalan suhdanteista. Yhtiön tuotteiden päämarkkinasegmentti on perinteisesti käsittänyt pientalorakentamisen, mutta tuotteita toimitetaan yhä enemmän myös julkis- ja liikerakentamiseen. Näiden sektoreiden kysyntävaihtelut poikkeavat usein toisistaan. Kokonaisuutta tasoiittaa omalta osaltaan myös korjausrakentamisen kysyntä, joka ei aina ole samalla lailla harkinnanvaraista kuin uudisrakentaminen. Lähes viidesosa yhtiön liikevaihdosta tulee yhdyskuntatekniikasta. Rakennusalan suhdanteiden lisäksi yhdyskuntatekniikan ratkaisujen kysyntä riippuu vahvasti tie- ja vesirakentamisen sekä julkisesti rahoitetun kunnallistekniikan kehityksestä. Suhdanteiden ja kysynnän vaihtelusta aiheutuvia riskejä vastaan yhtiö suojautuu kehittämällä myynnin ennustamisprosessejaan ja varmistamalla organisaation ja toimitusketjun rakenteiden riittävän joustavuuden.

Paikalliset lait ja säännökset vaikuttavat Uponorin toimintaan eri maissa. Seuraamme valmisteluvaiheessa olevia lakeja ja säännöksiä ja pyrimme ennakoimaan niiden vaikutuksia Uponorin ja asiakkaidemme toimintaan.

Operatiiviset riskit

Muoviputkijärjestelmien valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden hinnat ovat alttiita muiden petrokemian tuotteiden ja metallien hintavaihteluille. Viime vuosina Uponor on kyennyt siirtämään näiden hintavaihteluiden vaikutukset pääsääntöisesti myyntihintoihinsa kohtuullisella viiveellä, eikä tästä ole aiheutunut olennaista tulonmenetystä Uponorille. Uponor suojautuu metallien ja muoviraaka-aineiden hintariskiä vastaan mahdollisuuksien mukaan myös kiinteähintaisilla hankintasopimuksilla. Pohjoismaissa Uponor hallitsee sähkön hintavaihteluriskiä rahoitusinstrumenteilla.

Komponenttien ja raaka-aineiden hankinnassa Uponorin tavoitteena on käyttää materiaaleja ja raaka-aineita, joilla on useampia toimittajia. Jos toimittajia on vain yksi, tavoitteena on, että heillä on vähintään kaksi tuotantolaitosta, jotka valmistavat Uponorin käyttämiä hyödykkeitä. Uponorilla on käytössään materiaalien ja raaka-aineiden laadunvarmennusjärjestelmä sekä toimittajien hyväksymisprosessi.

Uponor hallitsee organisaatio- ja johtamisriskejä, kuten henkilöstön vaihtuvuutta, ikäjakauman vääristymistä ja perusteetonta rekrytointia analysoimalla jatkuvasti henkilöresursseja ja varmistamalla, että organisaatorakenne tukee tehokasta toimintaa. Henkilöstön kehittämissuunnitelmat keskittyvät erityisesti johtamisosaamisen kasvattamiseen monikulttuurisessa organisaatiossa.

Liiketoimintojen hallinnan apuna käytetään useita IT-järjestelmiä, joista tärkeimmät ovat Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa käytetyt ERP-järjestelmät. Järjestelmien tärkeysjärjestyksen analysoiminen ja riskeihin liittyvät varasuunnitelmat sisältyvät suurimpien IT-järjestelmien käyttöön ja kattavat esimerkiksi vikasietoisuussuunnitelman, varmuuskopioinnit ja palautuksen suunnittelun ja testauksen. Avainjärjestelmien palauttaminen onnettomuuden jälkeen testataan kahdesti vuodessa. Lisäksi käytetään ulkopuolisia tarkastajia.

Uponor noudattaa ISO 9000 -laatuja järjestelmää ja ISO 14000 - ympäristöjohtamisjärjestelmää tai vastaavia järjestelmiä, mikä parantaa tuotannon turvallisuutta ja tuottavuutta sekä vähentää ympäristövaikutuksia ja muuta toiminnan riskejä.

Projektiliiketoiminnassa Uponorin tavoitteena on myös hallita esimerkiksi projektikohtaisia aikataulutukseen ja kustannuksiin liittyviä riskejä. Tällaiset riskit pyritään ottamaan huomioon projektisopimuksissa ja sopimuksissa alihankkijoiden kanssa. Myös henkilökunnan projektinhallintaosaamista vahvistetaan aktiivisesti.

Rahoitusriskit

Rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden takia rahoituksen saatavuuteen liittyvät riskit ovat merkittäviä. Uponorin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittireservien ja lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita pankkeja ja erilaisia rahoitusmuotoja.

Konsernin maksuvalmiutta hallitaan tehokkailla kassanhallintaratkaisulla ja sijoittamalla vain matalan riskin kohteisiin, jotka ovat muunnettavissa käteisvaroiksi nopeasti ja selkeään markkinahintaan.

Korkomuutokset vaikuttavat yrityksen korkokuluihin ja kiinteähintaisten rahoituserien käypään arvoon. Korkoriskejä on pyritty torjumaan käyttämällä sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisia rahoitusinstrumentteja.

Konsernin toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin eri valuuttojen välisille valuuttariskeille. Merkittävä osa liikevaihdosta syntyy muussa valuutassa kuin euroissa, mutta tällöin myös valtaosa liikevaihtoon kohdistuvista kuluista on ko. paikallisessa valuutassa, mikä vähentää liiketoiminnan valuuttariskiä. Konsernin rahoitustoiminto vastaa konsernitason valuuttariskien suojaamisesta ulkoisilla valuuttamarkkinoilla. Suojausinstrumentteina käytetään pääasiallisesti valuuttatermiinejä ja valuuttaoptioita.

Uponor altistuu myös valuuttakurssien muunnos- eli translaatoriskille, joka ilmenee muunnettaessa euroalueen ulkopuolella syntynyttä tulosta euromääräiseksi. Uponorin suojauspolitiikan mukaisesti euroalueen ulkopuolisia tase-eriä ei suojata. Poikkeuksena tähän ovat nettoinvestoinneiksi luettavat sisäiset lainat, jotka on sisällytetty suojauslaskentaan.

Vahinkoriskit

Uponorilla on 10 tuotantolaitosta viidessä maassa. Konsernin liikevaihdosta merkittävä osa syntyy tuotteista, jotka on valmistettu näissä tuotantolaitoksissa. Konsernitason vahinko- ja keskeytysvakuutuksia ohjataan keskitetysti, minkä tavoitteena on kattava vakuutusuoja mahdollisten konerikko-, tulipalo- yms. riskien toteutumisesta aiheutuville taloudellisille vahingoille. Toinen merkittävä vahinkoriski liittyy Uponorin valmistamien ja myymien tuotteiden tuotevastuuseen, joka on myös vakuutettu konsernitason.

Vahinko- ja keskeytysriskejä pyritään ehkäisemään monin eri keinoin, kuten henkilöstön turvallisuuskoulutuksella, säännöllisellä koneiden huoltamisella ja huolehtimalla, että tärkeimpiä varaosia on aina saatavilla.

Riskienhallinta vuonna 2011

Riskienhallinnassa huomio kääntyi takaisin markkinariskien hallintaan, kun alkuvuoden kasvupyrähdys muuttui kesän jälkeen taantumaksi ja markkinat alkoivat taas heiketä.

Raaka-ainehintojen jyrkkä nousu vuoden 2011 aikana muistutti riskienhallinnan tärkeydestä myös hankinnoissa.

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla toteutettiin kattava riskikartoitus ja päivitettiin toimintasuunnitelmat riskien hallitsemiseksi. Riskien tunnistus- ja analysointiprosesseja kehitettiin. Syksyn 2011 aikana tehtiin liiketoiminnan keskeytysvaikutusanalyysi kaikissa tuotantoyksiköissä ja päivitettiin tuotantoyksiköiden jatkuvuussuunnitelmat.

Vuoden 2011 aikana Uponor arvioi kuuden tuotantolaitoksensa riskienhallinnan toimivuutta. Kaiken kaikkiaan yksiköiden riskienhallinnan todettiin olevan hyvällä tasolla.

Koko konsernin yhteiset kriisinhallintaohjeet julkaistiin vuonna 2011.

Maailmantalouden kriisin jatkuessa edelleen huoli pankkirahoituksen saatavuudesta kohtuullisin ehdoin on kasvanut. Turvataksaan pitkäaikaisrahoituksensa Uponor on laskenut liikkeelle kaksi joukkovelkakirjalainaa. Laskemalla joukkovelkakirjalainat liikkeelle Uponor on laajentanut maturiteettirakennetta ja mahdollisia rahoituslähteitä. Vuoden toisella puoliskolla markkinatilanteen heikennyttä erityistä huomiota on kiinnitetty myyntisaamisiin ja luottoriskeihin.

Vuoden 2011 aikana toteutui kaksi merkittävää riskiä. Uponor päätti alaskirjata vuoden 2011 tilinpäätöksessä 6,0 milj. euron suuruisen saamisen, joka liittyy vuonna 2008 Englannissa ja Irlannissa sijainneen yhdyskuntateknisen liiketoiminnan myymiseen. Lainalla suoritettiin osa kauppahinnasta. Pääomitetuine korkoineen sen arvo on 6,0 milj.

euroa. Lisäksi, vuoden 2011 lopulla Uponor sai verottajalta verotuksen oikaisupäätöksen koskien vuosia 2005-2008, yhteissummaltaan 14.6 milj. euroa, sisältäen veroja, viivekorkoja ja veronlisäyksiä. Uponor aikoo hakea muutosta päätökseen jättämällä oikaisuvaatimuksen verotuksen oikaisulautakuntaan. Klista koskee lähinnä sisäisten palveluveloitusten markkinaehtoista siirtohinnoittelua. Yhtiö kirjasi 5,1 miljoonaa euroa viivemaksuja ja veronkorotuksia vuoden 2011 tilinpäätökseen.

Uponor on mukana useissa oikeusprosesseissa eri maissa. Vuoden aikana ei toteutunut muita sellaisia riskejä eikä ollut vireillä oikeudenkäyntejä tai muita oikeudellisia tai viranomaistolmenpiteitä, joilla olisi ollut olennainen merkitys konsernille.

Hallinto ja tilintarkastus

Vuoden 2011 varsinainen yhtiökokous 15. maaliskuuta valitsi hallitukseen uudelleen yhden vuoden toimikaudeksi Anne-Christine Silfverstolpe Nordinin, Jorma Elorannan, Jari Paasikiven, Aimo Rajahalmeen ja Rainer S. Simonin. Hallituksen kuudenneksi jäseneksi valittiin ruotsalainen Eva Nygren. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Jari Paasikivi ja varapuheenjohtajaksi Aimo Rajahalme.

Tilintarkastajaksi yhtiökokous valitsi KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy:n, joka nimesi päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Mikael Paulin.

Yhtiökokous hyväksyi kaikki hallituksen ehdotukset. Yhtiökokous perusti hallituksen ehdotuksesta osakkeenomistajista ja osakkeenomistajien edustajista koostuvan nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on hallitusten jäsenten valintaa ja palkitsemista koskevien ehdotusten valmistelu. Nimitystoimikunnan tehtävät on kuvattu yrityksen verkkosivuilla.

Lokakuussa hallitus perusti palkitsemisvaliokunnan, joka valmistelee yhtiön johtohenkilöiden palkitsemisasiat ja koko yhtiön henkilöstön palkitsemisjärjestelmäehdotukset.

Uponor laatii erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Se on saatavilla tilinpäätöksen julkistuksen jälkeen yhtiön verkkosivuilla sijoittajille suunnatussa osioissa osoitteessa www.uponor.fi > Sijoittajat > Hallinto > Hallinto- ja ohjausjärjestelmä.

Osakepääoma ja osakkeet

Uponorin osakevaihto NASDAQ OMX Helsinki -arvopaperipörssissä vuonna 2011 oli 38,2 (37,4) milj. kappaletta, yhteensä 366,2 (481,5) milj. euroa. Osakkeen kurssi vuoden 2011 lopussa oli 6,86 (13,84) euroa ja liikkeellä olevan osakekannan markkina-arvo 502,2 (1 013,2) milj. euroa. Vuoden päättyessä yhtiöllä oli 19 828 (22 087) osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 24,5 % (19,1 %).

Uponor Oyj:n osakepääoma vuonna 2011 oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944. Näissä ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia.

Vuoden aikana ei tehty omistukseen liittyviä liputusilmoituksia. Lisää osakkeisiin ja omistukseen liittyviä lukuja löytyy tilinpäätöksestä.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous 15. maaliskuuta 2011 valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankinnasta vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Hankittavien osakkeiden enimmäismäärä on 3,5 miljoonaa osaketta eli noin 4,8 prosenttia yhtiön

osakemäärästä. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen asti ja enintään 18 kuukautta yhtiökokouksesta.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään myös yhdestä tai useammasta, yhteensä enintään 7,2 miljoonan osakkeen osakeannista. Määrä vastaa noin 9,8:aa prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Hallitus päättää osakeannin ehdoista. Osakeanti voidaan toteuttaa myös osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen. Valtuutus sisältää mahdollisuuden päättää maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen asti.

Omat osakkeet

Vuoden lopussa Uponorin hallussa oli 160 000 omaa osaketta, mikä vastaa noin 0,2:ta prosenttia osake- ja äänimäärästä.

Johdon osakeomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä heidän yhtiön tiedossa olevat määräysvaltayhteisönsä omistivat 31.12.2011 yhteensä 717 269 (31.12.2010: 686 183) Uponor-osaketta. Näiden osakkeiden osuus kaikista osakkeista ja osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä oli 0,98 prosenttia.

Osakesidonnainen kannustinohjelma

Uponor Oyj:n hallitus käynnisti vuosina 2007 ja 2008 konsernin johtoryhmää ja kansainvälistä johtoa koskevat pitkäaikaiset kannustinohjelmat. Molemmat ohjelmat päättyivät vuoden 2011 loppuun. Vuoden 2007 kannustinohjelman 19 622 osaketta jaetaan vuoden 2012 alkupuoliskolla. Vuoden 2008 ohjelmasta ei jaeta osakkeita. Lisätietoja ohjelmista löytyy vuosikertomuksesta hallinto- ja ohjausjärjestelmän kuvauksesta ja yhtiön www-sivuilta.

Lähiajan näkymät

Markkinoilla esiintynyt optimismi on selvästi laantunut viime vuodesta. Vaikka huoli maailmantalouden tilanteesta on mahdollisesti hieman helpottanut, Euroopan taloustilanteen kehitys on uutisotsikoissa lähes päivittäin eikä maantieteellisten alueiden markkinoiden kehityssuunta ole selkeä. Uponor ei kuitenkaan usko Euroopan ajautuvan vaikeaan talouskriisiin vuonna 2012.

Viime vuodet ovat rasittaneet rakennussektoria. Kysyntä on yleisesti ottaen pysynyt vakaana, ja Uponor on varautunut monien muiden yritysten tavoin pitkään hiljaiseen kauteen.

Kun markkina-alueita tarkastellaan maantieteellisesti voidaan havaita, että mieliala Keski-Euroopassa on vahva verrattuna edellisvuosiin ja Euroopan muihin markkina-alueisiin, vaikka se onkin heikentynyt viime kesästä. Saksassa ja sen naapurimaissa koettu vilkastuminen todennäköisesti laantuu vuoden 2012 aikana. Pohjoismaissa rakentaminen on pysynyt hyvällä tasolla, mutta yhdyskuntateknisiä investointeja on leikattu. Etelä-Euroopassa hallitukset ovat leikanneet julkisen rakentamisen projekteja, työttömyysluvut ovat korkeat ja rakentaminen vähäistä. Pohjois-Amerikassa rakentajien mieliala on toiveikkaampi kuin koskaan kuluneiden neljän vuoden aikana, mutta tämä ei ole vielä näkynyt rakennusvilkkauden merkittävänä lisääntymisenä.

Uponorin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, operatiivisille, taloudellisille ja vahinkoriskeille. Edellä esitettyä tarkempi riskianalyysi löytyy edellä kohdasta liiketoimintaan kohdistuvat riskit sekä tilinpäätöksestä.

Uponorin johto pyrkii aktiivisesti terävöittämään konsernin keskittymistä tärkeisiin alueisiin, parantamaan kustannustehokkuutta ja kassavirtaa sekä vauhdittamaan

orgaanista kasvua nykyisillä ja uusilla markkinoilla hyödyntäen asiakkaiden houkuttelemisessa Uponorin vahvoja tuote- ja järjestelmäinenvaatioita.

Edellä esitettyjen oletusten perusteella ohjeistus vuodelle 2012 on:

Uponorin liikevaihdon orgaanisen kasvun ennustetaan olevan suurempi kuin vuonna 2011 ja liikevoiton uskotaan ylittävän 50 milj. euroa. Konsernin käyttöomaisuusinvestointien määrän ei odoteta ylittävän poistojen määrää.

Uponor Oyj
Hallitus

KONSERNIN TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

	2011 IFRS	2010 IFRS	2009 IFRS	2008 IFRS	2007 IFRS
Konsernitulos (jatkuvat toiminnot), M€					
Liikevaihto	806,4	749,2	734,1	949,2	1 047,4
Toiminnan kulut	743,0	669,9	665,1	868,0	888,1
Poistot ja arvonalentumiset	29,4	29,1	32,0	31,4	29,5
Liiketoiminnan muut tuotot	1,4	2,2	4,2	1,4	5,9
Liikevoitto	35,4	52,4	41,2	51,2	135,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-17,7	-10,7	-12,7	-10,2	-2,6
Tulos ennen veroja	17,7	41,7	28,5	41,0	133,1
Tulos jatkuvista toiminnoista	1,9	27,0	17,2	30,1	91,4
Tilikauden tulos	1,6	24,7	11,5	72,5	101,9
Konsernitase, M€					
Pitkäaikaiset varat	200,0	218,3	223,1	239,1	270,3
Liikearvo	74,9	72,2	73,0	70,0	70,2
Vaihto-omaisuus	81,8	84,4	74,3	104,5	150,6
Rahavarat	29,1	11,9	13,2	53,2	6,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	129,4	110,4	115,0	128,1	166,9
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	209,2	252,1	258,0	305,6	333,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	2,9	-	-	-	-
Varaukset	22,0	12,0	18,4	30,0	16,2
Pitkäaikaiset korolliset velat	110,4	43,5	60,2	77,0	14,7
Lyhytaikaiset korolliset velat	2,8	35,2	17,6	36,8	76,1
Korottomat velat	167,9	154,4	144,4	145,5	224,3
Taseen loppusumma	515,2	497,2	498,6	594,9	664,3
Muita tunnuslukuja					
Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	4,4	7,0	5,6	5,4	13,0
Tulos ennen veroja (jatkuvat toiminnot), %	2,2	5,6	3,9	4,3	12,7
Oman pääoman tuotto (ROE), %	0,7	9,7	4,1	22,7	30,1
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	11,0	14,4	8,1	22,2	39,2
Omavaraisuusaste, %	41,2	50,8	51,8	51,4	50,2
Nettovelkaantumisaste, %	39,3	26,5	25,0	19,8	25,4
Korolliset nettovelat, M€	84,1	66,8	64,6	60,6	84,5
- % liikevaihdosta	10,4	8,9	8,8	6,4	8,1
Liikevaihdon muutos, %	7,6	2,1	-22,7	-9,4	4,4
Vienti Suomesta, M€	34,7	30,4	23,0	34,1	42,3
Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto, M€	709,8	658,9	644,7	836,5	931,3
Ulkomaantoiminta yhteensä, M€	714,1	659,6	645,3	837,5	932,2
Ulkomaantoiminnan osuus, %	88,6	88,0	87,9	88,2	89,0
Henkilöstö 31.12.	3 228	3 197	3 316	3 678	4 581
Henkilöstö keskimäärin	3 288	3 219	3 426	4 211	4 497
Investoinnit (jatkuvat toiminnot), M€	24,0	19,0	24,0	39,0	52,0
- % liikevaihdosta	3,0	2,5	3,5	4,1	5,0

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	2011	2010	2009	2008	2007
	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS
Osakepääoma, M€	146.4	146.4	146.4	146.4	146.4
Osakemäärä 31.12., 1 000 kpl	73,207	73,207	73,207	73,207	73,207
Osakemäärä omilla osakkella olkaistuna, 1 000 kpl					
- vuoden lopussa	73,067	73,067	73,067	73,047	73,207
- keskimäärin	73,067	73,067	73,049	73,187	73,201
Oma pääoma, M€	209.2	252.1	258.0	305.6	333.0
Osakevaihto, M€	366.2	481.5	455.8	1,195.1	2,362.0
Osakevaihto, 1 000 kpl	38,155	37,389	45,815	99,227	99,423
- keskimääräisestä lukumäärästä, %	52.2	51.2	62.7	135.6	135.8
Osakekannan markkina-arvo, M€	502.2	1,013.2	1,098.1	563.7	1,260.6
Olkaitu tulos per osake (laimennettu), €	0.03	0.34	0.16	0.99	1.39
Oma pääoma per osake, €	2.86	3.45	3.53	4.18	4.55
Osinko, M€	11 25,6	40.2	36.5	62.1	102.5
Osinko per osake, €	11 0,35	0.55	0.50	0.85	1.40
Efektiiivinen osinkotuotto, %	5.1	4.0	3.3	11.0	8.1
Osinko per tulos, %	1,018.5	162.5	316.3	85.9	100.7
PE-luku	199.7	40.9	94.9	7.8	12.4
Osakkelden antikorjatut vaihtokurssit, €					
- ylln	14.25	15.66	15.10	18.91	31.45
- alin	6.03	10.58	6.80	6.10	15.31
- keskiarvo	9.57	12.88	9.95	12.04	23.76

Tunnuslukujen laskentaperusteet on esitetty sivulla 16.

Taulukon huomautukset:

1) hallituksen ehdotus

Keskimääräisessä osakemäärässä on otettu huomioon ostettujen omien osakkelden vaikutus.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus, keskiarvo}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat, keskiarvo}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$	x 100
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - rahat, pankkisaamiset ja rahoitusomaisuusarvopaperit	
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$	
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Tulos per osake}}$	x 100
Efektiiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}$	x 100
Hinta/voittosuhte, P/E	=	$\frac{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}{\text{Tulos per osake}}$	
Osakevaihdon kehitys	=	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä suhteessa osakkeiden lukumäärän keskiarvoon	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x viimeinen kaupantekokurssi	
Osakkeen keskiarvo	=	$\frac{\text{Osakkeiden euro-määräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$	

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	Liite	2011	2010
Jatkuvat toiminnot			
Liikevaihto	2	806,4	749,2
Hankinnat ja valmistuksen kulut		513,5	461,1
Bruttokate		292,9	288,1
Liiketoiminnan muut tuotot	5	1,4	2,2
Varastointimeno		31,1	30,1
Myyntin ja markkinoinnin kulut		157,9	145,1
Hallinnon kulut		43,0	45,0
Liiketoiminnan muut kulut	5	26,9	17,7
Kulut		258,9	237,9
Liikevoitto	2	35,4	52,4
Rahoitustuotot	8	18,2	16,5
Rahoituskulut	8	35,9	27,2
Tulos ennen veroja		17,7	41,7
Tuloverot	9	15,8	14,7
Tulos jatkuviista toiminnoista		1,9	27,0
Lopetetut toiminnot			
Lopetettujen toimintojen tulos		-0,3	-2,3
Tilikauden tulos		1,6	24,7
Muut laajan tuloksen erät			
Muuntoerot		2,0	12,6
Rahavirran suojaukset		-2,8	1,6
Nettoinvestoinnin suojaus		-4,6	-8,4
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät		-5,4	5,8
Tilikauden laaja tulos		-3,8	30,5
Kauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		2,5	24,7
Määräysvallattomille omistajille		-0,9	-
Kauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-2,9	30,5
Määräysvallattomille omistajille		-0,9	-
Osakekohtainen tulos, €	10	0,03	0,34
- Jatkuvat toiminnot		0,03	0,37
- Lopetetut toiminnot		0,00	-0,03
Osakekohtainen tulos laimennettuna, €		0,03	0,34
- Jatkuvat toiminnot		0,03	0,37
- Lopetetut toiminnot		0,00	-0,03

KONSERNITASE

	Liite	31.12.2011	31.12.2010
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet			
Alneettomat oikeudet		22.3	24.4
Liikearvo		74.9	72.2
Muut aineettomat hyödykkeet		0.1	0.1
Keskeneräiset hankinnat		0.0	0.2
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	11	97.3	96.9
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		11.9	10.3
Rakennukset ja rakennelmat		48.0	51.5
Koneet ja kalusto		75.6	90.9
Muut aineelliset hyödykkeet		11.6	8.5
Keskeneräiset hankinnat		14.5	10.0
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	12	161.6	171.3
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset			
Osuudet osakkuusyhtiöissä	14	0.0	0.0
Muut osakkeet ja osuudet	15	0.2	0.2
Pitkäaikaiset saamiset	16	2.6	8.2
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä		2.8	8.4
Laskennalliset verosaamiset	21	13.2	13.9
Pitkäaikaiset varat yhteensä		274.9	290.5
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	17	81.8	82.9 *
Lyhytaikaiset saamiset			
Lyhytaikaiset korolliset saamiset		-	0.0
Myyntisaamiset		106.6	93.1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		2.4	1.1
Siirtosaamiset		5.5	9.2
Muut saamiset		14.9	8.5 *
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	18, 19	129.4	111.9
Rahavarat		29.1	11.9
Lyhytaikaiset varat yhteensä		240.3	206.7
Varat yhteensä		515.2	497.2

*) Esitystavan muutos: ennakkomaksut on siirretty vaihto-omaisuudesta muihin saamisiin

KONSERNITASE

		31.12.2011	31.12.2010
Oma pääoma ja velat			
	Liite		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	20		
Osakepääoma		146,4	146,4
Ylikurssirahasto		50,2	50,2
Muut rahastot		0,2	2,9
Kertyneet muuntoerot		-12,5	-9,8
Kertyneet voittovarat		22,4	37,7
Tilikauden tulos		2,5	24,7
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		209,2	252,1
Määräysvallattomien omistajien osuus		2,9	-
Oma pääoma yhteensä		212,1	252,1
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	24	110,4	43,5
Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet	22	21,1	21,1
Varaukset	23	5,2	5,6
Laskennallinen verovelka	21	12,2	9,5
Muut pitkäaikaiset velat		0,2	0,5
Pitkäaikaiset velat yhteensä		149,1	80,2
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	24	2,8	35,2
Ostovelat		45,7	51,0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		6,1	6,7
Varaukset	23	16,8	6,4
Muut lyhytaikaiset velat	25	82,6	65,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä		154,0	164,9
Velat yhteensä		303,1	245,1
Oma pääoma ja velat yhteensä		515,2	497,2

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

	Liite	1.1.-31.12. 2011	1.1.-31.12. 2010
Liiketoiminnan rahavirta			
Tulorahoitus			
Tillikauden tulos		1,6	24,7
Oikaisuerät:			
Poistot		29,4	29,2
Arvon alentumiset		16,8	1,4
Tuloverot		15,8	14,7
Korkotuotot		-1,8	-2,4
Korkokulut		6,9	5,7
Liiketoimintojen ja käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot		-0,3	-0,7
Osuus osakkuusyrityiden tuloksesta		-0,2	-0,1
Muut rahavirran oikaisuerät		-1,4	2,4
Tulorahoitus		66,8	74,9
Nettokäyttöpääoman muutos			
Saamiset		-12,3	6,3
Valhto-omaisuus		2,7	-6,6
Korottomat velat		22,0	-22,3
Nettokäyttöpääoman muutos		12,4	-22,6
Maksetut verot		-16,5	1,1
Maksetut korot		-6,3	-4,7
Saadut korot		2,0	0,5
Liiketoiminnan rahavirta		58,4	49,2
Investointien rahavirta			
Osakehankinnat	4	-6,4	-
Osakemyynnit		0,1	0,2
Käyttöomaisuusinvestoinnit		-24,0	-19,0
Käyttöomaisuuden myyntituotot		1,1	5,0
Saadut osingot		0,0	0,1
Lainasaamisten takaisinmaksut		0,1	0,1
Investointien rahavirta		-29,1	-13,6
Rahavirta ennen rahoitusta		29,3	35,6
Rahoituksen rahavirta			
Lainojen nostot		162,1	67,6
Lainojen takaisinmaksut		-113,7	-84,0
Lyhytaikaisten lainojen muutokset		-18,3	18,0
Osingonjako		-40,2	-36,5
Rahoitusleasingisopimukset		-2,0	-2,1
Rahoituksen rahavirta		-12,1	-37,0
Rahavarojen muuntoerot		0,0	0,1
Rahavarojen muutos		17,2	-1,3
Rahavarat 1.1.		11,9	13,2
Rahavarat 31.12.		29,1	11,9
Muutos taseen mukaan		17,2	-1,3

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

	Osakemäärä, ulkona olevat (1 000)	Osake- pääoma	Ylikursseja hasto	Muut rahastot	Sijoitetun vapaaan oman pääoman rahasto	Suojaus- rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet muuntoerot	Kertyneet velkavarat	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- välttö- mien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2011	73 207	146,4	50,2	1,6	0,1	1,2	-1,2	-9,8	63,6	252,1	-	252,1
Tilikauden laaja tulos						-2,8		-2,0	2,5	-2,9	-0,9	-3,8
Maksetut osingot									-40,2	-40,2		-40,2
Siirrot rahastojen välillä				0,0					0,0	-		0,0
Osakepalkkio-ohjelma									0,1	0,1		0,1
Muut oikaisut				0,1				-0,1	0,1	0,1	3,8	3,9
Oma pääoma 31.12.2011	73 207	146,4	50,2	1,7	0,1	-1,6	-1,2	-12,8	26,1	209,2	2,9	212,1
Oma pääoma 1.1.2010	73 207	146,4	50,2	1,6	0,1	-0,4	-1,2	-14,0	75,3	258,0	-	258,0
Tilikauden laaja tulos						1,6		4,2	24,7	30,5		30,5
Maksetut osingot									-36,5	-36,5		-36,5
Siirrot rahastojen välillä				0,0					0,0	-		0,0
Osakepalkkio-ohjelma									0,1	0,1		0,1
Oma pääoma 31.12.2010	73 207	146,4	50,2	1,6	0,1	1,2	-1,2	-9,8	63,6	252,1	-	252,1

Esitystavan muutos: ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjä nettoajoituksia suojausvien valuuttaterminien kurssivoitot-/tappiot on siirretty suojausrahastosta kertyneisiin muuntoeroihin.

Lisätietoja, ks. liite 20.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Uponor on kansainvälisesti toimiva talo- ja yhdyskuntateknisiä ratkaisuja tarjoava teollisuuskonserni. Konsernin segmenttirakenne muodostuu liiketoimintojen ja maantieteellisten alueiden pohjalta määritellyistä kolmesta raportoitavasta segmentistä, jotka ovat Talotekniikka – Eurooppa; Talotekniikka – Pohjois-Amerikka sekä Yhdyskuntatekniikka. Segmenttien riskit ja tuotot eroavat markkina- ja liiketoimintaympäristön, tuotetarjonnan, palveluiden sekä asiakasrakenteen osalta. Liiketoiminnan johto, valvonta ja raportointirakenteet on ryhmitelty liiketoimintasegmenttien mukaisesti.

Konsernin emoyritys on Uponor Oyj. Uponor Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on:

Uponor Oyj
PL 37, Robert Huberin tie 3 B
01511 Vantaa
Puh. 020 129 211, faksi 020 129 2841

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet osoitteesta www.uponor.com tai konsernin emoyhtiön yllämainitusta osoitteesta.

Uponor Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 10.2.2012 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Uponor-konsernin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassa olevia IAS – ja IFRS –standardeja sekä niiden SIC ja IFRIC –tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n IAS-asetuksessa N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädäntövaatimusten mukaiset. Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina (M€) ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei alla esitetyissä laskentaperiaatteissa ole toisin mainittu.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja tietoa harkintaan perustuvista ratkaisuista. Nämä vaikuttavat varojen ja velkojen määrään taseessa, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen tilinpäätöksessä sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, ja siksi on mahdollista, että toteutummat poikkeavat käytetyistä arvoista.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Uponor Oyj:n lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on omistuksensa perusteella suoraan tai tytäryhtiöidensä kanssa yli puolet äänivallasta. Tytäryhtiöiksi katsotaan kaikki yhtiöt, joiden osakekannan äänimäärästä Uponor Oyj omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 % tai joissa sillä muuten on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista taloudellisen hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Vuoden aikana hankitut tai perustetut tytäryhtiöt on otettu mukaan siitä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan. Myydyt yhtiöt ovat mukana tuloslaskelmassa siihen saakka, kun määräysvalta lakkaa.

Keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmällä. Hankintamenomenetelmän mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä, ja se osa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta on liikearvoa. IFRS 1 -standardin salliman helpon mukaisesti IFRS-siirtymispäivää (1.1.2004) aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan liikearvo vastaa suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaista kirjanpitoarvoa. Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, saamiset,

velat, realisoitumattomat sisäiset katteet ja konsernin sisäiset osingot eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on 20–50 % osakekannan äänimäärästä tai joissa konserni käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa. Osuudet osakkuusyhtiöissä on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on laskettu konsernin omistuksen mukaisesti ja esitetään tuloslaskelmassa erikseen. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappiosta ylittää sen kirjanpitoarvon, osuutta ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtiöiden veloitteiden täyttämiseen.

Ulkomaan rahan määräiset erät ja valuuttakurssimuutokset

Kukin yhtiö muuntaa omassa kirjanpidossaan päivittäiset valuuttamääräiset tapahtumat toimintavaluutan määräisiksi tapahtumapäivän valuuttakurssia käyttäen. Tilinpäätöksissä valuuttamääräiset monetaariset erät muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Normaaliin liiketoimintaan liittyvät kurssierot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuinä, kun taas rahoituksen liittyvät kurssierot esitetään rahoituksen kurssieroissa.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi raportointikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssseja käyttäen. Tästä aiheutunut muuntoero sekä tytäryhtiöiden omien pääomien muuntamisesta aiheutuneet muut muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Lisäksi emoyhtiön ulkomaisille tytäryhtiöille antamien omaa pääomaa korvaavien lainojen kurssierot on käsitelty muuntoerona konsernitilinpäätöksessä. Tytäryhtiöiden myyntien ja lopettamisten sekä olennaisten pääomapalautusten yhteydessä realisoituneet muuntoerot tuloutetaan konsernin laajaan tuloslaskelmaan.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät luokitellaan myytävänä olevaksi, kun yritys yksittäisen suunnitelman mukaisesti päättää luopua erillisestä, merkittävästä liiketoimintayksiköstä, jonka varat, velat ja taloudellinen tulos voidaan erottaa toiminnallisesti ja taloudellista raportointia varten (rahavirtaa tuottava yksikkö). Myytävänä oleva pitkäaikainen omaisuuserä esitetään erillisenä eränä konsernin taseessa. Lopetetun toiminnon tulos sekä toiminnon lopettamisesta syntyvä voitto tai tappio esitetään erillisenä eränä konsernin tuloslaskelmassa. Lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Konsernilla ei ole myytäväksi luokiteltuja omaisuuseriä tilinpäätöshetkellä eikä vertailukautena. Vuoden 2011 tilinpäätöksessä lopetettuina toimintoina esitetään kesäkuussa 2008 myydyt yhdyskuntatekniset liiketoiminnot Irlannissa.

Tuloutusperiaate

Tuotteiden myynnistä saadut tuotot kirjataan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle sovitujen toimitusehtojen mukaisesti eikä konsernilla enää ole tuotteiden hallintaoikeutta tai todellista määräysvaltaa. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla, annetuilla alennuksilla sekä valuuttamääräisten myyntien kurssieroilla. Projektiliiketoimintayhtiöt tulouttavat keskeneräiset pitkäaikaiset toimitukset valmiusasteen mukaisesti.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä ja ne sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Tuotekehitysmenot kirjataan myös kuluksi toteutumishetkellä, elleivät tuotekehitysmenojen taseeseen aktivoiminnin edellytyksenä olevat kriteerit täyty. Tuotekehitysmenot aktivoidaan aineettomina hyödykkeinä taseeseen ja poistetaan taloudellisen vaikutusajan kuluessa, kun tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja tietyt muut kriteerit, kuten tuotteen tekninen toteutettavuus ja kaupallinen hyödynnettävyys, ovat varmistuneet. Konsernilla ei ole taseeseen aktivoituja tuotekehitysmenoja.

Eläkejärjestelyt

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia sääntöjä ja käytäntöjä. Niiden määrät perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin tai vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin. Konsernilla on maksu- ja etuusperusteisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisissa järjestelyissä eläkemaksut suoritetaan vakuutusyhtiöille, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Etuuspohjaisissa järjestelyistä taseen eläkevastuuna esitetään tulevien eläkemaksujen nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän käyvällä arvolla ja oikaistuna vakuutusmatemaattisilla voitoilla ja tappioilla sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Eläkevelvoite määritetään käyttäen ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (Projected Unit Credit Method). Eläkevelvoitteiden nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeellelaskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Eläkemenot etuuspohjaisista järjestelyistä kirjataan kuluksi jaksottamalla kustannukset työntekijöiden keskimääräiselle palvelusajalle.

Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle jaksotettuina siltä osin kuin ne ylittävät suuremman seuraavista: 10 % eläkevelvoitteesta tai 10 % varojen käyvästä arvosta.

Liikevoitto

Liikevoitto on tuloslaskelman erä, joka saadaan, kun liikevaihdosta vähennetään varsinaiseen liiketoimintaan kuuluvat menot.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainojen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot, jotka liittyvät selkeästi tiettyyn lainaan, sisällytetään lainan alkuperäiseen jaksotettuun hankintamenuun ja jaksotetaan korkokulukuksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää rakennusaikaa edellyttävien hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen sitä mukaa kuin investointi saatetaan käyttötarkoituksensa mukaiseen käyttökuuntoon ja osaksi käyttöomaisuutta.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikausien tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, jotka perustuvat kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettuun verotettavaan tuloon. Tuloslaskelman veroihin kirjataan myös aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutokset. Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen tilinpäätöshetkellä voimassa olevia verokantoja. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, joka todennäköisesti on käytettävissä tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo sisältää tulevia taloudellisia hyötyjä omaisuseristä, joita konserni ei yritysosaston yhteydessä voi määrittää ja kirjata erikseen. Liikearvo lasketaan hankintamenuun ja hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvän arvon erotuksena hankintahetkellä. Liikearvot on kohdistettu liiketoimintasegmenteille, ja ne testataan vuosittain mahdollisten arvonalentumisten varalta. Liikearvosta ei tehdä poistoja, mutta sille tehdään arvonalentumistesti vuosittain. Konserniyksikön lopettamisesta tai myymisestä aiheutuvat voitot ja tappiot sisältävät myytyyn yksikköön liittyvän liikearvon määrän.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät tavaramerkit, patentit, tekijänoikeudet, aktivoidut kehittämismenot ja ohjelmistojen lisenssit. Aineettomat hyödykkeet on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintamenuunsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuunsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää rakennusaikaa edellyttävien hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen sitä mukaan kuin investointi saatetaan käyttötarkoituksensa mukaiseen käyttökuuntoon ja osaksi käyttöomaisuutta.

Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Uudistus- ja perusparannushankkeiden menot lisätään taseen kirjanpitoarvoon silloin, kun on todennäköistä, että yritykselle koituu taloudellista hyötyä yli olemassa olevan hyödykkeen alun perin arvioidun tuottotason.

Käyttöomaisuuden luovutuksista, myynneistä tai käytöstä poistamisista johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot esitetään liiketoiminnan muina tuottoina ja myyntitappiot liiketoiminnan muina kuluina.

Poistot

Konserniyhtiöiden aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä tasapoistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalennuksilla. Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niillä ei katsota olevan taloudellista vaikutusaikaa. Muiden omaisuusryhmien arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

	<u>vuotta</u>
Rakennukset	20 - 40
Tuotantokoneet ja -laitteet	8 - 12
Muut koneet ja laitteet	3 - 15
Konttori- ja myymäläkalusto	5 - 10
Kuljetusvälineet	5 - 7
Aineettomat hyödykkeet	3 - 10

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkastetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Julkiset avustukset

Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät yhtiön saamat avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenuon ja kirjataan tuloslaskelmaan pienentämään hyödykkeestä kirjattavia poistoja. Muut yhtiön saamat avustukset kirjataan tuloslaskelmaan tuottoina niille tilikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut syntyvät. Tällaiset avustukset esitetään avustuksen kohteeseen liittyvien kulujen vähennyksenä.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvon alentuminen

Omaisuuksien tasearvoja arvioidaan jatkuvasti mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi. Jos arvonalentumiseen viittaavia tekijöitä ilmenee, arvioidaan kyseessä olevasta omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuneilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä kyseessä olevan omaisuuserän kerryttämät arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttaus perustuu sellaiseen korkotasoon, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä tuottovaatimusta. Arvon alentumista tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla. Rahavirtaa tuottava yksikkö on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja sen rahavirrat on erotettavissa muista rahavirroista.

Arvon alentuminen kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvon alentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio perutaan siinä ja vain siinä tapauksessa, että viimeisimmän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeen on tapahtunut muutos arvioissa, joita on käytetty määritettäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvon alennusta ei kuitenkaan peruuteta yli sen tasearvon, joka oli voimassa ennen aiempien tilikausien arvonalennuskirjauksia. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Liikearvot testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään kerran vuodessa. Jos merkkejä alaskirjausriskistä havaitaan, suoritetaan testaus useammin.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyä olennainen osa hyödykkeen omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsojimuksiksi. Ne merkitään taseessa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Vuokratut hyödykkeet arvostetaan niiden käypään arvoon vuokrasopimuksen alkamisajankohtana tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vastaavat leasingvuokravastuut, joista vähennetään rahoituskustannukset, sisältyvät korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasingsojimuksen voimassaoloaikana. Rahoitusleasingsojimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhemmän vuokra-ajan kuluessa.

Vuokrasopimukset, joissa olennainen osa hyödykkeen omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokralle antajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Niiden vuokrat merkitään kuluiksi tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa.

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingsopimuksina ja kirjataan taseeseen saamisena. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Konsernilla ei ole vuokralle annettuja hyödykkeitä.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu fifo-periaatteen mukaan laskettuun hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on vaihto-omaisuushyödykkeestä tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava hinta vähennettynä sen valmiiksi saattamisella sekä myyntikustannuksilla. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno sisältää muuttuvien kuluja lisäksi niille kohdistetun osuuden valmistuksen välillisistä kustannuksista.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, josta vapautuminen todennäköisesti edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa oikeudellisen menetyksen, ja tämän velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varauksina voivat olla muun muassa ympäristövaraukset, takuuvaraukset, uudelleenjärjestelymenot sekä tappiolliset sopimukset. Varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa kyseisten kuluja ryhmään.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvarat, lyhytaikaiset pankkitalletukset sekä muut lyhytaikaiset, erittäin likvidit sijoitukset, jotka erääntyvät kolmen kuukauden kuluessa. Rahavarat arvostetaan taseessa hankintamenoon. Käytössä oleva pankkitilien luottolimiitti kirjataan lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Rahoitusvarojen myynnit ja ostot huomioidaan kirjanpidossa kaupantekopäivänä.

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahavaroja, jotka arvostetaan käypään arvoon. Ne on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Tähän ryhmään kuuluvat myös johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Korke- ja valuuttajohdannaiset kirjataan hankittaessa taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon, ja ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käypä arvo määritetään käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja tai tulevien arvioitujen kassavirtojen nykyarvoa. Käyvän arvon muutokset sekä realisoituneet että realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät muihin saamisiin taseessa.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat rahoitusvaroja, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä, ja konsernilla on aikomus ja kyky pitää ne eräpäivään asti. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä. Konsernilla ei ole eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia tilinpäätöshetkellä.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahavaroja, joita ei noteerata julkisilla markkinoilla ja joilla on kiinteä tai määritettävissä oleva maksupäivä, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun käypään arvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä myyntisaamisten arvonalennuksilla. Myyntisaamisista tehdään arvonalennus, kun on olemassa perusteltu näyttö siitä, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan takaisin alkuperäisin ehdoin. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, velallisen todennäköinen konkurssi tai maksujen laiminlyönti ovat viitteitä myyntisaamisten todennäköisestä arvonalentumisesta.

Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat noteeratuista ja noteeraamattomista osakkeista ja sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja, kassavirtojen nykyarvomenetelmää tai muita soveltuvia arvostusmalleja. Osakkeet ja sijoitukset, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, arvostetaan hankintamenoon. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset kirjataan oman pääoman arvomuutosrahastoon verovaikutus huomioiden. Käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin kun sijoitus

myydään tai kun sen arvo on pysyvästi alentunut niin, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahoitusvelat

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvelat kirjataan käypään arvoon. Tähän ryhmään luokitellaan johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja joiden käypä arvo on negatiivinen.

Muut rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon ja myöhemmin ne arvostetaan efektiivisen koron menetelmää käyttäen jaksotettuun hankintamenuun. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Muut rahoitusvelat sisältävät pitkä- ja lyhytalkaiset korolliset velat ja ostovelat.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Rahoitusjohdannaista käytetään suojaustarkoituksiin, ja ne kirjataan hankittaessa taseeseen käypään arvoon. Ne arvostetaan myöhemmin käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Johdannaiset luokitellaan joko rahavirtojen suojauksiin, ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksiin tai suojauksiin, joihin suojauslaskentaa ei sovelleta. Suojauslaskennan soveltamisen ulkopuolelle jäävien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan rahoituseriin. Johdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja.

Suojauslaskenta

Rahavirtojen suojausta käytetään sähköjohdannaisiin ja korkojohdannaisiin. Nettosijoitusten suojausta käytetään niihin valuuttajohdannaisiin, jotka suojaavat nettosijoituksiksi määriteltyjen vieraassa valuutassa olevien sisäisten lainojen valuuttariskejä. Suojausohjelmat dokumentoidaan IAS 39:n vaatimusten mukaisesti, ja suojauslaskennan alaisten johdannaisten tehokkuus testataan sekä suojaussuhteen alkaessa että suojaussuhteen olemassaoloaikana.

Rahavirtojen suojaukseen kohdistettujen johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan oman pääomaan suojausrahoitukseen siltä osin, kun suojaus on tehokas. Nettosijoituksia suojaavien valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutos spot-kurssin muutoksen osalta kirjataan oman pääoman muuntoeroihin ja korkoeron muutoksen osalta tulosvaikutteisesti rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen samoille kausille, joilla suojattavat rahavirrat vaikuttavat tulokseen: sähköjohdannaiset hankinnan ja valmistuksen kuluihin ja korkojohdannaiset rahoituseriin.

Suojauksen tehoton osuus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan: sähköjohdannaisten osalta hankinnan ja valmistuksen kuluihin ja korkojohdannaisten osalta rahoituseriin.

Osakeperustaiset maksut - johdon kannustinjärjestelmä

Konsernin vuosilta 2007 ja 2008 peräisin olleet kaksi osakeperusteista kannustinjärjestelyä, jotka oli suunnattu konsernin johtoryhmälle ja kansainväliselle johdolle vastaavasti, päättyivät 2011 lopussa. Vuoden 2007 ohjelma tuotti 19,622 osaketta, jotka annetaan saajille yhtiön omista osakkeista vuoden 2012 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Toinen ohjelma ei tuottanut mitään.

Uponor käyttää osan hankkimistaan omista osakkeista kannustusohjelman palkkioina keväällä 2012.

Omat osakkeet

Emoyhtiöllä on ollut tilikauden ja vertailutilikauden aikana hallussaan omia osakkeita. Omat osakkeet on esitetty tilinpäätöksessä oman pääoman vähennyksenä. Tunnuslukulaskennassa omien osakkeiden vaikutus on eliminoitu. Omat osakkeet vaikuttavat avaintunnuslukujen laskentaan IAS 33:n mukaisesti.

Maksettavat osingot

Konsernin maksamat osingot kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana yhtiökokous on vahvistanut osingon maksettavaksi.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden toteutumattomuus voivat poiketa tehdystä arvioista ja käytetyistä oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

1p

Konsernin johto joutuu tekemään päätöksiä laatimisperiaatteiden valintaan ja soveltamiseen liittyen. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolevissa IFRS –säännöksissä on mahdollisuus valita eri kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapojen väliä.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Aikaisemmat kokemukset ja tulevaisuutta koskevat oletukset, joiden uskotaan tilinpäätöshetkellä olevan perusteltuja, vaikuttavat tehtyihin arvioihin. Konsernissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista säännöllisesti käyttämällä sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Muutokset arvioissa ja oletuksissa ovat mahdollisia, ja niiden vaikutus merkitään tilinpäätökseen sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Arvioita on käytetty määrittäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, muun muassa tiettyjen omaisuuserien realisoitavuutta, kuten laskennallisia verosaatavia ja muita saatavia, aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden taloudellisia pitoaikoja, varauksia, eläkevastuita ja liikearvojen arvonalentumisia.

Konsernin kannalta merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät liikearvon arvonalentumistestauksiin ja etuusperusteisiin eläkevelvoitteisiin. Näihin liittyvien laatimisperiaatteiden soveltaminen edellyttää merkittävien arvioiden ja oletusten tekemistä. Epävarmuutta sisältyy liikearvon arvonalentumistestausten yhteydessä tehtäviin oletuksiin tulevasta kassavirroista ja diskonttokorona käytetään konsernin keskimääräistä pääoman kustannusta (WACC), joka määritetään valuutta-alueittain. Etuusperusteisten eläkevelvoitteiden kirjanpitoarvo perustuu vakuutusmatemaattisiin laskelmiin, jotka perustuvat oletuksiin ja arvioihin muun muassa varojen ja velkojen arvostamiseen käytetystä diskonttokorosta, varojen odotetusta tuotosta, inflaation ja palkkatason kehityksestä.

Vuonna 2011 käyttöön otetut uudet ja uudistetut IFRS-standardit

Seuraavat uudet ja uudistetut standardit on otettu käyttöön tässä konsernitilinpäätöksessä. Näiden uusien ja uudistettujen standardien käyttöön otolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen, mutta niillä voi olla vaikutusta tulevien liiketoimien ja tapahtumien tilinpäätöskäsittelyyn.

- Muutos IAS 32:een *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa – Liikkeeseen laskettujen oikeuksien luokittelu* (voimaan 1.2.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos koskee muussa kuin liikkeenlaskijan toimintavaluutassa olevien osakkeita koskevien optioiden, merkintäoikeuksien tai muiden oikeuksien liikkeeseenlaskun kirjanpitoikäisyyttä (luokittelua). Muutoksella ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IFRIC 19 *Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla* (voimaan 1.7.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta selvittää kirjanpitoikäisyyttä tapauksessa, jossa yritys neuvottelee rahoitusvelan ehdot uudelleen ja neuvottelun tuloksena laskee liikkeelle oman pääoman ehtoisia instrumentteja velkojalleen kuolettaakseen rahoitusvelan joko osittain tai kokonaan. Tulkinnalla ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Muutokset tulkintaan IFRIC 14 *Etukäteen suoritettujen vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvat maksut* (voimaan 1.1.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella korjataan ei-toivottu vaikutus, joka on seurannut tulkinnasta IFRIC 14 IAS 19 – Etuusperusteisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys. Muutosten jälkeen yritykset saavat merkitä varoiksi taseeseen joitakin vapaaehtoisesti etukäteen suoritettuja vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvia maksuja. Muutoksella ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Muutos IFRS 1:een *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto – Rajoitettu helpotus ensilaatijoille IFRS 7 mukaisesti vertailutietojen esittämisestä* (voimaan 1.7.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Uudistettu IAS 24 *Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä* (voimaan 1.1.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Lähipiirin määritelmää on täsmennetty, ja tietyt julkiseen valtaan sidoksissa olevia yhteisöjä koskevat liitetietovaatimukset muuttuvat. Uudistetulla standardilla ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- *IFRS-standardeihin tehdyt parannukset* (Improvements to IFRSs -muutokset, toukokuu 2010, voimaan pääsääntöisesti 1.7.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -

menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta muutoksilla ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia konsernin tilinpäätökseen.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. Konserni on käynnistänyt toimenpiteet näiden uusien ja uudistettujen standardien vaikutusten arvioimiseksi.

- Muutos IFRS 7:ään *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot* (voimaan 1.7.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos tuo lisää läpinäkyvyyttä rahoitusinstrumenttien luovutuksia koskevien liiketoimien esittämiseen ja parantaa käyttäjien mahdollisuuksia saada käsitys rahoitusinstrumenttien luovutuksiin liittyvistä riskeistä ja näiden riskien vaikutuksesta yhteisön taloudelliseen asemaan, erityisesti kun kyseessä on rahoitusvarojen arvopaperistaminen. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- Muutos IFRS 1:een *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto* (voimaan 1.7.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardiin tehtiin kaksi muutosta. Ensimmäinen muutos koskee kiinteän päivämäärän 1.1.2004 korvaamista "IFRS-standardeihin siirtymispäivällä", jolloin IFRS-standardeihin siirtyvien yhtelsojen ei tarvitse oikaista ennen siirtymispäivää toteutunelta taseesta pois kirjaamiseen johtaneita liiketoimia. Toinen muutos sisältää ohjeistusta siitä, kuinka jatketaan IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen esittämistä tapauksissa, joissa IFRS-standardien vaatimuksia ei ole ollut mahdollista noudattaa siksi, että yhteisön toimintavaluutta on ollut ankaran hyperinflaation alainen. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- Muutos IAS 12:een *Tuloverot* (voimaan 1.1.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IAS 12 vaati aikaisemmin yhteisöä arvioimaan, mikä osa taseessa käypään arvoon arvostetun erän kirjanpitoarvosta on kerrytettävissä jatkuvasta käytöstä (kuten vuokratuottoina) ja mikä osa omaisuuserän myynnistä. Muutoksen mukaan tiettyjen käypään arvoon arvostettujen omaisuuserien kirjanpitoarvon oletetaan lähtökohtaisesti kertyvän omaisuuserän myynnistä. Oletus soveltuu laskennallisiin veroihin, jotka syntyvät sijoituskiinteistöistä, aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä ja aineettomista hyödykkeistä, jotka arvostetaan käyvän arvon mallilla tai uudelleenarvostusmallilla. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- Muutos IAS 1:een *Tilinpäätöksen esittäminen* (voimaan 1.7.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti myöhemmin tulosvaikutteisiksi tiettyjen ehtojen täytyessä. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- Muutos IAS 19:ään *Työsuhde-etuudet* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset tarkoittavat, että kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot tulee jatkossa kirjata välittömästi muihin laajan tuloslaskelman eriin, toisin sanoen ns. putkimenetelmästä luovutaan ja rahoitusmeno määritetään nettoraastointiin perustuen. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* (voimaan 1.1.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 9 on ensimmäinen vaihe laajempaa projektia, joka tähtää IAS 39:n korvaamiseen uudella standardilla. Erilaiset arvostamistavat on säilytetty, mutta niitä on yksinkertaistettu. Rahoitusvarat jaetaan arvostuksen perusteella kahteen pääryhmään: jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat ja käypään arvoon arvostettavat. Luokittelu riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. IAS 39:ään sisältyvä ohjeistus arvonalentumisista ja suojauslaskennasta jää edelleen voimaan. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi määrittää olemassa olevien periaatteiden mukaisesti määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä silloin, kun sitä on vaikea arvioida. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

- IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi painottaa yhteisten järjestelyiden kirjanpidollisessa käsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita ennemmin kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppisiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Standardi lisäksi edellyttää yhteisyritysten raportoinnissa yhtä menetelmää, pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi sisältää liitetietovaatimukset koskien erilaisia osuuksia muissa yhteisöissä, mukaan lukien osakkuusyhtiöt, yhteiset järjestelyt, erityistä tarkoitusta varten perustetut yhtiöt ja muut, taseen ulkopuolelle jäävät yhtiöt. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardin tarkoituksena on lisätä yhdenmukaisuutta ja vähentää monimutkaisuutta, sillä se antaa täsmällisen käyvän arvon määritelmän ja yhdistää samaan standardiin vaatimukset käyvän arvon määrittämiselle sekä vaadittaville liitetiedoille. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, mutta annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä silloin, kun sen käyttö on sallittu tai sitä on vaadittu jossain toisessa standardissa. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 27 (uudistettu 2011) *Erillistilinpäätös* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 28 (uudistettu 2011) *Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- Muutos standardiin IAS 32 *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) sekä muutos standardiin IFRS 7 *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot* (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutosten tarkoituksena on selvittää nykyisiä rahoitusvarojen ja -velkojen toisistaan vähentämistä koskevia sääntöjä sekä lisätä kuittausoikeutta koskevia liitetietoja tietyissä erityistilanteissa. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

2. Toimintasegmentit

Uponorin segmenttirakenne muodostuu liiketoimintojen ja maantieteellisten alueiden pohjalta määritellyistä kolmesta segmentistä, jotka ovat Talotekniikka – Eurooppa, Talotekniikka - Pohjois-Amerikka sekä Yhdyskuntatekniikka. Segmenttien riskit ja tuotot eroavat markkina- ja liiketoimintaympäristön, tuotetarjonnan, palveluiden sekä asiakasrakenteen osalta. Liiketoiminnan johto, valvonta ja raportointirakenteet on ryhmitelty liiketoimintasegmenttien mukaisesti.

Talotekniikka - Eurooppa vastaa talotekniikan liiketoiminnoista Euroopassa sekä vientitoiminnoista niihin Euroopan ulkopuolisiin maihin, joissa Uponorilla ei ole omaa toimintaa. Talotekniikka - Pohjois-Amerikka vastaa talotekniikan liiketoiminnasta Yhdysvalloissa ja Kanadassa.

Talotekniikka Uponorissa tarkoittaa lähinnä asuin-, liike- ja julkisten rakennusten sisäilma- ja käyttövesiputkijärjestelmiä. Talotekniikan asiakaskunta koostuu pääosin LVI-asennusliikkeistä ja rakennusyhtiöistä.

Yhdyskuntatekniikka vastaa yhdyskuntateknisistä liiketoiminnoista Pohjoismaissa ja Baltian maissa. Sen tuotteita ja palveluja, kuten kunnallisteknisiä painevesiputkistoja sekä viemäröinti- ja jätevesijärjestelmiä, myydään kunnallistekniikan uudis- tai korjausrakentamista harjoittaville laitos- ja yritysasiakkaille.

Muut -segmentti sisältää konsernitoiminnot sekä yhtiöt, joissa ei ole liiketoimintaa.

Taloudellisten tavoitteiden asettaminen ja seuranta kohdistuvat lähinnä liiketoimintayksiköiden liikevaihto- ja liikevoittolukuihin sekä liikevoittoon kohdistuvien kustannustekijöiden seurantaan ja operatiivisen nettokäyttöpääoman määrään. Konsernin resursseja johdetaan muun muassa

kohdentamalla investointeja liiketoimintatarpeiden pohjalta sekä mitoittamalla henkilöstön määrä ja osaaminen vastaamaan liiketoimintaprosessien tarpeita.

Segmenttien yhdistely perustuu konsernin laadintaperiaatteisiin. Segmenttien välinen liiketoiminta on markkinaperusteista ja kaikki segmenttien väliset myynnit sekä sisäiset katteet eliminoidaan konsolidoinnin yhteydessä.

Tuloslaskelmaerät sisältävät segmentin jatkuvat toiminnot ja tase-erät muodostuvat kunkin tilinpäätöshetken konsernirakenteen mukaisesti. Jatkuvat toiminnot eivät sisällä Irlannista vuonna 2008 myytyä yhdyskuntateknistä liiketoimintaa.

Segmenttien varat sisältävät tase-erät, jotka ovat joko suoraan tai perustellusti kohdistettavissa liiketoimintasegmenteille. Varat koostuvat pääasiassa korottomista varoista kuten aineellisista ja aineettomista käyttöomaisuushyödykkeistä, vaihto-omaisuudesta, toimintaan liittyvistä siirtyvistä eristä sekä myyntisaamisista ja muista saamisista. Konsernin ulkoiset pitkäaikaiset saatavat, rahavarat sekä korolliset velat sisältyvät pääasiassa segmenttiin Muut.

Osakkuusyhtiöiden tulos 0,2 (0,1) miljoonaa euroa kohdistuu segmenttiin Talotekniikka - Eurooppa.

Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot	2011		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Talotekniikka - Eurooppa	543,2	0,7	543,9
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	121,5	-	121,5
Yhdyskuntateknikka	141,7	8,0	149,7
Eliminoinnit	-	-8,7	-8,7
Uponor-konserni	806,4	-	806,4

Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot	2010		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Talotekniikka - Eurooppa	503,6	0,8	504,4
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	114,6	-	114,6
Yhdyskuntateknikka	131,0	7,3	138,3
Eliminoinnit	-	-8,1	-8,1
Uponor-konserni	749,2	-	749,2

Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot	2011	2010
	Talotekniikka - Eurooppa	41,7
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	10,1	3,1
Yhdyskuntateknikka	-2,4	0,4
Muut	-14,0	-6,8
Eliminoinnit	0,0	0,0
Uponor-konserni	35,4	52,4

Segmentin poistot ja arvonalentumiset, jatkuvat toiminnot	2011	2010
	Talotekniikka - Eurooppa	13,0
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	5,5	8,0
Yhdyskuntateknikka	6,2	5,6
Muut (vuosi 2011 sisältää 10.5 M€ Hewing GmbH:n alaskirjauksen, katso Liiketoiminnan muut kulut)	14,7	4,3
Eliminoinnit	0,5	-0,5
Uponor-konserni	39,9	30,6

Segmentin investoinnit, jatkuvat toiminnot	2011	2010
	Talotekniikka - Eurooppa	13,6
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	3,6	4,3
Yhdyskuntateknikka	5,4	6,2
Muut	1,4	0,5
Uponor-konserni	24,0	19,0

	2011	2010
Segmentin varat		
Talotekniikka - Eurooppa	433,9	414,9
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	130,0	126,8
Yhdyskuntatekniikka	83,0	88,8
Muut	583,4	534,2
Eliminoinnit	-715,1	-667,5
Uponor-konserni	515,2	497,2
Segmentin velat		
Talotekniikka - Eurooppa	296,7	303,1
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	89,6	72,8
Yhdyskuntatekniikka	60,2	64,2
Muut	599,0	496,0
Eliminoinnit	-742,4	-691,0
Uponor-konserni	303,1	245,1
Segmentin henkilöstö, jatkuvat toiminnot keskimäärin		
Talotekniikka - Eurooppa	2 305	2 222
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	409	427
Yhdyskuntatekniikka	516	509
Muut	58	61
Uponor-konserni	3 289	3 219
Täsmäytyslaskelmat		
	2011	2010
Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot		
Raportoitavien segmenttien tuotot	815,1	757,3
Eliminoinnit	-8,7	-8,1
Uponor-konserni	806,4	749,2
Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot		
Raportoitavien segmenttien tulos yhteensä	49,4	59,2
Muut	49,4	-6,8
Eliminoinnit	-63,4	0,0
Uponor-konserni	35,4	52,4
Segmentille kohdistamattomat erät	-17,7	-10,7
Tulos ennen veroja	17,7	41,7
Segmentin varat		
Raportoitavien segmenttien varat	646,9	630,5
Muut	583,4	534,2
Eliminoinnit	-715,1	-667,5
Uponor-konserni	515,2	497,2
Segmentin velat		
Raportoitavien segmenttien velat	446,5	440,1
Muut	599,0	496,0
Eliminoinnit	-742,4	-691,0
Segmentin velat	303,1	245,1
Segmenteille kohdistamattomat erät	212,1	252,1
Uponor-konserni	515,2	497,2
Koko yhteisöä koskevat tiedot		
Tuotteita ja palveluita koskevat tiedot		
	2011	2010
Tuotot konsernin ulkopuolelta, jatkuvat toiminnot		
Talotekniset ratkaisut	663,7	617,0
Yhdyskuntatekniset ratkaisut	142,7	132,2
Uponor-konserni	806,4	749,2

4

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot**Tuotot konsernin ulkopuolelta, jatkuvat toiminnot**

Suomi	92,5	89,5
Saksa	150,8	122,7
Yhdysvallat	88,5	84,5
Ruotsi	84,6	79,6
Espanja	38,6	39,6
Norja	36,9	37,1
Italia	33,6	36,4
Tanska	36,9	35,0
Muut	244,0	224,8
Uponor-konserni	806,4	749,2

Varat

Suomi	97,8	91,9
Saksa	141,7	132,6
Ruotsi	76,0	81,7
Yhdysvallat	79,7	72,2
Tanska	29,3	26,3
Espanja	19,5	20,5
Muut	71,2	72,0
Uponor-konserni	515,2	497,2

3. Lopetetut toiminnot

Kesäkuussa 2008 tapahtuneet yhdyskuntateknisen liiketoiminnan myynnit Irlannissa on käsitelty IFRS 5 -standardin mukaisesti lopetettuina toimintoina.

Vuonna 2011 konsernin lopetetuiissa toiminnoissa esitettiin 0,4 (2,3) miljoonan euron kulu Irlannissa myydyn liiketoiminnan jälkikustannuksiin liittyen. Pääosa vuoden 2011 kuluista liittyy kesällä 2008 myydyn kunnallisteknisen liiketoiminnan käytössä olleen kiinteistön hallinto- ja ylläpitokustannuksiin. Edellisenä vuonna suurin kuluerä oli ympäristön puhdistustoiminnot, jotka saatiin päätökseen 2010.

	2011	2010
Kulut	0,3	2,3
Tulos ennen veroja	-0,3	-2,3
Tuloverot	-	-
Tulos verojen jälkeen	-0,3	-2,3
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	-0,3	-2,3
Rahavirta lopetetuista toiminnoista		
Liiketoiminnan rahavirta	-0,3	-1,6

4. Liiketoimintojen yhdistäminen

Konserni osti huhtikuussa 2011 enemmistöosuuden (50,3 prosenttia) Zent-Frenger Gesellschaft für Gebäudetechnik mbH - nimisestä rakennusprojektiliiketoimintaa harjoittavasta yhtiöstä. Yhtiön pääkonttori sijaitsee Heppenheimissä Saksassa. Osakkeista maksettiin 6,4 miljoonaa euroa, josta 2,6 miljoonaa euroa edustaa liikearvoa. Ostosopimus sisältää optio-oikeuden koko osakekannan lunastamiseen alkuvuodesta 2012, ja on todennäköistä, että yhtiö käyttää kyseisen oikeuden.

Vuonna 2009 hankitun The Underfloor Heating Company Limited - nimisen tytäryhtiön ehdollisen lisäkauppahinnan määräytymisjakso, vuodet 2009-2011, on päättynyt. Yhtiön lopulliseksi hankintahinnaksi muodostui 2,6 miljoonaa euroa. Koko yhtiön hankintahinta kohdistuu liikearvona segmenttiin Talotekniikka - Eurooppa.

ip

Alustava hankintamenolaskelma	Arvostus kaupassa	Kirjanpito- arvo
Pitkäaikaiset varat	3,8	3,8
Vaihto-omaisuus	1,6	1,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5,9	5,9
Rahavarat	0,0	0,0
Varat yhteensä	11,3	11,3
Ostovelat	5,1	5,1
Muut lyhytaikaiset velat		
Velat yhteensä	5,1	5,1
Nettovarat	6,2	
Alkuperäinen hankintameno	6,4	
Äänivallattomien omistusosuus	3,8	
Liikearvo	2,6	

Tilikaudella 2010 konserni ei ostanut yhtiöitä.

5. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

	2011	2010
Liiketoiminnan muut tuotot		
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0,4	0,9
Lisenssimaksut	0,1	0,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,2	0,1
Muut erät	0,7	1,0
Yhteensä	1,4	2,2
Liiketoiminnan muut kulut		
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot	0,1	0,2
Tutkimus- ja kehittämiskulut	16,3	16,1
Arvonalentumiset	10,5	1,4
Yhteensä	26,9	17,7

Tilikausien 2011 ja 2010 muut tuotot muodostuvat pääosin käyttöomaisuuden myynneistä kertyneistä tuotoista. Liiketoiminnan muut kulut muodostuvat pääosin tutkimus- ja kehityskuluista. Liiketoiminnan muut kulut sisältävät 10,5 miljoonan euron alaskirjauksen Hewing GmbH:n osakemyyntiin liittyen. Kauppa saanee hyväksynnän ja astunee voimaan keväällä 2012. Liiketoiminnan muihin kuluihin vuonna 2010 sisältyi Yhdysvalloissa käytöstä poistettujen koneiden ja laitteiden 1,4 miljoonan euron arvonalentumislventi.

6. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

	2011	2010
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet:		
- Palkat ja palkkiot	149,9	137,1
- Muut henkilösivukulut	25,4	23,3
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet:		
- Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	6,7	7,4
- Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	0,8	0,6
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	-0,1	0,5
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	1,2	0,4
Osakeperusteiset maksut		
- Myönnetty osakkeina toteutettavat osuudet	0,0	0,1
Yhteensä	183,9	169,4

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään lähipiiritiedoissa (liite 32).

7. Poistot ja arvonalentumiset

	2011	2010
Poistot ja arvonalentumiset omaisuusryhmittäin		
Aineettomat oikeudet	4,5	4,4
Muut aineettomat hyödykkeet	0,1	0,0
Maa- ja vesialueet	0,1	0,1
Rakennukset ja rakennelmat	4,0	4,3
Koneet ja kalusto	17,8	18,0
Muut aineelliset hyödykkeet	2,9	2,3
Yhteensä	29,4	29,1
Poistot ja arvonalentumiset toiminnoittain		
Hankinta ja valmistus	20,1	19,1
Varastointimenot	1,2	1,3
Myynti ja markkinointi	1,9	2,3
Hallinto	5,7	5,7
Muut	0,5	0,7
Yhteensä	29,4	29,1

Poistojen lisäksi vuoden 2011 lopussa kirjattiin saksalaisen Hewing GmbH:n keväälle 2012 ajoittuvaa osakemyyntiä koskeva alaskirjaus (10.5 M€), joka esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa. Tilikauden 2010 lukuihin sisältyy 1,4 miljoonan euron suuruinen ja Talotekniikka - Pohjois-Amerikkaan kohdistuva alaskirjaus, joka liittyy käytöstä poistuneisiin tuotantokoneisiin ja kalustoon. Molempien vuosien arvonalentumiskirjaukset sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin.

8. Rahoitustuotot ja -kulut sekä valuuttakurssimuutokset

	2011	2010
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,0	0,0
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	1,8	2,4
Voitto tulosvaikuttaisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista		
- valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskennan alla	12,0	9,6
Kurssierot	4,2	4,5
Muut rahoitustuotot	0,2	0,0
Yhteensä	18,2	16,5
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostetuista rahoitusveloista	6,9	5,7
Vilvekortit	3,2	-
Tappio tulosvaikuttaisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista		
- valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskennan alla	13,2	12,7
Kurssierot	4,2	5,9
Sijoitusten arvonalentuminen	6,3	-
Muut rahoituskulut	2,1	2,9
Yhteensä	35,9	27,2

Varsinaisen liiketoiminnan tuottoihin ja kuluihin sisältyy valuuttakurssivoittoa 0,9 miljoonaa euroa (valuuttakurssivoittoa 0,6 miljoonaa euroa). Korkokuluihin sisältyy tavanomaisten korkokulujen lisäksi rahoitusleasingsopimusten korko-osuuksia 1,0 miljoonaa euroa (1,1 miljoonaa euroa).

Uponor vastaanotti vuoden 2011 lopussa Suomen veroviranomaisten jälkiverotuspäätökset verovuosiin 2005-2009 liittyen. Niissä määrättiin maksamaan Q1 2012 aikana veroja, veronkorotuksia ja rangaistuskasuja yhteensä 14,6 miljoonaa euroa. Konserni aikoo valittaa päätöksestä, joka pohjautuu sisäisten palveluveloitusten markkinaehtoisuuden tulkintaerimielisyyksiin. Rahoituskulut sisältävät yhteensä 3,2 miljoonaa euroa veroihin liittyviä korkoja.

Sijoitusten arvonalentumiset sisältää vuonna 2008 tehtyyn Englannissa ja Irlannissa sijainneen yhdyskuntateknisen liiketoiminnan myyntiin liittyvän lainsaamisen alaskirjauksen.

9. Tuloverot

	2011	2010
Tilikauden ja edellisten tilikausien tuloverot		
Tilikaudelta	13,2	14,7
Edellisiltä kausilta	1,8	-0,1
Laskennallisen verovelan muutos	0,8	0,1
Yhteensä	15,8	14,7
Tuloverojen täsmäytys		
Tulos ennen veroja	17,8	41,7
Verot laskettuna Suomen verokannan mukaan	4,6	10,8
Ulkomaisten verokantojen vaikutus	0,3	2,5
Vähennyskelvottomat menot	9,0	1,3
Verovapaat tulot	-0,9	-0,2
Aikaisemmin kirjaamattomien verotappioiden käyttö	0,0	-0,1
Verokannan muutoksen vaikutus	0,1	0,0
Verot aikaisemmilta tilikausilta	1,8	-0,1
Muut erät	1,0	0,5
Yhteensä	15,8	14,7
Efektiivinen verokanta, %	88,8	35,2

Vuoden 2011 aikana konserniyhtiön verotuksiin vaikuttavassa lainsäädännössä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Konsernin efektiivinen verokanta vuonna 2011 nousi 35,2 prosentista 88,8 prosenttiin. Konsernin veroasteen nousu johtui pääasiassa siitä, että eräät suomalaiset konserniyhtiöt kirjasiivat merkittävän suuruisia veronkorotuksia aiemmilta verovuosilta.

Tilikaudella 2011 kirjattiin kolme merkittävää kertaluonteista tapahtumaa: Hewing GmbH:n myyntiin sekä Englannin pitkäaikaiseen lainasaamiseen liittyvät alaskirjaukset sekä suomalaisten konserniyhtiöiden verotarkastuksista syntyneet erät, jotka kaikki ovat verovähennyskelvottomia, nostaan siten myös veroastetta.

Uponor Oyj ja sen tytäryhtiö Uponor Business Solutions Oy on saanut verottajalta jälkiverotus- ja verotuksen oikaisupäätökset koskien verovuosia 2005-2009. Ne velvoittavat yhtiöitä maksamaan 14,6 miljoonaa euroa veroja ja viivemaksuja. Pysyen aiemmassa kannassaan Uponor aikoo hakea muutosta päätöksiin verotuksen oikaisulautakunnalta. Jälkiverotus- ja verotuksen oikaisupäätökset perustuvat kesällä 2008 Uponor-konsernin joissakin suomalaisissa yhtiöissä suoritettuun verotarkastukseen, joka koski vuosia 2004-2007. Kiista koskee lähinnä Uponor Business Solutions Oy:n sisäisten palveluveloitusten markkinaehtoista siirtohinnoittelua. Edellisten tilikausien tuloverot sisältävät 1,9 miljoonaa euroa näihin verotuspäätöksiin liittyviä veronlisäyksiä

10. Osakekohtainen tulos

	2011	2010
Tulos jatkuvista toiminnoista	1,9	27,0
Lopetettujen toimintojen tulos	-0,3	-2,3
Tilikauden tulos	1,6	24,7
Osakkeet, 1 000 kpl		
Keskimääräinen painotettu osakemäärä *)	73 067	73 067
Laimennettu keskimääräinen painotettu osakemäärä	73 067	73 067
Laimentamaton osakekohtainen tulos, €	0,03	0,34
- Jatkuvat toiminnot	0,03	0,37
- Lopetetut toiminnot	0,00	-0,03
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,03	0,34
- Jatkuvat toiminnot	0,03	0,37
- Lopetetut toiminnot	0,00	-0,03

*) Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ei sisällä omia osakkeita.

11. Aineettomat hyödykkeet

2011	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Kesken-eräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	59,4	72,9	0,3	0,2	132,8
Rakennemuutokset	0,4				0,4
Kurssierot	0,0	0,9			0,9
Lisäykset	1,9	2,6	0,1		4,6
Vähennykset	-1,2	-0,8			-2,0
Siirrot erien välillä	0,4			-0,2	0,2
Hankintameno 31.12.	60,9	75,6	0,4	0,0	136,9
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	35,0	0,7	0,2	-	35,9
Rakennemuutokset	0,3				0,3
Kurssierot	0,0				0,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-1,2				-1,2
Tilikauden poisto	4,5		0,1		4,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	38,6	0,7	0,3	-	39,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	22,3	74,9	0,1	0,0	97,3
2010	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Kesken-eräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	59,2	73,5	0,3	-	133,0
Kurssierot	0,9	0,3	-	-	1,2
Lisäykset	0,6	0,2	0,0	0,2	1,0
Vähennykset	-1,2	-1,1	-	-	-2,3
Siirrot erien välillä	-0,1	-	-	-	-0,1
Hankintameno 31.12.	59,4	72,9	0,3	0,2	132,8
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	30,8	0,5	0,2	-	31,5
Kurssierot	0,9	0,2	-	-	1,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-1,2	-	-	-	-1,2
Tilikauden poisto	4,4	-	0,0	-	4,4
Siirrot erien välillä	0,1	-	-	-	0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	35,0	0,7	0,2	-	35,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	24,4	72,2	0,1	0,2	96,9

IFRS 3 -standardin mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvot testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Vuosina 2011 ja 2010 aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit kohdistuivat lähes kokonaan ERP toiminnanohjausjärjestelmään sekä saksalaisen Zent-Frenger-tytäryhtiön 50,32 prosentin omistusosuuden hankintaan. Siltä syntynyt liikearvo kohdistuu Talotekniikka - Eurooppa segmenttiin.

Suurin osa liikearvosta koostuu Asko Oyj:n hankkimasta Uponorin vähemmistöosuudesta (23,4 miljoonaa euroa), joka siirtyi nykyiselle Uponor Oyj:lle (ent. Asko Oyj) Oy Uponor Ab:n sulautumisen seurauksena, sekä Unicolor-liiketoimintojen (43,2 miljoonaa euroa) hankinnasta. Liikearvo kohdistuu konsernin raportoitaville segmenteille seuraavasti: Talotekniikka - Eurooppa 65,3 (62,9) miljoonaa euroa ja Yhdyskuntatekniikka 9,5 (9,5) miljoonaa euroa.

Arvonalentumistestit laaditaan jokaisessa rahavirtaa tuottavassa yksikössä erikseen. Liikearvojen rahavirtaennusteet kattavat viiden vuoden ajanjakson sisältäen jäännösarvon, joka lasketaan viidennen vuoden rahavirtaennusteen pohjalta. Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden taloudellinen vaikutusaika on oletettu rajoittamattomaksi, koska yksiköiden on arvioitu vaikuttavan rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Diskonttokorkona on käytetty sellaista korkotasoa, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä tuottovaatimusta ennen veroja. Vuoden 2011 testauslaskelmissa käytetyt korot vaihtelivat 10,9 % - 11,3 prosentin välillä. Arvonalentumistestausten tuloksena konserni ei alaskirjannut liikearvoja tilikaudella 2011.

lp

Arvon alentumistestauksen yhteydessä suoritettujen herkkyyksanalyysien perusteella selvitetiin, että myynnin pienentyminen enintään viidellä (5) prosentilla pitkän aikavälin ennusteisiin verrattuna ei altistaisi konsernia merkittäväälle liikearvon alaskirjauriskille. Myöskään diskonttokoron kolmen (3) prosenttiyksikön nousu ei johtaisi alaskirjauksiin silloin kun liiketoimintaennusteet pysyvät muilta osin muuttumattomina.

Konsernilla ei ole aktivoituja tuotekehitysmenoja.

12. Aineelliset hyödykkeet

2011	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset ja raken- nelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk- keet	Kesken- eräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	12,2	117,2	305,7	35,9	10,0	481,0
Rakennemuutokset	1,4	3,7	1,2	1,2	-	7,5
Kurssierot	0,2	0,7	1,8	0,5	0,1	3,3
Lisäykset	0,2	0,8	11,3	3,3	6,4	22,0
Vähennykset	-	-3,2	-4,4	-2,5	-	-10,1
Siirrot erien välillä	-0,1	0,2	-6,4	8,1	-2,0	-0,2
Hankintameno 31.12.	13,9	119,4	309,2	46,5	14,5	503,5
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	1,9	65,7	214,8	27,3	-	309,7
Rakennemuutokset	-	1,9	1,0	1,0	-	3,9
Kurssierot	-	0,2	1,8	0,3	-	2,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-2,6	-4,2	-2,4	-	-9,2
Tilikauden poisto	0,1	4,0	17,8	2,9	-	24,8
Siirrot erien välillä	-	-	-5,8	5,8	-	0,0
Arvon alentumiset	-	2,2	8,2	-	-	10,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	2,0	71,4	233,6	34,9	-	341,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	11,9	48,0	75,6	11,6	14,5	161,6
Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo			68,0			
2010	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset ja raken- nelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk- keet	Kesken- eräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	11,8	126,3	293,8	34,4	15,9	482,2
Kurssierot	0,5	4,1	12,0	0,8	1,6	19,0
Lisäykset	0,3	0,7	10,3	2,8	3,9	18,0
Vähennykset	-0,5	-10,5	-24,4	-2,9	0,0	-38,3
Siirrot erien välillä	0,1	-3,4	14,0	0,8	-11,4	0,1
Hankintameno 31.12.	12,2	117,2	305,7	35,9	10,0	481,0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	2,0	72,0	206,4	26,7	-	307,1
Kurssierot	-	2,0	7,9	0,7	-	10,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,2	-8,8	-22,1	-2,9	-	-34,0
Tilikauden poisto	0,1	4,3	18,0	2,3	-	24,7
Siirrot erien välillä	-	-3,8	3,2	0,5	-	-0,1
Arvon alentumiset	-	-	1,4	-	-	1,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	1,9	65,7	214,8	27,3	-	309,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	10,3	51,5	90,9	8,6	10,0	171,3
Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo			81,8			

Käyttöomaisuuden lisäykset koneisiin ja laitteisiin olivat pääosin korvausinvestointeja Euroopan liiketoiminnoissa. Edellisvuodelta siirtyneet keskeneräiset investoinnit saatiin tilikauden aikana pääosin

valmiiksi. Niiden tasearvo on noussut tilikaudella 2011 yhteensä 4,5 miljoonalla eurolla tasepäivän 14,5 miljoonaan euroon investointihankkeiden lisääntymisen seurauksena.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

2011	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Muut	Rahoitusleasingjärjestelyt yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,9	16,0	0,2	17,1
Kurssierot	-	0,0	0,0	0,0
Vähennykset	-	-0,3	-	-0,3
Hankintameno 31.12.	0,9	15,7	0,2	16,8
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	8,6	0,1	8,7
Kurssierot	-	0,0	0,0	0,0
Tillikauden poisto	-	0,5	0,0	0,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	9,1	0,1	9,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,9	6,6	0,1	7,6
2010	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Muut	Rahoitusleasingjärjestelyt yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,9	16,0	0,2	17,1
Kurssierot	-	0,0	0,0	0,0
Lisäykset	-	-	0,0	0,0
Vähennykset	-	-	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	0,9	16,0	0,2	17,1
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	8,0	0,1	8,1
Kurssierot	-	0,0	0,0	0,0
Tillikauden poisto	-	0,6	0,0	0,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	8,6	0,1	8,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,9	7,4	0,1	8,4

13. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

2011	Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	Käypään arvoon tulosvalkuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävikissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Taseerien kirjanpitoarvot	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkia taso	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Muut osakkeet ja osuudet				0,2		0,2		15
Pitkäaikaiset saamiset			2,6			2,6		16
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset			120,1			120,1		19
Johdannalssopimukset	0,1	1,3				1,4	2	19
Rahavarat			29,1			29,1		
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,1	1,3	151,8	0,2		153,4		
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					110,4	110,4		24
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					2,7	2,7		24
Johdannalssopimukset	5,1	0,8				5,9	2	25
Ostovelat ja muut velat					59,2	59,2		25
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	5,1	0,8			172,3	178,2		

f

2010	Suojaus- lasken- nassa olevat johdan- naiset	Käypään arvoon tulosval- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitus- varat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase- erien kirjan- pito- arvot	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkia taso	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Muut osakkeet ja osuudet				0,2		0,2		15
Pitkäaikaiset saamiset			7,7			7,7		16
Johdannaissopimukset	0,5					0,5	2	16
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Korolliset saamiset			0,0			0,0		18
Myyntisaamiset ja muut saamiset			97,2			97,2		19
Johdannaissopimukset	2,0	0,9				2,9	2	19
Rahavarat *)			11,9			11,9		
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2,5	0,9	116,8	0,2		120,4		
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					43,5	43,5		24
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					35,2	35,2		24
Johdannaissopimukset	4,7	1,4				6,1	2	25
Ostovelat ja muut velat					52,8	52,8		25
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	4,7	1,4			131,5	137,6		

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. IFRS 7 -standardin käyvän arvon hierarkiassa kaikki konsernin käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit kuuluvat tasoon 2. *) Sisältää sulkutilisaamista 0,7 miljoonaa euroa, joka vapautui tammikuussa 2011.

14. Osuudet osakkuusyhtiöissä

	2011	2010
Hankintameno 1.1.	0,0	0,0
Lisäykset	0,0	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,0	0,0

Konserni omistaa pienten saksalaisten Punitec-nimisten osakkuusyhtiöiden osakkeita, joilla ei ole tasearvoa. Konserni perusti kesällä 2011 Uponor Middle East -nimisen yhteisyrityksen. Sen kirja-arvo ei ole materiaallinen.

15. Muut osakkeet ja osuudet

Muut pitkäaikaiset varat	0,2	0,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,2	0,2

Muut pitkäaikaiset varat sisältävät muita noteeraamattomia osakkeita ja osuuksia, jotka on arvostettu hankintamenoon, koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

16. Pitkäaikaiset saamiset

Muut lainasaamiset	0,2	5,7
Johdannaissopimukset	-	0,5
Muut saamiset	2,4	2,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,6	8,2

Vuoden 2010 luvut sisältävät alun perin 4,0 miljoonan punnan pitkäaikaisen saamisen, josta sovittiin käteisenä saadun kauppahinnan lisäksi vuonna 2008 Brittein saarten yhdyskuntateknisestä liiketoiminnasta irtautumisen yhteydessä. Tämä 6,0 miljoonan euron suuruinen pääoman ja pääomitetut korot sisältävä saaminen kirjattiin alas vuoden 2011 lopussa ja vieni kirjattiin rahoituskuluihin.

17. Vaihto-omaisuus

	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet	9,9	12,6
Valmiit tuotteet / tavarat	57,4	59,6
Puolivalmiit tavarat	14,5	10,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	81,8	82,9

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO -periaatteen mukaan laskettuun hankintamenuun tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Tilikaudella kuluksi kirjattiin romutuksia ja alaskirjauksia 5,7 miljoonaa euroa (7,3 miljoonaa euroa).

18. Lyhytaikaiset korolliset saamiset

Muut lainasaamiset	-	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	0,0

19. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset	109,3	94,5
Epävarmat saatavat	-2,7	-1,4
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	2,4	1,1
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	5,5	9,2
Johdannaissopimukset	1,4	2,9
Muut saamiset	13,5	5,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	129,4	111,9

Konsernin arvion mukaan muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

Konserni on kirjannut tilikauden aikana kuluksi epävarmoja saatavia 2,7 (1,4) miljoonaa euroa. Konserni ei ole tietoinen muista sellaisista tekijöistä, jotka saattaisivat aiheuttaa lisää mahdollisia luottotappioita.

Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 28 Rahoitusriskien hallinta.

Siirtosaamiset

Verot	2,8	3,4
Saadut alennukset	0,0	0,0
Korot	0,0	0,3
Muut	2,7	5,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,5	9,2

20. Oma pääoma

Uponor Oyj:n osakepääoma oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944 koko vuoden 2011 ajan. Kullakin osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni. Osakkeella ei ole nimellisarvoa, eikä vähittäis- tai enimmäisosakepääomaa. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Vuoden 2011 aikana yhtiön hallussa oli 160 000 omaa osaketta yhteisarvoltaan 1,2 miljoonaa euroa. Ne on hankittu 17.11.-5.12.2008 välisenä aikana. Takaisinoston peruste oli osakkeiden käyttö vastikkeena yhtiön osakesidonnaisissa kannustinohjelmissa. Omat osakkeet esitetään edellisten tilikausien voittovarojen vähennyksenä. Tilinpäätöksessä omilla osakkeilla ei ole tasearvoa.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (SVOP) sisältää oman pääoman luonteiset sijoitukset, ja suojausrahastoon kirjataan suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvän arvon muutokset. Muut rahastot sisältävät paikallisten lakien vaatimat rahastot.

21. Laskennalliset verot

	2011	2010
Laskennalliset verosaamiset		
Varaston sisäinen kate	0,6	0,6
Varaukset	4,5	1,9
Käyttämättömät verotappiot	1,5	1,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,2	0,2
Työsuhde-etuudet	0,9	1,0
Myytävissä olevien sijoitusten ja johdannaispimusten arvostaminen	0,3	2,8
Muut väliaikaiset erot	5,2	6,3
Yhteensä	13,2	13,9
Laskennalliset verovelat		
Poistoero ja verottamattomat varaukset	5,6	5,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1,2	1,0
Myytävissä olevien sijoitusten ja johdannaispimusten arvostaminen	0,2	0,4
Muut väliaikaiset erot	5,2	2,4
Yhteensä	12,2	9,5

Konserni on kirjannut laskennallisen verosaamisen vahvistetuista tappioistaan. Laskennallinen verosaaminen on laskettu niistä vahvistetuista tappioista, jotka voidaan todennäköisesti hyödyntää tulevana vuosina saman valtion alueella syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Konsernilla oli 31.12.2011 verotuksellisia nettotappioita 7,2 (4,4) miljoonaa euroa, joista yhtiö on kirjannut laskennallista verosaamista. Vahvistetuista tappioista 3,9 (5,3) miljoonaa euroa ei vanhene lainkaan tai yli viiden vuoden kuluttua. Vuoden 2012 aikana vanhenee 2,9 miljoonan euron tappiot. Vuonna 2011 on taseeseen jätetty kirjaamatta 2,2 (0,9) miljoonan euron arvosta verotuksessa vahvistettuja tappioita, joiden käyttöön liittyy epävarmuutta ja joista ei siksi ole kirjattu laskennallista verosaamista.

Konserni laskee Suomen ulkopuolisten yritysten jakamattomista voittovaroista laskennallisen verovelan ainoastaan siltä osin, kun niitä ei ole tarkoitus pysyvästi sijoittaa uudelleen kyseiseen liiketoimintaan ja niiden kotiuttamisesta seuraisi verokuluja.

22. Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet

Konsernilla on useita eläkejärjestelyjä työntekijöiden eläketurvan kattamiseksi. Eläketurva perustuu kunkin maan paikalliseen lainsäädäntöön ja vakiintuneeseen käytäntöön. Konsernilla on sekä maksu- että etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin tai vakuutusmatemaattisiin laskelmiin. Vakuutusmatemaattiset laskelmat on tehty konsernin ulkopuolisten auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen toimesta. Vakuutusmatemaattisten eläkevastuulaskelmien diskonttokorkokanta määräytyy yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinakorkojen tai valtion pitkäaikaisen velkasitoumusten korkojen perusteella. Eläke-edut määräytyvät yleensä perustuen työvuosien määrään sekä loppupalkkaan. Suurin osa konsernin etuus pohjaisista järjestelyistä on Saksassa ja Ruotsissa. Niiden osuus on noin 94 (90) % etuus pohjaisten järjestelyjen konsernitaseeseen kirjatusta eläkeveloitteesta. Suomessa eläketurva hoidetaan suurimmalta osin TyEL-järjestelmän kautta, joka on katsottu maksupohjaiseksi eläkejärjestelyksi.

	2011	2010
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät veloitteet:		
- Eläkkeet - etuus pohjaiset järjestelyt	17,0	20,2
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	4,1	0,9
Yhteensä	21,1	21,1
Eläkeveloitteet ja muut velat		
	2011	2010
Työsuhde-etuuksiin liittyvien saatavien ja veloitteiden täsmäytys		
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	0,7	1,0
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	18,8	21,3
Varojen käypä arvo	-0,4	-0,5
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-2,1	-1,6
Nettovelka taseessa	17,0	20,2

	2011	2010				
Tuloslaskelman kulut						
Tilikauden työsuoritukseen liittyvät menot	0,2	0,0				
Korkomenot	0,8	0,9				
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	0,0	0,0				
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	0,0	0,0				
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	0,0	0,0				
Voitot järjestelyyn supistamisesta	-0,1	-0,2				
Yhteensä	0,9	0,7				
Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto	0,0	-0,1				
Tuloslaskelmaan kirjatut kulut toiminnoittain						
Hankinta ja valmistus	-0,1	-0,3				
Varastointimenot	0,0	0,0				
Myynti ja markkinointi	0,3	0,3				
Hallinto	0,6	0,6				
Muut	0,1	0,1				
Yhteensä	0,9	0,7				
Velvoitteen nykyarvon muutos						
Velvoite 1.1.	22,4	20,8				
Liiketoiminnan myynnit	-	-0,2				
Työsuorituksesta johtuvat menot	0,2	0,3				
Korkomenot	0,8	0,9				
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-1,8	1,0				
Voitot (-) ja tappiot (+) järjestelyyn supistamisesta	-0,3	0,0				
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	0,0	0,0				
Maksetut etuudet	-0,9	-1,1				
Suoritukset	-0,3	-0,3				
Kurssierot	-0,6	1,0				
Velvoite 31.12.	19,6	22,4				
Järjestelyyn kuuluvien varojen käylien arvojen muutos						
Varojen käypä arvo 1.1.	0,5	0,6				
Liiketoiminnan myynnit	-	0,1				
Varojen odotettu tuotto	0,0	0,0				
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	0,1	-0,1				
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	1,0	0,6				
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	0,0	0,0				
Liiketoimintojen yhdistämiset	-0,2	-0,2				
Kurssierot	0,0	0,0				
Maksetut etuudet	-0,9	-0,5				
Varojen käypä arvo 31.12.	0,4	0,5				
Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin, % järjestelyyn kuuluvista varoista						
Muut	100,0	100,0				
Yhteensä	100,0	100,0				
Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset						
	Pohjoismaat		Saksa		Muut maat	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Diskonttokorko, %	3,5-4,75	3,25-4,50	4,50-4,75	4,50	4,50-4,75	4,50
Varojen odotettu tuotto, %	4,50	4,50	n/a	n/a	n/a	n/a
Palkankorotusoletus, %	3,00-3,50	3,00-3,50	2,00	3,00	n/a	n/a
Eläkkeiden korotusoletus, %	0,50-2,00	0,50-2,00	2,00	2,00	2,00	2,25

Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen odotettu tuotto on 4,50 (5,50) prosenttia. Määritettäessä eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen pitkän aikavälin odotettua tuottoa konserni on tarkastellut pitkän aikavälin toteutuneita tuottoja ja odotettavissa olevia tuottoja omaisuusryhmittäin. Odotetusta tuotosta on vähennetty transaktiokustannukset ja tuotoista maksettavat verot.

Määrät tilikaudelta ja edelliseltä tilikaudelta	2011	2010
Velvoitteen nykyarvo	19,6	22,4
Varojen käypä arvo	-0,4	-0,5
Ylikate (+)/Alikate (-)	19,2	21,9
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyyn kuuluviin varoihin	-0,1	-0,1
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyyn kuuluviin velkoihin	-0,4	0,0

Konserni ennakoi maksavansa etuus pohjaisiin järjestelyihin 1,0 (0,8) milj. euroa vuonna 2012.

23. Varaukset

	Takuu- varaukset	Ympäristökulu- varaukset	Uudelleenjärjestely- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2011	6,2	4,7	0,0	1,1	12,0
Rakennemuutokset	0,6	-	-	-	0,6
Muuntoero	0,1	-	-	0,0	0,1
Varausten lisäykset	2,4	0,4	0,1	10,9	13,8
Käytetyt varaukset	-3,2	-0,9	-	-0,3	-4,4
Käyttämättömien varausten peruutukset	-	-	-	-0,1	-0,1
Varaukset 31.12.2011	6,1	4,2	0,1	11,6	22,0
Lyhytaikaiset varaukset	5,0	0,9	0,1	10,8	16,8
Pitkäaikaiset varaukset	1,1	3,3	-	0,8	5,2

Takuuvaraukset olivat tilikauden lopulla 6,1 (6,2) miljoonaa euroa. Takuuvaraukset perustuvat aikaisempien vuosien kokemuksiin viallisista tuotteista tarkoituksena varautua takuukorjauksista tulevaisuudessa syntyviin kuluihin. Takuuajat poikkeavat eri maissa lainsäädännöstä ja kauppatavoista riippuen. Vuoden 2011 muiden varausten lisäyksistä 9,7 miljoonaa euroa liittyy jo vuonna 2008 julkistettuihin reklamaatiotapauksiin, jotka koskevat jo tuolloin lopetettujen tuotemerkkien toimituksia. Konserni on sopinut vastuuvakuuttajansa kanssa kyseisten vahinkojen korvausmenettelyistä ja niistä saatavat tuotot kattavat tilikaudelle 2011 kirjatut varaukset täysimääräisesti.

Ympäristövaraus oli tilikauden lopulla 4,2 (4,7) miljoonaa euroa ja se liittyy pääosin vuonna 2004 myytyyn Suomen kiinteistöliiketoimintaan. Ympäristövarauksesta 0,9 (1,4) miljoonaa euroa odotetaan realisoituvan vuoden 2012 aikana.

24. Korolliset velat

	2011	2010
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Joukkovelkakirjalaina	100,0	-
Lainat rahoituslaitoksilta	-	32,0
Rahoitusleasingvelat	10,4	11,5
Yhteensä	110,4	43,5
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Yritystodistukset	1,0	18,0
Lainat rahoituslaitoksilta	0,9	16,5
Rahoitusleasingvelat	0,8	0,7
Yhteensä	2,7	35,2

Pitkäaikaisten korollisten velkojen erääntymisaajat

	2013	2014	2015	2016	2017 -
Joukkovelkakirjalaina	-	-	-	20,0	80,0
Rahoitusleasing sopimukset	2,6	0,6	0,6	0,6	6,0
Yhteensä	2,6	0,6	0,6	20,6	86,0

Korollisten velkojen korkokannan vaihteluväilt, % p.a. **2011** **2010**

Yritystodistukset	2,141	0,994 - 0,995
Lainat rahoituslaitoksilta	-	3,45
Joukkovelkakirjalaina *)	3,418-4,446	-

*) Konserni on suojannut koronvaihtosopimuksilla puolet joukkovelkakirjalainan koroista heinäkuulle 2015.

Konsernin rahoitusrakenne uudistettiin kesäkuussa 2011 laskemalla liikkeelle kaksi yhteensä 100 miljoonan euron määräistä joukkovelkakirjalainaa. Viiden vuoden vaihtuvakorkoisen lainan määrä on 20 miljoonaa euroa ja seitsemän vuoden vaihtuvakorkoisen lainan määrä on 80 miljoonaa euroa. Uudistuksella haluttiin laajentaa rahoituslähteitä ja pidentää rahoituksen maturiteettia. Joukkovelkakirjalainojen sijoittajat olivat kotimaisia institutionaalisia sijoittajia.

Kesäkuussa 2011 Uponor maksoi pois jäljellä olevan 40 miljoonan euron takaisinlainan kotimaiselta eläkevakuutusyhtiöltä.

Rahoitusleasingvelat	2011	2010
Vähimmäisleasingmaksut		
Alle 1 vuosi	1,6	1,6
1-5 vuotta	6,9	7,6
Yli 5 vuotta	8,5	9,8
Yhteensä	17,0	19,0
Tulevat rahoituskulut	5,8	6,7
Rahoitusleasingvastuut - vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo	11,2	12,3
Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo		
Alle 1 vuosi	0,8	0,8
1-5 vuotta	4,4	4,9
Yli 5 vuotta	6,0	6,6
Yhteensä	11,2	12,3

Konsernin rahoitusleasingsopimukset kohdistuvat pääasiassa toimisto-, tehdas- ja varastorakennuksiin. Konsernin rahoitusleasingsopimusten aktivoituiden kustannukset 31.12.2011 olivat 7,6 (8,4) miljoonaa euroa, jotka sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Näiden aktivoitujen poistot olivat vuonna 2011 yhteensä 0,6 (0,6) miljoonaa euroa. Yhteenlasketut leasingmaksut vuonna 2011 olivat 2,0 (2,1) miljoonaa euroa, johon sisältyi korkokustannusta 1,0 (1,1) miljoonaa euroa.

Merkittävin leasingvastuu on muodostunut rahoitusleasingsopimuksesta, joka solmittiin vuonna 1999 saksalaisen Unicom-yrityskaupan yhteydessä. Tiilikaudella 2011 ei tehty uusia merkittäviä rahoitusleasingsopimuksia.

25. Osto- ja muut velat

	2011	2010
Ostovelat	45,7	51,0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	6,1	6,7
Siirtovelat	63,2	56,8
Saadut ennakot	0,0	0,9
Johdannaissopimukset	5,9	6,1
Muut lyhytaikaiset velat	13,5	1,8
Yhteensä	134,4	123,3
Siirtovelat		
Henkilökulut	12,9	19,5
Bonukset	14,6	9,5
Verot	2,0	2,7
Korot	3,4	0,2
Muut	30,3	24,9
Yhteensä	63,2	56,8

4p

26. Vastuositoumukset

	2011	2010
Omien velkojen puolesta annetut vakuudet		
Annetut pantit	0,0	0,0
Kiinnitykset	0,1	-
Takaukset	-	0,1
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	5,9	7,0
Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellämainittuihin lukuihin.		
Annetut pantit	0,0	0,0
Kiinnitykset	0,1	-
Takaukset	5,9	7,1
Yhteensä	6,0	7,1

Vastuositoumukset on esitetty parhaan arvion mukaan vastuun määrästä. Yhtiö on tehnyt sopimuksia kolmansien osapuolten (entisiä konserni- tai osakkuusyhtiöitä) kanssa tarjotakseen niille rahoitus- tai suoritustakuita. Konsernilla ei ole näihin takuisiin liittyviä vakuuksia tai muita korvauksia. Niiden maksujen enimmäismäärät, joista Uponor Oyj on vastuussa, on merkitty kohtaan Muiden puolesta annetut vakuudet: Takaukset.

27. Muut vuokrasopimukset

	2011	2010
Vastaiset vähimmäisvuokrat		
Alle 1 vuosi	12,3	9,5
1-5 vuotta	19,1	14,1
Yli 5 vuotta	4,2	5,6
Yhteensä	35,6	29,3

Konserni on vuokrannut käyttöönsä toimisto- ja varistorakennuksia erityyppisin vuokrasopimuksin. Lisäksi muut käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, jotka eivät ole rahoitusleasingisopimuksia, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Niiden vuokrat merkitään kuluiksi vuokra-ajan kuluessa.

28. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden epävarmuustekijöistä aiheutuvat haitalliset vaikutukset konsernin tuloskehitykseen sekä varmistaa riittävä maksuvalmius kustannustehokkaasti. Rahoitusriskien hallinnan yleiset toimintaperiaatteet on määritelty konsernin hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Rahoituskomitea ohjaa ja valvoo rahoitusriskien käytännön hallintaa. Sen puheenjohtajana toimii konsernin toimitusjohtaja, ja muina jäseninä konsernin talousjohtaja ja rahoitus- ja riskienhallintajohtaja. Riskien hallinnassa käytetään vain rahoitusinstrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan seurata luotettavasti ja keskeytyksittä. Suojaustransaktiot toteutetaan konsernin johdon hyväksymien kirjallisten riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti muun muassa valuutta-, korko-, likviditeetti- ja vastapuoliriskien osalta.

Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin sisäisenä pankkina toimivaan emoyhtiön rahoitustoimintoon, jonka tehtävänä on tunnistaa, arvioida ja suojata konsernin rahoitusriskit. Sisäinen pankki huolehtii myös konsernin varain- ja riskienhallintaan liittyvien transaktioiden suorittamisesta ulkoisilla markkinoilla sekä palvelee liiketoimintayksiköitä rahoituksen eri osa-alueilla.

Valuuttariski

Toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin eri valuuttojen välisille valuuttariskeille, joita syntyy muun muassa valuuttamäärien myyntisaatavien ja ostovelkojen, konsernin sisäisen kaupankäynnin sekä

hp

valuuttamääräisten lainojen, talletusten ja pankkitilisaldojen seurauksena. Konsernin suojauspolitiikan mukaisesti tytäryhtiöt suojaavat merkittävät transaktioriskit konsernin sisäisillä valuuttatermiinisopimuksilla. Rahoitustoiminto vastaa nettovaluuttaposition arvioinnista ja positoiden suojaamisesta ulkoisilla valuuttamarkkinoilla. Suojausinstrumentteina käytetään pääasiallisesti valuuttatermiineitä ja -optioita. Valuuttajohdannaissojelmukset ovat kestoltaan alle vuoden pituisia.

Tuotantoyksiköt laskuttavat myyntiyksiköitä pääsääntöisesti niiden paikallisessa valuutassa. Tämä mahdollistaa valuuttakurssiriskien keskittymisen tuotantoyksiköihin, joilla on paremmat resurssit valuuttariskin hallinnoimiseen yhdessä konsernin rahoitustoiminnon kanssa. Näin ollen valuuttariskiä syntyy sisäisessä kaupankäynnissä lähinnä Saksan, Ruotsin, Yhdysvaltojen ja Suomen tuotantoyksiköiden sellaisessa myynnistä, joka tapahtuu muussa kuin kotivaluutassa.

Konsernin tytäryhtiöt arvioivat kuukausittain valuuttamääräisiä kassavirtoja seuraavien 12 kuukauden jaksoissa ja konsernin suojauspolitiikan mukaisesti suojaavat kuukausitasolla vähintään 80 prosenttia seuraavan 1-3 kuukauden, vähintään 50 prosenttia seuraavan 4-6 kuukauden ja vähintään 30 prosenttia seuraavan 7-9 kuukauden valuuttamääräisestä nettokassavirrasta. Tämä lieventää valuuttakurssimuutosten vaikutusta marginaaleihin ja antaa aikaa mukautua muutoksiin. Euron lisäksi keskeiset laskutusvaluutat olivat Ruotsin kruunu (SEK), Yhdysvaltain dollari (USD) ja Tanskan kruunu (DKK). Nämä valuutat muodostivat noin 36 prosenttia konsernin ulkoisista myyntisaamista 31.12.2011. Konsernin oma tuotanto ja siitä syntyvät kustannukset Yhdysvalloissa ja Ruotsissa tasapainottavat merkittävästi valuuttamääräistä transaktioriskiä.

Konsernin IFRS 7 valuuttariskipositio 31.12.2011

Valuutta, M€	SEK	USD	NOK	CAD	GBP	Yhteensä
Positio	-97,9	-22,6	-6,8	-11,9	-10,6	-149,9

Konsernin valuuttariskipositio 31.12.2010

Valuutta, M€	SEK	USD	NOK	CAD	GBP	Yhteensä
Positio	-88,5	-27,0	-5,9	-8,0	-2,6	-132,0

Esitetty valuuttapositio sisältää ainoastaan rahoitusinstrumentit IFRS 7 määritelmien mukaisesti. Positio on vieraan valuutan määräisten rahoitusvarojen ja -velkojen summa tilinpäätöspäivänä. Positio ei sisällä nettoinvestoinneiksi luokiteltuja sisäisiä lainoja eikä ennustettuja myyntejä ja ostoja, joita ei ole vielä kirjattu taseeseen saamisiksi tai veloiksi. Vuoden 2010 luvut sisältävät esitystavan muutoksen.

Mikäli euro vahvistuisi 10 prosenttia kaikkia muita valuuttoja vastaan, olisi ilman veroja laskettu tulosvaikutus 1,4 miljoonaa euroa ja oman pääoman muuntoeroaikutus 13,6 miljoonaa euroa.

Konserni altistuu valuuttakurssivaihteluista aiheutuvalle translaatoriskille, kun euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden valuuttamääräiset varat ja velat muunnetaan konsernin raportointivaluutan määräiseksi. Merkittävimmät valuuttamääräiset tase-erät kohdistuvat Yhdysvaltain dollariin (USD) ja Ruotsin kruunuun (SEK). Translaatoriski vaikuttaa taseen muutosten kautta kirjanpidolliseen tulokseen ja tunnuslukuihin, mutta ei kassavirtoihin. Konsernin suojauspolitiikan mukaisesti euroalueen ulkopuolisia tase-eriä ei suojata. Poikkeuksen muodostavat valuuttamääräisten sisäisten lainojen pääomat, jotka suojataan kokonaisuudessaan. Lisäksi konsernin rahoituskomitean erikseen määrittelemät lainat ovat suojauslaskennan piirissä. Näiden lainojen ja lainojen valuuttasuojien käyvän arvon muutoksia ei kirjata tulokseen, vaan ne vaikuttavat omaan pääomaan siltä osin kuin suojaus on tehokas.

Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille tase-erien arvonmuutosten sekä markkinakorkojen muutoksista aiheutuvien korkotulojen ja -menojen uudelleenjärjestelyjen yhteydessä. Rahoitustoiminto vastaa korkoriskin hallinnasta rahoituspolitiikan määrittämässä puitteissa tavoitteenaan korkoposition tasapainottaminen ja korkokulujen minimoiminen.

Korkoriskien hallitsemiseksi lainanotto hajautetaan kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin luottoihin. Korkoposition korkosidonnaisuusaiakaa säädellään lainojen korkojakson valinnoilla. Johdannaisinstrumentteja kuten koronvaihtosopimuksia, korkotermiinejä ja korko-optioita voidaan myös käyttää. Rahoitustoiminnon tehtäviin kuuluu myös huolehtia muun muassa ulkoisten rahoituserien sekä niillä rahoitettujen tase-erien ajallisesta vastaavuudesta. Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta ko. sijoitusten vaikutus ei ole merkittävä kokonaisuudessaan.

Kesäkuussa 2011 konserni laski liikkeelle kaksi vaihtuvakorkoista joukkovelkakirjalainaa yhteisarvoltaan 100 miljoonaa euroa ja teki koronvaihtosopimuksen, jolla 50 miljoonaa euroa muutettiin kilnteäkorkoiseksi neljän vuoden ajaksi. Koronvaihtosopimukseen sovelletaan rahavirtojen suojausta, eli suojauslaskentaa.

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 –standardin tarkoittama riski markkinakorkojen muutoksesta on havainnollistettu seuraavassa herkkyyssanalyysissä. Markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön nousun tai laskun vaikutus ennen veroja tuloslaskelmaan on +/- 0.5 miljoonaa euroa (-/+ 0.0 miljoonaa euroa) ja omaan pääomaan +/- 1.4 miljoonaa euroa (+/- 0.0 miljoonaa euroa). Tuloslaskelmaan vaikuttava korkopositio sisältää vaihtuvakorkoiset rahoitusvelat ja rahoitussaamiset. Vaikutus omaan pääomaan syntyy suojauslaskennan piirissä olevan koronvaihtosopimuksen käyvän arvon muutoksen vaikutuksesta.

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski syntyy, kun yritys ei pysty rahoittamaan toimintaansa luottokelpoisuuttaan vastaavilla ehdoilla. Konsernin maksuvalmiutta hallitaan tehokkaiden kassanhallintaratkaisuiden avulla sekä sijoittamalla vain matalan riskin kohteisiin, jotka ovat nopeasti ja selkeään markkinahintaan muunnettavissa käteisvaroiksi. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman sekä riittävien luottolimiittireservien avulla ja käyttämällä rahoituksen hankinnassa erilaisia rahoitusmuotoja useista eri lähteistä.

Rahoitustoiminto koordinoi konsernin vieraan pääoman hankinnan emoyhtiön kautta. Poikkeustapauksissa eli lähinnä käytännöllisyys- ja lainsäädännöllisistä syistä rahoitustoiminto on toteuttanut yksittäisen tytäryhtiön nimissä paikallisia käyttöpääomalimittejä, joiden takaaajana toimii konsernin emoyhtiö.

Konsernin rahoitusrakenne uudistettiin kesäkuussa 2011 laskemalla liikkeelle kaksi yhteensä 100 miljoonan euron määräistä joukkovelkakirjalainaa. Viiden vuoden vaihtuvakorkoisen lainan määrä on 20 miljoonaa euroa ja seitsemän vuoden vaihtuvakorkoisen lainan määrä on 80 miljoonaa euroa. Uudistuksella haluttiin laajentaa rahoituslähteitä ja pidentää rahoituksen maturiteettia. Joukkovelkakirjalainojen sijoittajat olivat kotimaisia institutionaalisia sijoittajia.

Kesäkuussa 2011 Uponor maksoi pois jäljellä olevan 40 miljoonan euron takaisinlainan kotimaiselta eläkevakuutusyhtiöltä. Yhtiöllä on käytettävissään kahdenvälisiä komittoituja luottolimiittejä 190 miljoonan euron arvosta; niistä ei kauden päättyessä ollut nostettuna yhtään.

Merkittävimmät voimassa olevat rahoitusjärjestelyt 31.12.2011 olivat:

- Joukkovelkakirjalaina 80 miljoonaa euroa, erääntyy vuonna 2018
- Joukkovelkakirjalaina 20 miljoonaa euroa, erääntyy vuonna 2016
- Useita komittoituja, pankkia sitovia luottolimiittejä, joiden määrä on yhteensä 190 miljoonaa euroa, erääntyy vuonna 2015.

Näiden lisäksi konsernilla on yhteensä 150 miljoonan euron suuruinen kotimainen yritystodistusohjelma. Raportointikauden päättyessä konsernilla oli 29,1 miljoonaa euroa rahavaroja.

Rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen rahavirrat sopimuksiin perustuen 31.12.2011

	2012	2013	2014	2015	2016 -
Joukkovelkakirjalaina	3,7	3,7	3,7	3,7	107,9
Yritystodistukset	1,0				
Rahoitusleasingvelat	1,6	3,4	1,3	1,2	9,6
Käytössä olevat pankkitilien luottolimitit	0,9				
Ostovelat	45,7				

Johdannaissopimukset

Valuuttajohdannaiset					
- suoritettavat rahavirrat	229,7				
- saatavat rahavirrat	227,2				
Korkejohtannaiset	0,4	0,6	0,5	0,2	
Sähköjohtannaiset	0,3	0,1	0,1	0,0	
Muiden puolesta annetut takaukset	3,1	1,5	0,6	0,7	

Rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen rahavirrat sopimuksiin perustuen 31.12.2010

	2011	2012	2013	2014	2015 -
Yritystodistukset	18,0				
Lainat rahoituslaitoksilta	17,5	17,0	16,4	-	-
Rahoitusleasingvelat	1,6	1,4	3,8	1,3	10,8
Käytössä olevat pankkitilien luottolimitit	0,3				
Ostovelat	32,7				
Johdannaissopimukset					
Valuuttajohdannaiset					
- suoritettavat rahavirrat	254,2				
- saatavat rahavirrat	250,1				
Sähköjohdannaiset	1,1	0,4	0,1	0,0	
Muiden puolesta annetut takaukset	0,1	6,9	0,0	0,0	

Vastapuoli- ja luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin liittyvä vastapuoliriski on määritelty riskiksi siitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään tehdyn sopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

Vastapuoliriskin minimoimiseksi konsernin kassavaroja sijoitetaan ja johdannaissopimuksia tehdään ainoastaan konsernin luottokelpoisuusehdot täyttävien vastapuolien kanssa. Konsernin normaalissa liiketoiminnassa ei tilikauden aikana aiheutunut merkittäviä luottotappioita. Konsernin vastapuoliriskin enimmäismäärä on rahoitusvarojen kirjanpitoarvo 31.12.2011.

Konsernin myyntisaatavien luottoriskikeskittymää pienentää laaja ja maantieteellisesti jakautunut asiakaskunta. Asiakaskohtaisia luottolimittejä sekä heidän taloudellista tilaansa seurataan säännöllisesti. Myyntisaatavat luottovakuutetaan soveltuvin osin. Tilikauden aikana tulosvaikutteisesti kirjattujen luottotappioiden määrä oli kaikkiaan 1,3 miljoonaa euroa (1,4 miljoonaa euroa).

Myyntisaamisten ikäjakauma	2011	2010
Erääntymättömät	78,6	73,2
Erääntyneet 1-30 päivää	20,6	14,5
Erääntyneet 31-60 päivää	1,9	3,4
Erääntyneet 61-90 päivää	1,5	0,5
Erääntyneet yli 90 päivää	4,0	1,5
Yhteensä	106,6	93,1

Joulukuussa 2011 Uponor päätti alaskirjata 6,0 miljoonan euron suuruisen pitkäaikaisen saamisen, joka liittyy Englannissa ja Irlannissa sijainneen yhdyskuntateknisen liiketoiminnan myymiseen vuonna 2008. Summa sisältää pääoman ja pääomitetut korot lainasaamisesta, joka jäi Uponorille kauppahinnan loppueränä.

Hintariski

Konserni altistuu raaka-aineiden, kuten muovin, alumiinin, kuparin ja sinkin, sekä sähkön hintariskille liiketoiminnassaan. Raaka-aineiden hintariskiä suojataan pitkillä kiinteähintaisilla toimitussopimuksilla aina kun se on taloudellisesti järkevää. Rahoitustoiminto vastaa suojaustoimenpiteistä sähkön hintariskin hallinnoimiseksi Pohjoismaissa konsernin sähkösuojauspolitiikassa määriteltyjen puitteiden mukaisesti. Konsernin sähkösuojauspolitiikan mukainen suojausaste seuraavalle 12 kuukaudelle on 70-100 prosenttia ja sitä seuraavalle 12 kuukaudelle 25-80 prosenttia. Suojaustavoitteet saavutetaan pääasiallisesti käyttämällä sähköjohdannaisia. Sähköjohdannaisiin sovelletaan suojauslaskentaa.

Alla olevassa taulukossa esitetään avoinna olevien sähköjohdannaisten herkkyys sähkön hintamuutoksille, jos sähkön markkinahinta nousisi tai laskisi 10 % muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Luvut on esitetty ennen verojen vaikutusta. Käypään arvoon kirjattavat sähköjohdannaiset vaikuttavat tuloslaskelmaan. Niiden sähköjohdannaisten, jotka täyttävät IAS 39:n suojauslaskennan ehdot, arvomuutokset vaikuttavat omaan pääomaan.

	2011	2010
Muutos tuloslaskelmassa	-	+/- 0,1
Muutos omissa pääomassa	+/- 0,5	+/- 0,7

29. Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Nimellisarvot		2011	2010			
Korkojohdannaiset: Koronvaihtosopimukset		50,0	-			
Valuuttajohdannaiset: Termiinisopimukset						
- ei suojauslaskennassa		80,0	44,8			
- suojauslaskennassa		132,8	130,3			
Ostetut valuuttaoptiot		14,2	21,6			
Asetetut valuuttaoptiot		14,2	21,6			
Hyödykejohdannaiset: Termiinisopimukset						
- suojauslaskennassa		5,8	6,0			
Käyvät arvot						
	2011	2011	2011	2010	2010	2010
	Positiivinen	Negatiivinen	Netto	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
	käypä arvo	käypä arvo	käypä arvo	käypä arvo	käypä arvo	käypä arvo
Korkojohdannaiset: Koronvaihtosopimukset	0,0	-1,8	-1,8	0,0	0,0	0,0
Valuuttajohdannaiset: Termiinisopimukset						
- ei suojauslaskennassa	1,3	-0,8	0,5	0,9	-1,1	-0,2
- suojauslaskennassa	0,0	-3,0	-3,0	0,9	-4,7	-3,8
Ostetut valuuttaoptiot	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Asetetut valuuttaoptiot	-	0,0	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Hyödykejohdannaiset: Termiinisopimukset						
- suojauslaskennassa	0,0	-0,5	-0,5	1,6	0,0	1,6

Rahavirran suojauksiin kohdistettujen sähkö- ja korkojohdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan oman pääoman suojausrahastoon siltä osin kuin suojaus on tehokas.

Sähköjohdannaisten käyvän arvon muutoksen tappiona kirjattiin 1,8 miljoonaa euroa (voittoa 1,8 miljoonaa euroa) suojausrahastoon tilikauden aikana. Tehottoman osuuden vaikutus tilikauden tulokseen oli 0,1 miljoonaa euroa tappiota (voittoa 0,1 miljoonaa euroa). Suojausrahastosta kirjattiin voittoa 0,3 miljoonaa euroa (tappiota 0,2 miljoonaa euroa) tuloslaskelmaan. Se sisältyy hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

Korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksen tappio 1,3 miljoonaa euroa kirjattiin suojausrahastoon tilikauden aikana. Luvussa on huomioitu verovaikutus. Suojaussuhteesta ei kirjattu tehottomuutta tilikauden aikana.

30. Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on luoda tehokas pääomarakenne, jonka avulla varmistetaan konsernin normaali toimintaedellytykset ja kasvumahdollisuudet, ja sitä kautta lisätä osakkeenomistajien pitkän aikavälin tuottoa.

Investointipäätösten lisäksi osingonjako on merkittävin keino vaikuttaa pääomarakenteeseen. Konsernin pitkän aikavälin tavoitteena on maksaa vuosittain kasvava perusosinko, joka on vähintään 50 prosenttia osakekohtaisesta vuosituloksesta.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan nettovelkaantumisasteella (gearing). Nettovelkaantumisastetta laskettaessa korollinen nettovelka jaetaan oman pääoman määrällä. Korolliseen nettovelkaan sisältyvät korolliset velat vähennettynä rahavaroilla. Konsernin tavoitteena on

pitää tilikauden vuosineljänneksen kautta laskettu nettovelkaantuneisuusaste 30–70 prosentin vaihteluvälillä. Tilikauden 2011 keskimääräinen (ka) gearing oli 55,8 %.

	2011	2010
Korolliset velat	113,2	78,7
Rahavarat	29,1	11,9
Korollinen nettovelka	84,1	66,8
Oma pääoma	209,2	252,1
Nettovelkaantumisaste, %	39,3	26,5
Nettovelkaantumisaste, ka, %	55,8	45,5

Konsernin rahoitussopimuksissa on sovittu tyypillisistä kovenanttiehdoista koskien nettovelkaantuneisuusastetta ja käyttökatteen suhdetta nettorahoituskuluihin. Näiden tunnuslukujen toteutuneet tasot ovat täyttäneet lainakovenanttien vaatimukset selkeästi.

31. Johdon kannustinjärjestelmä ja osakeperusteiset maksut

Konsernin vuosilta 2007 ja 2008 peräisin olleet kaksi osakeperusteista kannustinjärjestelyä, jotka oli suunnattu konsernin johtoryhmälle ja kansainväliselle johdolle vastaavasti, päättyivät 2011 lopussa. Vuoden 2007 ohjelma tuotti 19,622 osaketta, jotka annetaan saajille yhtiön omista osakkeista vuoden 2012 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Toinen ohjelma ei tuottanut mitään.

Kannustinohjelmien vaikutus konsernin liikevoittoon oli 0,0 (0,2) miljoonaa euroa, taseen omaan pääomaan 0,1 (0,1) miljoonaa euroa ja verojen maksamista varten kirjattiin velkaosuus 0,1 (0,1) miljoonaa euroa.

32. Lähipiiritiedot

Konsernin lähipiiriin luetaan kuuluviksi tytär- ja osakkuusyrietykset. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä konsernin johtoryhmä.

Liiketoimet osakkuusyhtiöiden kanssa	2011	2010
Jatkuvat toiminnot		
Ostot	1,7	1,4
Saamiset ja velat kauden lopussa		
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,0	-
Ostovelat ja muut velat	0,2	0,0
Johdon palkat ja palkkiot, TC		
Palkat ja palkkiot	2 281,2	2 590,1
Työsuhteen päättymisen yhteydessä suoritettavat etuudet	-	320,1
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	59,7	59,7
Yhteensä	2 340,9	2 969,9
Johdon palkat ja palkkiot: toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, TC		
Luomakoski Jyri, toimitusjohtaja	536,5	540,8
Bondestam Sebastian, varatoimitusjohtaja 18.3.2010 alkaen	266,3	257,5
Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa eläkeikäksi on sovittu 63 vuotta.		
Hallituksen palkkiot, TC		
Paasikivi Jari, puheenjohtaja	78,8	74,0
Rajahalme Aimo, varapuheenjohtaja	56,8	52,0
Eloranta Jorma	51,2	47,0
Nygren Eva	51,2	-
Silfverstolpe Nordin Anne-Christine	51,2	44,0
Simon Rainer S.	52,4	44,0
Yhteensä	341,6	261,0

ip

Rahalainat yhtiön johdolle

Yhtiön toimitusjohtajalla ja hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2011 eikä 31.12.2010 rahalainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

Yhtiön johdon osakkeenomistukset on esitetty tilinpäätöksen Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän esittelyn yhteydessä.

Osakkeet ja osuudet**Konserniyhtiöt**

Nimi	Valtio ja kotipaikka
Uponor Beteiligungs GmbH	Saksa, Hassfurt
Uponor (Deutschland) GmbH	Saksa, Hassfurt
Hewing GmbH	Saksa, Ochtrup
Uponor GmbH	Saksa, Hassfurt
Uponor S.A.R.L.	Ranska, Saint-Quentin-Fallavier
Uponor Middle East S.A.L. (Off Shore) (50.0%)	Libanon, Beirut
Uponor Holding GmbH	Saksa, Hassfurt
Zent-Frenger Gesellschaft für Gebäudetechnik mbH (50.3%)	Saksa, Heppenheim
Uponor Hispania, S.A.	Espanja, Móstoles
Uponor A/S	Tanska, Randers
Uponor Eesti OÜ	Viro, Tallinna
Jita Oy	Suomi, Virrat
Nereus Oy	Suomi, Uusikaupunki
Uponor Business Solutions Oy	Suomi, Vantaa
Uponor Suomi Oy	Suomi, Nastola
Uponor Texnikes Lyseis gia Ktiria AE	Kreikka, Ateena
Uponor Kft.	Unkari, Budapest
Cork Pipe Plant Limited	Irlanti, Bishopstown
Uponor (Cork) Limited	Irlanti, Bishopstown
Uponor (Ireland) Ltd	Irlanti, Bishopstown
Uponor S.r.l.	Italia, Badia Polesine
SIA Uponor Latvia	Latvia, Riika
UAB Uponor	Liettua, Vilna
Uponor s.r.o.	Tšekki, Praha
Uponor AS	Norja, Vestby
Uponor Sp. z o.o.	Puola, Plonie
Uponor Portugal - Sistemas para Fluidos, Lda.	Portugall, V.N. Gaia
Uponor Construção e Ambiente - Sistemas de Tubagens, S.A.	Portugall, V.N. Gaia
Uponor AG	Sveitsi, Pfungen
AO Asko-Upo (Spb)	Venäjä, Pietari
ZAO Uponor Rus	Venäjä, Moskova
Uponor Innovation AB	Ruotsi, Borås
Uponor AB	Ruotsi, Virsbo
Uponor Vertriebs GmbH	Itävalta, Guntramsdorf
Uponor Limited	Englanti, Lutterworth
The Underfloor Heating Co Ltd	Englanti, Skelmanthorpe
Uponor NA Holding, Inc.	Yhdysvallat, Delaware
Uponor NA Asset Leasing, Inc.	Yhdysvallat, Delaware
Uponor North America, Inc.	Yhdysvallat, Delaware
Hot Water Systems North America, Inc.	Yhdysvallat, Delaware
Uponor, Inc.	Yhdysvallat, Illinois
Uponor Ltd	Kanada, Saskatchewan
Radiant Technology, Inc.	Yhdysvallat, Delaware
Tulsa Pipe Plant, Inc.	Yhdysvallat, Delaware
Uponor Trading (Beijing) Co., Ltd.	Kiina, Peking
Uponor Romania S.R.L.	Romania, Bucharest

Osakkuusyhtiöt

Nimi	Omistusosuus, %	Valtio ja kotipaikka
Punitec GmbH & Co. KG	36	Saksa, Gochsheim
Punitec Verwaltungs GmbH	36	Saksa, Gochsheim

33. Tilikauden jälkeiset tapahtumat

24.1.2012 Uponor julkisti myyvänsä tytäryhtiönsä Hewing GmbH:n koko osakekannan. Kyseinen ydinliiketoimintaan kuulumaton yksikkö sijaitsee Saksan Ochtrupissa. Kaupan arvo on noin 11,9 miljoonaa euroa ja siihen liittyen yhtiö teki vuoden 2011 tilinpäätöksessä 10,5 miljoonan euron alaskirjauksen.

7.2.2012 ilmoitti päätöksestään alaskirjata 6,0 miljoonan euron suuruisen pitkäaikaisen saamisen, joka liittyy Englannissa ja Irlannissa sijainneen yhdyskuntateknisen liiketoiminnan myymiseen vuonna 2008. Summa sisältää pääoman ja pääomitetut korot lainasaamisesta, joka jäi Uponorille kauppahinnan loppueränä.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Uponorin osakevaihto NASDAQ OMX Helsinki -arvopaperipörssissä vuonna 2011 oli 38 155 009 kappaletta, yhteensä 366,2 milj. euroa. Osakkeen kurssi vuoden 2011 lopussa oli 6,86 euroa ja liikkeellä olevan osakekannan markkina-arvo 502,2 milj. euroa. Vuoden päättyessä yhtiöllä oli 19 828 osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 24,5 % (19,1 %).

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2011

Osakkeenomistaja	Osakemäärä, kpl	%-osuus osakkeista	%-osuus äänistä
Oras Invest Oy	16,571,780	22.6	22.7
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	5,162,072	7.1	7.1
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2,032,142	2.8	2.8
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	1,356,500	1.9	1.9
Valtion eläkerahasto	805,000	1.1	1.1
Sigrid Juselius Stiftelse	773,200	1.1	1.1
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	743,927	1.0	1.0
Svenska Litteratursällskapet i Finland	740,000	1.0	1.0
Sijoitusrahasto Alfred Berg Finland	581,067	0.8	0.8
Paasikivi Jari	543,417	0.7	0.7
Paasikivi Jukka	538,173	0.7	0.7
Suomen Kulttuurirahasto	500,853	0.7	0.7
Muut	42,698,813	58.3	58.4
Yhteensä	73,046,944	99.8	100.0
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	160,000	0.2	-
Kaikki yhteensä	73,206,944	100.0	100.0

Hallintarekisteröidyt arvo-osuudet 31.12.2011

Skandinaviska Enskilda Banken AB	8,572,350	11.7	11.7
Nordea Pankki Suomi Oyj	8,297,139	11.3	11.4
Svenska Handelsbanken AB (publ.)	764,959	1.1	1.0
Muut	96,211	0.1	0.1
Yhteensä	17,730,659	24.2	24.3

Yhtiökokouksessa käytettävissä oleva äänten enimmäismäärä on 31.12.2011 tilanteen mukaan 73 046 944 ääntä. Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli 160 000 omaa osaketta, jotka vastaavat yhtä montaa ääntä. Omilla osakkeilla ei ole äänivaltaa yhtiökokouksessa.

Osakkeenomistus sektoreittain 31.12.2011

Sektorit	Osakemäärä, kpl	Osuus osakkeista, %
Yksityiset yritykset	19,882,848	27.2
Julkiset yritykset	166,625	0.2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	4,021,355	5.5
Julkisyhteisöt	10,320,817	14.1
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	4,607,713	6.3
Kotitaloudet	16,249,929	22.2
Ulkomaat (myös hallintarekisteröidyt)	17,956,803	24.5
Muut (yhteistili)	854	0.0
Yhteensä	73,206,944	100.0

Osakkeenomistus suuruusluokittain 31.12.2011

Osakemäärä kpl/osakas	Osakemäärä yhteensä, kpl	Osuus osakkeista, %	Osakemäärä	Osuus osakkeista, %
1 - 100	315,521	0.4	4,597	23.2
101 - 1 000	5,076,067	6.9	11,863	59.8
1 001 - 10 000	8,358,051	11.4	3,088	15.6
10 001 - 100 000	6,344,821	8.7	240	1.2
100 001 - 1 000 000	11,120,501	15.2	34	0.2
1 000 001 -	41,991,983	57.4	6	0.0
Yhteensä	73,206,944	100.0	19,828	100.0

Osakepääoman kehitys 2007 - 2011

	Pvm	Muutoksen syy	Muutos, euroa	Osakepääoma, euroa	Osakkeiden lukumäärä, kpl
2011	31.12.			146,446,888	73,206,944
2010	31.12.			146,446,888	73,206,944
2009	31.12.			146,446,888	73,206,944
2008	31.12.			146,446,888	73,206,944
2007	31.12. 7.5.	Alennus (omien osakkelden mitätöinti)	-	146,446,888 146,446,888	73,206,944 73,206,944

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA (FAS)

		1.1. - 31.12.2011	1.1. - 31.12.2010
		Euro	
Liikevaihto	2	19 837 485,47	18 710 309,36
Liiketoiminnan muut tuotot	3	94 867,11	238 645,62
Henkilöstökulut	4	4 686 882,78	5 512 175,83
Poistot ja arvonalennukset	5	417 388,57	459 416,69
Liiketoiminnan muut kulut	3	20 568 529,78	21 086 754,15
Liiketappio		-5 740 448,55	-8 109 391,69
Rahoitustuotot ja -kulut	6	57 558 034,53	18 964 004,36
Voitto ennen satunnaiseriä		51 817 585,98	10 854 612,67
Satunnaiset tuotot ja kulut	7	5 990 000,00	3 883 000,00
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		57 807 585,98	14 737 612,67
Tilinpäätössiirrot		-6 896,04	39 240,79
Tuloverot	8	1 150 846,44	225 922,47
Tilikauden tulos		58 951 536,38	15 002 775,93

EMOYHTIÖN TASE (FAS)

31.12.2011
Euro

31.12.2010

Vastaavaa**Pitkäaikaiset varat****Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet		960 595,44	1 063 192,91
Keskeneräiset hankinnat		-	130 394,96
Aineettomat hyödykkeet	9	960 595,44	1 193 587,87

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto		85 943,27	83 095,61
Keskeneräiset hankinnat		-	9 411,80
Aineelliset hyödykkeet	9	85 943,27	92 507,41

Sijoitukset

Konserniyhtiöosakkeet		244 890 996,72	211 441 893,31
Muut osakkeet ja osuudet		86 432,97	90 805,86
Lainasaamiset		167 864 111,81	176 801 020,87
Sijoitukset	10	412 841 541,50	388 333 720,04

Pitkäaikaiset varat yhteensä

413 888 080,21 **389 619 815,32**

Vaihtuvat vastaavat**Lyhytaikaiset saamiset**

Myyntisaamiset		4 959 918,62	5 851 221,88
Lainasaamiset		103 905 901,62	108 786 631,83
Sirtosaamiset		1 604 933,54	1 567 799,79
Laskennalliset verosaamiset		877 748,16	828 407,04
Muut saamiset		39 145 403,48	19 491 479,84
Lyhytaikaiset saamiset	11	150 493 905,42	136 525 540,38

Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset		24 495 822,87	7 869 601,81
Rahat ja pankkisaamiset		24 495 822,87	7 869 601,81

Vaihtuvat vastaavat yhteensä

174 989 728,29 **144 395 142,19**

Vastaavaa yhteensä

588 877 808,50 **534 014 957,51**

ip

EMOYHTION TASE (FAS)**31.12.2011**
Euro**31.12.2010****Vastattavaa****Oma pääoma**

Osakepääoma		146 446 888,00	146 446 888,00
Yllikurssirahasto		50 184 372,40	50 184 372,40
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		66 613,56	66 613,56
Edellisten tilikausien voitto		74 427 931,68	99 600 974,95
Tilikauden tulos		58 951 536,38	15 002 775,93
Oma pääoma yhteensä	12	330 077 342,02	311 301 624,84

Tilinpäätöslirtojen kertymä

Polstoero	13	101 274,11	94 378,07
Pakolliset varaukset	14	3 582 645,56	3 186 181,48
Tilinpäätöslirtojen kertymä yhteensä		3 683 919,67	3 280 559,55

Vieras pääoma

Pitkäaikaiset velat			
Joukkovelkakirjalainat		100 000 000,0	-
Lainat rahoituslaitoksilta		0,00	32 000 000,00
Pitkäaikaiset velat	15	100 000 000,00	32 000 000,00

Lyhytaikainen vieras pääoma

Lainat rahoituslaitoksilta		0,00	16 000 000,00
Saadut ennakot			
Ostovelat		2 267 021,76	1 992 420,10
Sirtovelat		2 237 407,12	3 363 866,63
Muut lyhytaikaiset velat		150 612 117,93	166 076 486,39
Lyhytaikainen vieras pääoma	16	155 116 546,81	187 432 773,12

Vieras pääoma yhteensä**255 116 546,81****219 432 773,12****Vastattavaa yhteensä****588 877 808,50****534 014 957,51**

hp

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2011	1.1. - 31.12.2010
	Euro	
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	-5 740 448,55	-8 109 391,69
Suunnitelmanmukaiset poistot	417 388,57	459 416,69
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot	-94 867,11	-126 312,73
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	396 464,08	2 102 519,20
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-5 021 463,01	-5 673 768,53
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-25 435 503,21	-18 886 911,31
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	3 046 345,12	26 235 171,01
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-22 389 158,09	7 348 259,70
Saadut osingot liiketoiminnasta	95 788 676,07	17 165 611,16
Saadut konserniavustukset liiketoiminnasta	3 883 000,00	6 115 000,00
Liiketoiminnan rahavirta	72 261 054,97	24 955 102,33
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-177 832,00	-150 516,05
Myönnetyt lainat	-7 983 237,97	-11 120 768,13
Lainasaamisten takaisinmaksut	18 869 445,83	18 096 807,47
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-67 918 314,40	-4 314 081,68
Osakemyynnit ja tytäryhtiöiden purkutulokset	99 240,00	0,00
Saadut korot investoinneista	9 728 751,07	7 699 419,43
Saadut osingot investoinneista	7 342,00	4 800,00
Investointien rahavirta	-47 374 605,47	10 215 661,04
Rahavirta ennen rahoitusta	24 886 449,50	35 170 763,37
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	162 120 509,06	67 646 245,63
Lainojen takaisinmaksut	-109 500 000,00	-84 000 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-17 623 521,44	17 876 083,74
Maksetut korot maksut rahoituskuluista	-2 846 798,51	-2 072 934,90
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-40 175 819,20	-36 523 472,00
Maksetut verot	-234 598,36	-1 190 032,83
Rahoituksen rahavirta	-8 260 228,45	-38 264 110,36
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	16 626 221,05	-3 093 346,99
Rahavarat 1.1.	7 869 601,81	10 962 948,80
Rahavarat 31.12.	24 495 822,87	7 869 601,81
Muutos taseen mukaan	16 626 221,06	-3 093 346,99

EMOYHTIÖ

1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä. Uponor –konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandien (IFRS) mukaisesti, ja emoyhtiö noudattaa konsernin laatimisperiaatteita aina kun se on ollut mahdollista. Alla on esitetty lähinnä ne laatimisperiaatteet, joissa käytäntö poikkeaa konsernin periaatteista. Muilta osin noudatetaan konsernin laatimisperiaatteita.

Liikevaihto

Emoyhtiön liiketoiminta koostuu konsernitoiminnoista ja liikevaihto palveluveloituksista konserniyhtiöiltä.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön eläkevastuut on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä. Eläke-eduista aiheutuneet kustannukset kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jolla vastaava työsuoritus on tapahtunut.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut koostuvat saaduista ja annetuista konserniavustuksista, jotka eliminoidaan konsernitasolla.

Rahoitusvarat, rahoitusvelat ja johdannaisopimukset

Johdannaisinstrumentit on arvostettu markkinaehtoisesti käypään arvoon. Arvonmuutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Emoyhtiön kirjanpidossa ei sovelleta suojauslaskentaa. Muutoin johdannaisopimusten arvostusmenetelmistä on kerrottu konsernin laatimisperiaatteissa.

Vuokrasopimukset

Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

2. Liikevaihto

	2011	2010
Palvelutuotot		
- Konserniyhtiöt	19 829 499,47	18 706 239,36
- Ulkoinen	7 986,00	4 070,00
Yhteensä	19 837 485,47	18 710 309,36

3. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	94 867,11	-
Osakemyynnit ja tytäryhtiöiden purkutulokset		126 312,73
Saadut korvaukset		100 000,00
Muut		12 332,89
Yhteensä	94 867,11	238 645,62

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääasiassa konsernin sisäisistä yritysjärjestelyistä, ja niistä syntyneistä sisäisistä voitoista.

Liiketoiminnan muut kulut

Ympäristökustannukset	321 554,44	298 359,80
Matkakulut	1 300 379,10	1 529 534,70
Ostetut palvelut	8 449 312,92	7 653 193,18
Ympäristövarauksen muutos	400 000,00	2 140 000,00
Muut	10 097 283,32	9 465 666,47
Yhteensä	20 568 529,78	21 086 754,15

Liiketoiminnan muut kulut sisältävät vuonna 2004 myytyyn kotimaiseen kiinteistöliiketoimintaan kohdistuvia maaperän puhdistukseen ja kunnostamiseen liittyviä kustannuksia sekä normaaleja liiketoiminnan muita kuluja.

	2011	2010
Tilintarkastajan palkkiot		
- Tilintarkastuspalkkiot	67 630,00	65 598,12
- Muut palvelut	52 898,00	21 000,00

4. Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	3 510 673,74	4 282 708,95
Eläkekulut	567 280,11	444 087,34
Henkilösivukulut	608 928,93	785 379,54
Yhteensä	4 686 882,78	5 512 175,83
Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin Toimihenkilöitä	40	41
Johdon palkat ja palkkiot *)		
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	802 767,78	798 331,10
Hallitus	341 600,00	261 000,00
Yhteensä	1 144 367,78	1 059 331,10

*) erittelyt henkilöittäin on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa

Rahalainat yhtiön johdolle

Yhtiön toimitusjohtajalla ja hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2011 rahalainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

Emoyhtiön toimitusjohtajalla ja hänen sijaisella on oikeus jäädä eläkkeelle 63-vuotiaana.

5. Poistot

Aineettomat hyödykkeet	373 257,83	374 501,03
Aineelliset hyödykkeet	44 130,74	84 915,66
Yhteensä	417 388,57	459 416,69

6. Rahoitustuotot- ja kulut

Korkotuotot	1 001 813,67	504 183,53
Korkotuotot tytäryhtiöiltä	11 415 696,98	9 562 539,97
Osinkotuotot	7 342,00	4 800,00
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	95 788 676,07	17 165 611,16
Yhteensä	108 213 528,72	27 237 134,66
Korkokulut	7 350 621,26	5 309 524,95
Korkokulut tytäryhtiöille	1 352 121,55	2 226 329,00
Muut rahoituskulut	79 906,17	52 324,36
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	40 760 736,66	-
Kurssierot		
Johdannaiset toteutuneet	4 576 840,80	10 619 287,14
Johdannaiset toteutumattomat	2 628 405,75	4 228 221,80
Muut toteutuneet	665 614,46	5 010 974,72
Muut toteutumattomat	-6 758 752,50	-19 173 531,67
Yhteensä	50 655 494,15	8 273 130,30
Rahoitustuotot ja -kulut	57 558 034,57	18 964 004,36

4p

7. Satunnaiset tuotot

	2011	2010
Konserniavustukset	5 990 000,00	3 883 000,00
Yhteensä	5 990 000,00	3 883 000,00

8. Verot

Tilikaudelta	815 886,67	0,00
Edellisiltä kausilta	285 618,65	-320 732,37
Laskennallisen verovelan muutos	49 341,12	546 654,84
Yhteensä	1 150 846,44	225 922,47

9. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Keskeneräiset aineettomat hankinnat	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
2011					
Hankintameno 1.1.	2 065 629,17	125 280,46	604 570,50	9 411,80	2 804 891,93
Lisäykset	140 265,40	0,00	37 566,60	0,00	177 832,00
Siirrot erien välillä	125 280,46	-125 280,46	9 411,80	-9 411,80	0,00
Hankintameno 31.12.	2 331 175,03	0,00	651 548,90	0,00	2 982 723,93
Kertyneet poistot 1.1.	997 321,76	0,00	521 474,89	0,00	1 518 796,65
Tilikauden poisto	373 257,83	0,00	44 130,74	0,00	417 388,57
Kertyneet poistot 31.12.	1 370 579,59	0,00	565 605,63	0,00	1 936 185,22
Kirjanpitoarvo 31.12.	960 595,44	0,00	85 943,27	0,00	1 046 538,71
2010					
Hankintameno 1.1.	2 049 805,38	0,00	604 570,50	0,00	2 654 375,88
Lisäykset	15 823,79	125 280,46	0,00	9 411,80	150 516,05
Hankintameno 31.12.	2 065 629,17	125 280,46	604 570,50	9 411,80	2 804 891,93
Kertyneet poistot 1.1.	617 417,88	0,00	441 962,08	0,00	1 059 379,96
Tilikauden poisto	379 903,88	0,00	79 512,81	0,00	459 416,69
Kertyneet poistot 31.12.	997 321,76	0,00	521 474,89	0,00	1 518 796,65
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 068 307,41	125 280,46	83 095,61	9 411,80	1 286 095,28

10. Sijoitukset

	2011	2010
Konserniyhtiöosakkeet hankintameno 1.1.	211 441 893,31	207 142 535,56
Lisäykset	67 918 314,40	4 314 081,68
Vähennykset	34 469 210,99	14 723,93
Konserniyhtiöosakkeet kirjanpitoarvo 31.12.	244 890 996,72	211 441 893,31
Muut osakkeet ja osuudet 1.1.	90 805,86	90 805,86
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	4 372,89	0,00
Muut osakkeet ja osuudet 31.12.	86 432,97	90 805,86

	2011	2010
Lainasaamiset		
- Konserniyhtiöt	162 864 111,81	166 380 631,67
- Pääomalaina	5 000 000,00	5 000 000,00
- Muut	0,00	5 420 389,20
Lainasaamiset yhteensä	167 864 111,81	176 801 020,87
Yhteensä	412 841 541,50	388 333 720,04

Arvon alentumisesta 30 miljoonaa euroa liittyy Uponor Beteiligungs GmbH osakkeisiin. Arvon alentumiset on tehty saatujen osinkojen seurauksena.

11. Lyhytaikaiset saamiset

Konserniyhtiöiltä		
- myyntisaamiset	4 959 918,62	5 851 221,88
- lainasaamiset	103 905 901,62	108 786 631,83
- siirtosaamiset	-	669 809,45
- muut saamiset	37 004 898,90	17 489 196,17
Yhteensä	145 870 719,14	132 796 859,33
Muilta		
- siirtosaamiset	1 604 933,54	897 990,34
- laskennalliset verosaamiset	877 748,16	828 407,04
- muut saamiset	2 140 504,58	2 002 283,67
Yhteensä	4 623 186,28	3 728 681,05
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	150 493 905,42	136 525 540,38

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu taseen pakollisista varauksista. Laskennalliset verosaamiset sisältävät pitkäaikaisia verosaamisia yhteensä 657,248,16 euroa.

Siirtosaamiset		
Korkotuotot	1 441,07	398 784,52
Verot	1 399 216,87	342 071,42
Muut	204 275,60	826 943,85
Yhteensä	1 604 933,54	1 567 799,79

12. Oman pääoman muutokset

Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	146 446 888,00	146 446 888,00
Osakepääoma 31.12.	146 446 888,00	146 446 888,00
Ylikurssirahasto 1.1.	50 184 372,40	50 184 372,40
Ylikurssirahasto 31.12.	50 184 372,40	50 184 372,40
Sidottu oma pääoma yhteensä	196 631 260,40	196 631 260,40
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	66 613,56	66 613,56
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	66 613,56	66 613,56
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1	114 603 750,88	136 101 101,05
Osingonjako	-40 175 819,20	-36 523 472,00
Lunastamattomien osinkojen palautus	0,00	23 345,90
Tilikauden tulos	58 951 536,38	15 002 775,93
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	133 379 468,06	114 603 750,88
Vapaa oma pääoma yhteensä	133 446 081,62	114 670 364,44

np

	2011	2010
Oma pääoma 31.12.	330 077 342,02	311 301 624,84
Jakokelpoiset varat		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	66 613,56	66 613,56
Edellisten tilikausien voitto	75 591 994,48	100 765 037,75
Tilikauden voitto	58 951 536,38	15 002 775,93
Omat osakkeet	-1 164 062,80	-1 164 062,80
Jakokelpoiset varat, 31.12.	133 446 081,62	114 670 364,44

13. Poistoero

- Muut pitkävaikutteiset menot	129 623,86	141 347,27
- Koneet ja kalusto	-28 349,75	-46 969,20
Yhteensä	101 274,11	94 378,07

Poistoerosta aiheutuu laskennallista verovelkaa, jota emoyhtiön erillistilinpäätöksessä ei ole kirjattu.

14. Pakolliset varaukset

Eläkevastuu	82 645,56	86 181,48
Ympäristövaraus	3 500 000,00	3 100 000,00
Yhteensä	3 582 645,56	3 186 181,48

15. Pitkäaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	100 000 000,00	-
Lainat rahoituslaitoksilta	-	32 000 000,00

Pitkäaikaisten korollisten velkojen erääntymisaajat

	2013	2014	2015	2016	2017 -
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	20 000 000,00	80 000 000,00

16. Lyhytaikainen vieras pääoma

	2011	2010
Konserniyhtiöiltä		
- ostovelat	1 165 605,81	1 090 184,12
- siirtovelat	177 184,77	5 704,53
- muut lyhytaikaiset velat	143 483 539,32	141 927 524,28
Yhteensä	144 826 329,90	143 023 412,93
Muilta		
- lainojen vuosilyhennys	0,00	16 000 000,00
- ostovelat	1 101 415,95	902 235,98
- siirtovelat	2 060 222,35	3 358 162,10
- muut lyhytaikaiset velat	7 128 578,61	24 148 962,11
Yhteensä	10 290 216,91	44 409 360,19
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	155 116 546,81	187 432 773,12

Siirtovelat

Henkilökulut	633 045,13	746 015,97
Bonukset	302 750,41	940 227,88
Verot	322 025,17	468 214,00
Korot	117 330,61	176 112,28
Muut	862 255,80	1 033 296,50
Yhteensä	2 237 407,12	3 363 866,63

17. Vastuusitoumukset

	2011	2010
Konserniyritysten puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	19 763 223,22	11 187 000,00
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	-	6 900 000,00
Takaukset	19 763 223,22	18 087 000,00
Käyttöleasingvitoumukset (sisältää vuokravastuut)		
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen seuraavien 12 kuukauden aikana	657 702,40	631 000,00
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen yli 12 kuukauden kuluttua	312 154,80	445 000,00
Leasingvastuut	969 857,20	1 076 000,00
Yhteensä	20 733 080,42	19 163 000,00

Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellämainittuihin lukuihin.

18. Johdannaisopimukset

	Nimellisarvot	
	2011	2010
Korkojohdannaiset:		
Koronvaihtosopimukset	50 000 000,00	-
	Käyvät arvot	
	2011	2010
Korkojohdannaiset:		
Koronvaihtosopimukset	-1 759 265,00	-
	Nimellisarvot	
	2011	2010
Valuuttajohdannaiset:		
Termiinisopimukset	212 790 202,62	175 121 660,14
Konsernin sisäiset termiinisopimukset	57 612 507,84	34 162 649,48
Ostetut valuuttaoptiot	14 186 226,46	21 586 473,69
Asetetut valuuttaoptiot	14 186 226,46	21 586 473,69
Hyödykejohdannaiset:		
Termiinisopimukset	5 840 537,00	5 999 610,00
	Käyvät arvot	
	2011	2010
Valuuttajohdannaiset:		
Termiinisopimukset	-2 497 047,09	-4 020 925,31
Konsernin sisäiset termiinisopimukset	-116 024,79	118 957,65
Ostetut valuuttaoptiot	233,93	0,00
Asetetut valuuttaoptiot	-15 567,80	-326 254,14
Hyödykejohdannaiset:		
Termiinisopimukset	-529 281,00	1 642 555,00
	Tuloslaskelmaan merkityt käyvän arvonmuutokset	
	2011	2010
Valuuttajohdannaiset:		
Termiinisopimukset	-2 497 047,09	-4 020 925,31
Konsernin sisäiset termiinisopimukset	-116 024,79	118 957,65
Asetetut valuuttaoptiot	-15 567,80	-326 254,14

19. Kirjanpito kirjat, tositelajit ja niiden säilytystavat

Sähköisessä muodossa:

Pääkirja

Päiväkirja

Reskontrakirjat

Palkkakirjanpito

Pankkitositteet

Myyntilaskut

Paperitositteina:

Ostolaskut

Muistiotositteet

Erikseen sidottuna:

Tilikauden tasekirja

Tase-erittelyt

HALLITUKSEN EHDOTUS YHTIÖKOKOUKSELLE

Emoyhtiön, Uponor Oyj:n, voitonjakokelpoiset varat ovat 133 446 081,62, josta tilikauden voitto on 58 951 536,38 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

-osinkona jaetaan 0,35 euroa/osake eli yhteensä	25 566 430,40 euroa
-omaan pääomaan jäävä määrä	<u>107 879 651,22 euroa</u>
	133 446 081,62 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Vantaa, 10. helmikuuta 2012

Arho Rajahalme

Anne-Christine Silfverstolpe Nordin

Eva Nygren

Jari Paasikivi
Puheenjohtaja

Jorma Eloranta

Rainer S. Simon

Jyri Luomakoski
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vantaa, 10. helmikuuta 2012

Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö

Mikael Paul
KHT

1/2012

Liite 7

Deloitte.

Deloitte & Touche Oy
Porkkalankatu 24
PL 122
00181 Helsinki

Puh: 020 755 500
Fax: 020 755 501
Y-lunnus: 0989771-5
Kotipaikka: Helsinki
www.deloitte.fi

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Uponor Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Uponor Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin laajan tuloslaskelman, taseen, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaisia virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

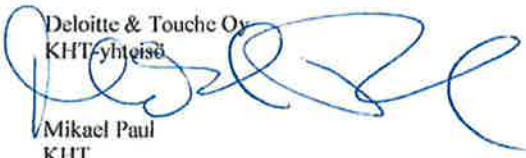
Deloitte.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista, Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Vantaa, 10. päivänä helmikuuta 2012

Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö

Mikael Paul
KIIT

Asialista numero 10: Taseen osoittaman voiton käyttäminen ja osingonjaosta päättäminen

Hallitus ehdottaa, että tilikaudesta 2011 jaetaan osinkoa 0,35 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 20.3.2012 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osinko maksetaan 27.3.2012.

Asialista numero 12: Hallituksen jäsenten palkkioista päättäminen

Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen jäsenille maksetaan palkkioita siten, että hallituksen puheenjohtaja saa 71 000 euron, varapuheenjohtaja 49 000 euron ja jäsenet 44 000 euron vuosipalkkion. Nimitystoimikunta ehdottaa, että palkkioista noin 40 % maksetaan markkinoilta hankittavina Uponor Oyj:n osakkeina ja loput rahana. Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen kokouksiin liittyvistä matkoista aiheutuneet kulut korvataan yhtiön noudattaman matkustuskäytännön mukaisesti.

Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen jäsenille maksetaan kultakin hallituksen sekä valiokunnan varsinaiselta kokoukselta (poislukien päätökset ilman kokousta) palkkiona 600 euroa jäsenen kotimaassa pidetyltä kokoukselta, 1 200 euroa muualla Euroopassa pidetyltä kokoukselta ja 2 400 euroa Euroopan ulkopuolella pidetyltä kokoukselta. Puhelinkokousten osalta maksetaan kokouspalkkio jäsenen kotimaassa pidetyn kokouksen palkkion mukaisesti.

Osakkeenomistajien ryhmittymä, joka edustaa noin 34,6 prosenttia osake- ja äänimääristä, on ilmoittanut kannattavansa ehdotusta.

Asialista numero 13: Hallituksen jäsenten lukumäärästä päättäminen

Nimitystoimikunta ehdottaa yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi.

Asialista numero 14: Hallituksen jäsenten valitseminen

Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallitukseen valitaan uudelleen Jorma Eloranta, Eva Nygren, Jari Paasikivi, Anne-Christine Silfverstolpe Nordin ja Rainer S. Simon sekä uudeksi jäseneksi Jari Rosendal.

Osakkeenomistajien ryhmittymä, joka edustaa noin 34,6 prosenttia osake- ja äänimääristä, on ilmoittanut kannattavansa ehdotusta.

Asialista numero 15: Tilintarkastajan palkkiosta päättäminen

Hallitus ehdottaa, että valittavalle tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Asialista numero 16: Tilintarkastajan valitseminen

Hallitus ehdottaa, että yhtiön tilintarkastajana jatkaa KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy. Hallitus myös ehdottaa, että yhtiökokous pyytää tilintarkastajaa tilintarkastuskertomuksessa lausumaan tilinpäätöksen vahvistamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä sekä hallituksen voitonjakoehdotuksesta.

Asialista numero 17: Nimitystoimikunnan perustamisesta päättäminen

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokous päättää perustaa osakkeenomistajista tai osakkeenomistajien edustajista koostuvan nimitystoimikunnan valmistelemaan vuosittain hallituksen jäsenten valintaa ja hallituksen jäsenten palkitsemista koskevia ehdotuksia. Nimitystoimikunnan tehtävänä on

- a. yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäseniä koskevan ehdotuksen valmistelu;
- b. yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäsenten palkitsemisasioiden koskevan ehdotuksen valmistelu;
- c. hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaiden etsiminen; sekä
- d. yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäseniä ja jäsenten palkitsemisasioiden koskevien ehdotusten esittely.

Nimitystoimikuntaan valitaan kolme suurinta osakkeenomistajaa tai tällaisen osakkeenomistajan edustajaa. Toimikuntaan kuuluu lisäksi asiantuntijajäsenenä hallituksen puheenjohtaja. Osakkeenomistajia edustavien jäsenten nimeämisoikeus on kolmella suurimmalla osakkeenomistajalla, jotka on rekisteröity varsinaista yhtiökokousta edeltävän kalenterivuoden elokuun 31. päivänä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon ja joiden osuus on laskettu osakasluettelon kaikkien osakkeiden tuottamista äänistä. Mikäli osakkeenomistaja, jolla on arvopaperimarkkinain mukainen velvollisuus ilmoittaa tietyistä omistusmuutoksista (liputusvelvollinen omistaja), esittää varsinaista yhtiökokousta edeltävänä kalenterivuonna viimeistään elokuun 30. päivänä yhtiön hallitukselle asiaa koskevan kirjallisen vaatimuksen, lasketaan tällaisen osakkeenomistajan useisiin rahastoihin tai rekistereihin merkityt omistukset yhteen ääniosuutta laskettaessa. Mikäli osakkeenomistaja ei halua käyttää nimeämisoikeuttaan, nimeämisoikeus siirtyy osakasluettelon mukaan seuraavaksi suurimmalle omistajalle, jolla muutoin ei olisi nimeämisoikeutta. Nimitystoimikunta on päätösvaltainen kun enemmistö jäsenistä on paikalla.

Nimitystoimikunnan koollekutsujana toimii hallituksen puheenjohtaja ja toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Nimitystoimikunnan tulee pääsääntöisesti antaa ehdotuksensa yhtiön hallitukselle tammikuun loppuun mennessä, kuitenkin aina viimeistään neljä viikkoa ennen yhtiökokousta sinä vuonna, jolloin varsinainen yhtiökokous pidetään.

Uponor Oyj:n hallituksen näkemyksen mukaan on yhtiön ja sen osakkeenomistajien edun mukaista, että yhtiön suurimmat osakkeenomistajat osallistuvat hallituksen jäsenten nimitys- ja palkitsemisasioiden valmisteluun.

Asialista numero 18: Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Hallitus ehdottaa, että hallitus valtuutetaan päättämään, yhden tai useamman kerran, yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla seuraavasti:

Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 3 500 000 oman osakkeen hankkimisesta. Määrä vastaa noin 4,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Hallitus päättää miten omia osakkeita hankitaan. Osakkeet voidaan hankkia muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osuuksien suhteessa (suunnattu hankkiminen).

Omia osakkeita voidaan hankkia hankintapäivänä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan siten kuin osakkeiden hankkimisesta julkisella kaupankäynnillä on säädetty.

Valtuutus kumoo yhtiökokouksen 15.3.2011 antaman valtuutuksen päättää omien osakkeiden hankkimisesta.

Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouspäivästä lukien.

Asialista numero 19: Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että hallitus valtuutetaan päättämään, yhden tai useamman kerran, uusien osakkeiden antamisesta tai omien osakkeiden luovuttamisesta seuraavin ehdoin:

Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 7 200 000 uuden osakkeen antamisesta tai omien osakkeiden luovuttamisesta, mikä määrä vastaa noin 9,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Hallitus on oikeutettu päättämään kaikista osakeannin ehdoista. Osakkeita voidaan antaa osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen (suunnattu anti). Valtuutus sisältää mahdollisuuden päättää maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen.

Valtuutus on voimassa kolme vuotta yhtiökokouspäivästä lukien.